

Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Vienna Insurance Group

**Sprawozdanie o wypłacalności
i kondycji finansowej**

na dzień 31 grudnia 2019 roku i za rok zakończony tego dnia

Warszawa, dnia 23 marca 2020 roku

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Podsumowanie	4
A. Działalność i wyniki operacyjne	7
A.1. Działalność.....	7
A.2. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej	8
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	12
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	13
A.5. Wszelkie inne informacje	14
B. System zarządzania	15
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	15
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	19
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	23
B.4. System kontroli wewnętrznej	31
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego	35
B.6. Funkcja aktuarialna	36
B.7. Outsourcing	37
B.8. Wszelkie inne informacje	38
C. Profil ryzyka	39
C.1. Ryzyko ubezpieczeniowe (aktuarialne)	40
C.2. Ryzyko rynkowe.....	49
C.3. Ryzyko kredytowe.....	55
C.4. Ryzyko płynności	60
C.5. Ryzyko operacyjne.....	61
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	67
C.7. Wszelkie inne informacje	70
D. Wycena do celów wypłacalności	71
D.1. Aktywa.....	72
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	77
D.3. Inne zobowiązania.....	85
D.4. Alternatywne metody wyceny	89
D.5. Wszelkie inne informacje	94
E. Zarządzanie kapitałem.....	95
E.1. Środki własne	96
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	99
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.....	104
E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	104
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności.....	104
E.6. Wszelkie inne informacje	105

Wprowadzenie

Dane identyfikujące Spółkę

Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group (dawniej jako Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna) – dalej jako Spółka – z siedzibą przy ulicy Wołoskiej 22A w Warszawie prowadzi działalność ubezpieczeniową działu II, określoną w załączniku do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 1990 roku.

W dniu 28 lutego 2019 roku grupa ubezpieczeniowa Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą w Wiedniu, Austria sfinalizowała transakcję nabycia 100% akcji krajowego zakładu ubezpieczeń Gothaer Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, a jej jedynym akcjonariuszem była Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą przy Schottenring 30 w Wiedniu, Austria.

Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2019 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia (dalej jako sprawozdanie) zostało sporządzone w celu wypełnienia wymogów wynikających z art. 284 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz art. 301 Rozporządzenia delegowanego.

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z wymogami określonymi w:

1. Ustawie z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2019 r., poz. 381, z późn. zm.) – dalej jako Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej;
2. Dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) – dalej jako Dyrektywa Wypłacalność II;
3. Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (z późn. zm.) – dalej jako Rozporządzenie delegowane;
4. Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) z 2015/2451 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE – dalej jako Rozporządzenie wykonawcze;
5. Wytycznych dotyczących sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109).

Okres sprawozdawczy

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku. Rokiem obrotowym w Spółce jest rok kalendarzowy.

Dane liczbowe zapewniające porównywalność danych

Od 1 stycznia 2019 roku obowiązuje nowy dokument dotyczący leasingu „MSSF 16 Leasing” (dalej jako standard), który zastąpił wcześniejszy dokument „MSR 17 Leasing”. Standard wprowadził znaczące zmiany do rozliczeń po stronie leasingobiorcy, ponieważ nowe wymagania eliminują pojęcie leasingu operacyjnego, a co za tym idzie pozabilansowe ujęcie użytkowanych na tej podstawie aktywów. Wszystkie użytkowane aktywa i odpowiadające im zobowiązania do zapłaty czynszów zostały ujęte na dzień 31 grudnia 2019 roku w bilansie ekonomicznym (z wyjątkiem umów krótkoterminowych i leasingu przedmiotów niskowartościowych).

Ze względu na uchwalenie Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2019/981 z dnia 8 marca 2019 r. zmieniającego rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35 uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego

i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) zmianie uległa metodyka kalkulacji niektórych podmodułów wypłacalnościowych wymogów kapitałowych, tj. ryzyka pożaru oraz ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych.

O ile nie wykazano inaczej, wszystkie wartości w sprawozdaniu zostały zaprezentowane w tys. zł, dlatego ze względu na zaokrąglenia mogą wystąpić różnice pomiędzy poszczególnymi wierszami, a sumami kontrolnymi niniejszego sprawozdania.

Podsumowanie

Działalność i wyniki operacyjne

Najistotniejszym czynnikiem, mającym wpływ na działalność ubezpieczeniową Spółki w 2019 roku, była zmiana własnościowa polegająca na opuszczeniu Grupy Gothaer i przystąpieniu do Grupy VIG. Wejście do nowej grupy i zmiana marki na Wiener wzmocniło pozycję rynkową Spółki oraz otworzyło nowe możliwości akwizycyjno-wizerunkowe.

Wynik techniczny za 2019 rok wyniósł 25 226 tys. zł wobec 11 324 tys. zł uzyskanych w 2018 roku. Wzrost wynika z poprawy wyniku w ubezpieczeniach komunikacyjnych odpowiedzialności cywilnej oraz w ubezpieczeniach osobowych, a także zwiększenia rentownego biznesu na udziale własnym oraz wzrostu wyniku inwestycyjnego portfela rentowego.

Tabela 1. Podstawowe informacje finansowe za lata 2018 oraz 2019 – według polskich standardów rachunkowości (dalej jako PSR).

Informacje finansowe (w tys. zł)	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2019 - 31.12.2019
Składka przypisana brutto	743.411	824.176
Składka zarobiona brutto	687.653	782.726
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	361.324	393.816
Koszty akwizycji	165.790	194.355
Koszty administracyjne	50.030	56.352
Wynik techniczny	11.324	25.226
Wynik finansowy netto	16.502	29.068

System zarządzania

System zarządzania funkcjonujący w Spółce zapewnia prawidłowe i bezpieczne kierowanie prowadzoną działalnością poprzez: dysponowanie przejrzystą strukturą organizacyjną, odpowiednio podzielone zakresy odpowiedzialności, efektywne ścieżki raportowania, ciągłe doskonalenie organizacji oraz eliminację ryzyk wykraczających poza tolerancję Spółki.

System zarządzania Spółki opiera się na: Zarządzie, Radzie Nadzorczej, Walnym Zgromadzeniu, osobach pełniących funkcje kluczowe oraz komitetach funkcjonujących w Spółce, w tym Komitecie Audytu. Spółka stara się zapewnić odpowiedni poziom zróżnicowania kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia poszczególnych osób, by zagwarantować, że Spółka jest właściwie zarządzana i nadzorowana.

Jednym z najważniejszych procesów systemu zarządzania Spółki jest zarządzanie ryzykiem, którego głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej ochrony ubezpieczonym. Powyższy cel jest realizowany poprzez zapewnienie kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymywanie w ramach przyjętej tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym.

W zakresie realizacji systemu zarządzania Spółki funkcja zarządzania ryzykiem współpracuje z funkcją aktuarialną, która przeprowadza kalkulację wymogów kapitałowych, a także dokonuje obliczeń ekspozycji na poszczególne ryzyka.

Dodatkowo, w celu zarządzania poszczególnymi ryzykami, Spółka posiada system kontroli wewnętrznej, w której wiodące role pełnią: funkcja zgodności z przepisami we współpracy z funkcją zarządzania ryzykiem. System kontroli wewnętrznej ma zapewniać, że kadra zarządzająca jest na bieżąco informowana o istotnych ryzykach oraz posiada niezbędne narzędzia do skutecznej analizy i zarządzania tymi ryzykami.

Profil ryzyka

W ramach systemu zarządzania Spółka opracowała mapę ryzyk, obejmującą i definiującą ryzyka, których materializacja może mieć istotne znaczenie dla dalszego funkcjonowania Spółki. Katalog ryzyk podlega okresowym przeglądom i może zostać rozszerzony lub zmieniony w przypadku zaistnienia istotnych zmian w skali lub specyfice prowadzonej działalności. W mapie ryzyka znajdują się między innymi ryzyka uwzględnione w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej:

1. ryzyko rynkowe – Spółka zamierza kontynuować dotychczasową politykę lokacyjną ukierunkowaną na inwestowanie w skarbowe dłużne papiery wartościowe;
2. ryzyko kredytowe – Spółka zamierza ograniczać ryzyko wobec reasekuratorów poprzez dywersyfikację umów reasekuracji, a także kontynuować restrykcyjną politykę windykacyjną wobec ubezpieczonych i pośredników ubezpieczeniowych;
3. ryzyko płynności – zarządzane poprzez odpowiednie dopasowanie przepływów pieniężnych oraz utrzymywanie bardzo płynnych aktywów;
4. ryzyko ubezpieczeniowe (w oparciu o trzy moduły ryzyka ubezpieczeniowego) – Spółka zamierza kontynuować prace nad poprawą rentowności oferowanych usług ubezpieczeniowych (w oparciu o badania adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i taryf ubezpieczeniowych), a w przypadku ryzyk katastroficznych planowane jest zwiększenie dotychczasowej ochrony reasekuracyjnej;
5. ryzyko operacyjne, ryzyko reputacji, ryzyko strategii oraz ryzyko zrównoważonego rozwoju – poszczególne ryzyka Spółki są zarządzane poprzez realizację strategii kierunkowych.

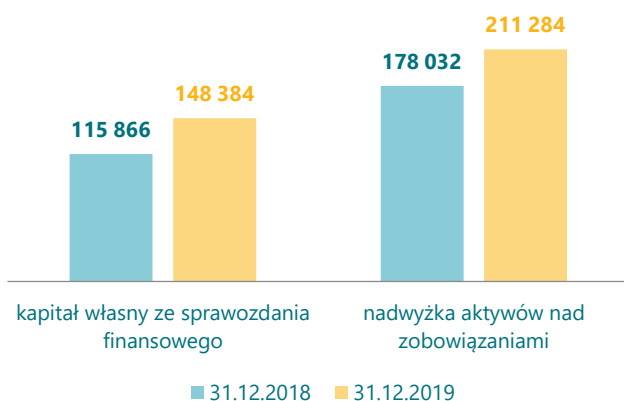
Wycena do celów wypłacalności

Spółka wycenia aktywa i zobowiązania (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w wartości godziwej, przy założeniu kontynuacji działalności oraz kierując się hierarchią wyceny.

Spółka wycenia rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wartości sumy najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, która odpowiada bieżącej kwocie, jaką Spółka musiałaby zapłacić, gdyby miała bezpośrednio przenieść swoje prawa i zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji do innego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.

Przeprowadzona na potrzeby Wypłacalności II wycena aktywów i zobowiązań (w tym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) doprowadziła na dzień 31 grudnia 2019 roku do zmiany nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami wykazanej w bilansie ekonomicznym: z 178 032 tys. zł (na koniec 2018 roku) do 211 284 tys. zł.

Wykres 1. Kapitał własny ze sprawozdania finansowego wraz z nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019.

Zarządzanie kapitałem

W ramach Strategii Zarządzania Ryzykiem Spółka ustaliła wspólnie z akcjonariuszem, że minimalnym akceptowalnym poziomem ryzyka jest osiągnięcie pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi na poziomie 125%.

Utrzymywanie odpowiedniego współczynnika wypłacalności wiąże się ze stosowaniem trzech równoległych działań zarządczych: optymalizacją zarządzania ryzykiem, utrzymywaniem zobowiązań podporządkowanych na odpowiednim poziomie, podnoszeniem kapitałów własnych.

W latach 2019 oraz 2018 nie nastąpiło podwyższenie kapitałów Spółki.

W związku ze zmianami właścicielskimi dotyczącymi Spółki nastąpiło przejęcie przez podmiot z Grupy VIG zobowiązań podporządkowanych zawartych przez Grupę Gothaer. Zarząd Spółki jednocześnie w oparciu o obecne uwarunkowania rynku finansowego renegotjował warunki przedmiotowych umów.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku stan pożyczek podporządkowanych pozostał, w porównaniu z poprzednim rokiem, na niezmiennym poziomie i wyniósł 50 000 tys. zł (wartość nominalu).

W okresie sprawozdawczym Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności. Współczynnik wypłacalności, oparty na formule standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności, w wysokości 160% (163% w 2018 roku) zapewnia, że Spółka dysponuje środkami własnymi, które są adekwatne do skali prowadzonej działalności operacyjnej i powiązanych z nią ryzyk, a także daje Klientom istotną gwarancję realizacji zobowiązań ubezpieczeniowych.

Tabela 2. Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR¹ i MCR² na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość wg Wypłacalność II	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	261.892	211.284	50.608	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	225.985	211.284	14.701	
SCR	163.339			
MCR	73.503			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	160%			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	307%			

*podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Anna Włodarczyk-Moczkowska
Prezes Zarządu
Wiener TU S.A.
Vienna Insurance Group

*podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Lidia Fido
Członek Zarządu
Wiener TU S.A.
Vienna Insurance Group.

*podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Adam Dwulecki
Członek Zarządu
Wiener TU S.A.
Vienna Insurance Group

*podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Marek Gołębiewski
Członek Zarządu
Wiener TU S.A.
Vienna Insurance Group

1 Solvency Capital Requirement – Kapitałowy Wymóg Wypłacalności (dalej jako SCR).

2 Minimum Capital Requirement – Minimalny Wymóg Kapitałowy (dalej jako MCR).

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

Nazwa i forma prawna Spółki

Spółka prowadzi działalność ubezpieczeniową działu II, określoną w załączniku do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 1990 roku.

Spółka działa w formie spółki akcyjnej posiadającej osobowość prawną zgodnie z polskim prawem.

Siedziba Spółki

ul. Wołoska 22A

02-675 Warszawa

Rejestracja w Sądzie Gospodarczym

Numer rejestru: KRS 0000033882

Siedziba Sądu: Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego,

Data rejestracji w KRS: 20 sierpnia 2001 roku

Rejestracja w Urzędzie Skarbowym i Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym

NIP: 524-030-23-93

REGON: 010594552

Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru

Spółka działa na rynku regulowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej jako KNF lub organ nadzoru), której siedziba znajduje się przy ul. Pięknej 20 w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, która działa na rynku regulowanym przez FMA („Austrian Financial Market Authority”), której siedziba znajduje się przy Otto-Wagner-Platz 5, 1090 Wiedeń, Austria.

Informacje dotyczące biegłego rewidenta

Biegłym rewidentem, odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego sprawozdania, jest Marcin Dymek (nr ewidencyjny 9899), reprezentujący KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą przy ulicy Inflanckiej 4A w Warszawie.

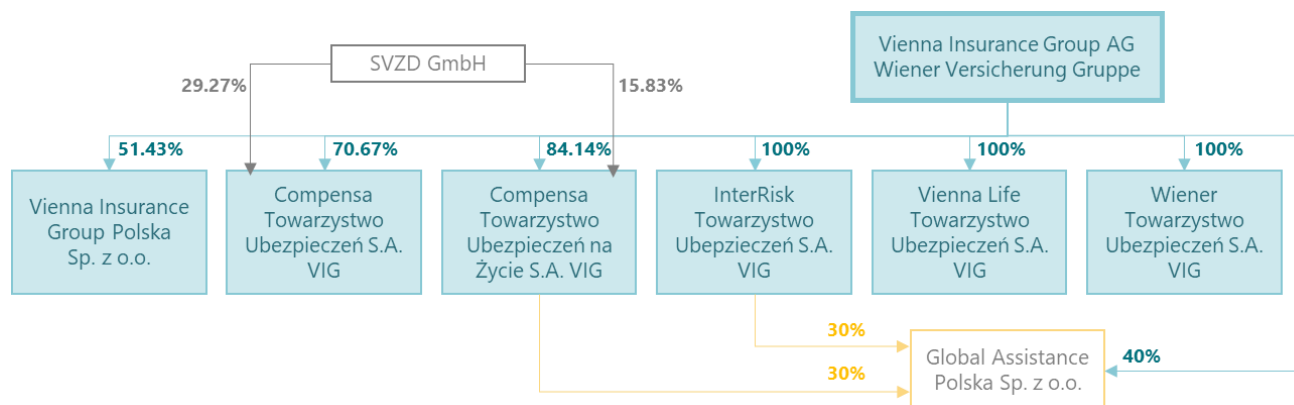
KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych wpisanym na listę pod numerem 3546 i zostało wybrane jako podmiot uprawniony do badania niniejszego sprawozdania uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 28 czerwca 2019 roku.

Informacje dotyczące akcjonariuszy posiadających znaczne pakiety akcji Spółki

W dniu 28 lutego 2019 roku grupa ubezpieczeniowa Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą w Wiedniu, Austria sfinalizowała transakcję nabycia 100% akcji krajowego zakładu ubezpieczeń Gothaer Towarzystwa Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, a jej jedynym akcjonariuszem była Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą przy Schottenring 30 w Wiedniu, Austria.

Schemat 1. Uproszczona struktura Grupy VIG na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2019 roku, jak i na dzień niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki wynosił 110 382 tys. zł (słownie: sto dziesięć milionów trzysta osiemdziesiąt dwa tysiące) i dzielił się na 55 191 438 (słownie: pięćdziesiąt pięć milionów sto dziewięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta trzydzieści osiem) akcji imiennych o wartości nominalnej 2,00 zł każda. W latach 2019 oraz 2018 akcje nie były w żaden sposób uprzywilejowane.

Informacje o znaczących zdarzeniach mających wpływ na Spółkę

W 2019 roku nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na Spółkę, za wyjątkiem zmiany akcjonariusza.

A.2. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej

W 2019 roku struktura portfela ubezpieczeń była zbliżona do ubiegłorocznej. Spółka prowadziła działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ubezpieczeń rzeczowych: komunikacyjnych, majątkowych, osobowych, finansowych i pozostałych.

W portfelu ubezpieczeń nadal dominowały ubezpieczenia komunikacyjne (60,8% w 2019 roku wobec 61,9% w 2018 roku), a niewielki spadek ich udziału w 2019 roku był skutkiem niższej dynamiki w porównaniu z pozostałymi ubezpieczanymi.

Podobnie jak w ubiegłym roku sprzedaż ubezpieczeń dokonywana była z wykorzystaniem dwóch głównych kanałów dystrybucji: multiagencji i brokerów.

W 2019 roku wartość składki przypisanej brutto wyniosła 842 176 tys. zł i była wyższa o 10,9% od składki z 2018 roku.

Struktura składki i odszkodowań w podziale na linie biznesowe została przedstawiona w załączniku nr 2 – S.05.01.02.

Tabela 3. Składka przypisana brutto³ za lata 2018 oraz 2019.

Składka przypisana brutto (w tys. zł)	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2019 - 31.12.2019
Ubezpieczenia komunikacyjne	460.047	500.967
Ubezpieczenia majątkowe	122.764	142.978
Ubezpieczenia osobowe	58.095	62.688
Ubezpieczenia finansowe	18.879	19.865
Ubezpieczenia pozostałe	83.626	97.678
Składka przypisana brutto razem	743.411	824.176

Ubezpieczenia komunikacyjne

W zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych Spółka posiada ofertę zarówno dla klientów indywidualnych, jak i dla klientów korporacyjnych (ubezpieczenia flot pojazdów).

W konkursie Gazety Bankowej „Przyjazna Firma Ubezpieczeniowa 2019” Spółka została liderem kategorii ubezpieczeń komunikacyjnych i okazała się bezkonkurencyjna pod względem innowacyjności, przyjaznej obsługi klienta oraz efektywnego rozliczania szkód.

Tak jak w latach ubiegłych, klientom indywidualnym oferowane było kompleksowe ubezpieczenie pojazdu w ramach produktu GoAuto, który poprzez swoją modułową budowę pozwala na tworzenie (w procesie sprzedaży) pakietów dopasowanych do indywidualnych potrzeb każdego klienta. Podstawowym ubezpieczeniem w segmencie ubezpieczeń komunikacyjnych pozostaje ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, przy jednocześnie dynamicznie rozwijającym się od dwóch lat ubezpieczeniem auto casco. Dodatkowo oferta uzupełniana jest o ubezpieczenia: assistance podstawowy, assistance plus, szyb samochodowych, NNW kierowcy i pasażerów, bagażu, opon, pojazdu zastępczego oraz ubezpieczenia kosztów organizacji świadczeń medycznych i leczenia po wypadku komunikacyjnym.

W przypadku ubezpieczeń korporacyjnych sprzedaż opiera się o indywidualną ocenę ryzyka i kształtowanie oferty dedykowanej bezpośrednio dla określonego klienta flotowego.

Wolumen składki przypisanej brutto z ubezpieczeń komunikacyjnych (OC ppm, AC, NNW, Assistance) w 2019 roku uległ znacznemu wzrostowi w porównaniu do 2018 roku (499,7 mln zł w 2019 roku wobec 454,4 mln zł w 2018 roku). Wzrost ten wynika głównie ze zwiększenia sprzedaży w segmencie ubezpieczeń detalicznych.

Ubezpieczenia majątkowe

Segment detaliczny ubezpieczeń majątkowych charakteryzował się pozytywną dynamiką na poziomie 112,4%. W ubezpieczeniach rolnych dokonano niewielkiej modyfikacji produktu (Pakiet AGRO), co umożliwiło lepsze dopasowanie produktu do zmieniających się potrzeb naszych klientów oraz adekwatną wycenę ryzyka. Przystosowano również Pakiet AGRO do sprzedaży on-line. Działania sprzedażowe i marketingowe przez kolejny rok były skierowane na aktywizację sprzedaży ubezpieczeń mieszkaniowych i rolnych.

³ Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia delegowanego w pozycji:

- ubezpieczenia komunikacyjne zostały ujęte: pozostałe ubezpieczenia pojazdów, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych;
- ubezpieczenia majątkowe zostały ujęte: pozostałe ubezpieczenia pojazdów, ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe, ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych;
- ubezpieczenia osobowe zostały ujęte ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych;
- ubezpieczenia finansowe zostały ujęte: ubezpieczenia kredytów i poręczeń, ubezpieczenia różnych strat finansowych;
- ubezpieczenia pozostałe zostały ujęte: ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej, ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej, ubezpieczenia świadczenia pomocy.

W segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych, inżynierskich i małych i średnich przedsiębiorstw (dalej jako MSP) nastąpił wzrost składki przypisanej w stosunku do 2018 roku (dynamika 119,0%).

Branża fotowoltaiczna dynamicznie się rozwija, co znajduje odzwierciedlenie w liczbie zapytań ofertowych na coraz większą liczbę instalacji. Spółka wprowadziła narzędzia on-line dla instalacji fotowoltaicznych w celu usprawnienia procesu ofertowania. W efekcie powoduje to zwiększenie przypisu składki i sprawniejszą obsługę w tego rodzaju ubezpieczeniach.

W ubezpieczeniach MSP w 2019 roku Spółka kontynuowała pracę nad rozbudową portfela z zachowaniem przyjętych wytycznych dotyczących dywersyfikacji ryzyka oraz ograniczaniem ryzyk o wysokim wskaźniku szkodowości. Sprzedaż ubezpieczeń w sektorze MSP wzrosła o 9,6% w stosunku do roku poprzedniego.

Ubezpieczenia osobowe

Podobnie jak w latach ubiegłych, ubezpieczenia wypadkowe (NNW, szkolne, turystyczne) oraz ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych występowały w Spółce jako samodzielne produkty lub w ramach kompleksowej oferty wraz z ubezpieczeniami komunikacyjnymi i majątkowymi w programach ubezpieczeniowych. Oferta Spółki obejmuje zarówno ubezpieczenia dla klientów indywidualnych, jak i dla grup.

W ubezpieczeniach następstw nieszczęśliwych wypadków dla dzieci i młodzieży w konsekwencji wprowadzenia regulacji ustawowych dotyczących ubezpieczeń grupowych zanotowano spadek składki przypisanej. W celu wypełnienia luki promowano możliwość zakupu ubezpieczenia indywidualnego on-line.

2019 rok to kolejny rok większej aktywności turystycznej Polaków, co przełożyło się na wolumen składki przypisanej w ubezpieczeniach detalicznych

W 2019 roku udało się Spółce osiągnąć wzrost przypisu składki z tej linii ubezpieczeń o 7,9% (62 689 tys. zł w 2019 roku wobec 58 095 tys. zł w 2018 roku).

Ubezpieczenia finansowe

Ubezpieczenia finansowe (grupa 15) obejmują głównie gwarancje kontraktowe, w większości dedykowane MSP. Oferta produktowa w zakresie gwarancji została skonstruowana tak, aby zabezpieczyć cały proces inwestycyjny (począwszy od wadium, poprzez kontrakt – w tym zaliczkę, a skończywszy na rękojmi). Spółka realizuje strategię polegającą na stosowaniu restrykcyjnych kryteriów oceny ryzyka udzielania gwarancji – wnikliwemu badaniu poddawana jest kondycja finansowa klienta oraz treść umowy gwarancji. Położono nacisk na podejmowanie działań mających na celu zdywersyfikowanie portfela klientów ze względu na branże działalności.

Niska dynamika składki przypisanej w stosunku do roku poprzedniego (19 865 tys. zł w 2019 roku wobec 18 879 tys. zł 2018 roku) jest następstwem odczuwalnych problemów w zakresie wyników finansowych w sektorze budowlanym spowodowanych brakiem odpowiedniej rentowności na kontraktach zawieranych w latach 2016-2017.

Ubezpieczenia pozostałe

Zmiana otoczenia prawnego oraz wprowadzenie nowych regulacji w zakresie obowiązku ubezpieczenia dla nowych grup zawodowych wpłynęło pozytywnie na świadomość prawną i ubezpieczeniową. Przełożyło się to bezpośrednio na zwiększenie sprzedaży. Wraz ze wzrostem świadomości ubezpieczeniowej oraz zmianą orzecznictwa w zakresie wysokości zasądzanych odszkodowań przy szkodach osobowych, rosła oczekiwane limity sum gwarancyjnych. Mając na uwadze przede wszystkim dobro klienta i jego potrzeby, Spółka prowadzi politykę wyważonej oceny ryzyka, dbając również o wynik techniczny.

Z tego segmentu ubezpieczeń Spółka zwiększyła składkę przypisaną o 14 052 tys. zł (97 678 tys. zł w 2019 roku w porównaniu do 83 626 tys. zł w 2018 roku), przy czym w zakresie ubezpieczeń OC ogólnej wystąpił przyrost sprzedaży o 16,8% (55 588 tys. zł w 2019 roku w porównaniu do 47 599 tys. zł w 2018 roku).

Podstawowe informacje finansowe

Poniższa tabela zawiera podstawowe dane finansowe Spółki, zgodne ze statutowym sprawozdaniem finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2019 roku (dalej jako statutowe sprawozdanie finansowe) wraz z okresem porównawczym.

Tabela 4. Podstawowe informacje finansowe za lata 2018 oraz 2019.

Podstawowe informacje finansowej (w tys. zł)	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2019 - 31.12.2019
Składka przypisana brutto	743.411	824.176
Składka zarobiona brutto	687.653	782.726
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	361.324	393.816
Koszty działalności ubezpieczeniowej	156.726	208.316
Koszty akwizycji	165.790	194.355
Koszty administracyjne	50.030	56.352
Wpływ reasekuracji na wynik techniczny	-45.936	4.268
Wynik techniczny	11.324	25.226
Wynik finansowy netto	16.502	29.068
Wskaźnik szkodowości brutto	59,7%	64,6%
Wskaźnik kosztów działalności ubezpieczeniowej	31,4%	32,0%
Wskaźnik kosztów akwizycji	24,1%	24,8%
Wskaźnik kosztów administracyjnych	7,3%	7,2%
Wskaźnik mieszany brutto	91,1%	96,6%

Odszkodowania i wskaźniki szkodowości

W 2019 roku Spółka wypłaciła odszkodowania i świadczenia brutto w wysokości 393 816 tys. zł wobec 361 324 tys. zł wypłaconych w 2018 roku (wzrost o 9,0%). Wskaźnik szkodowości brutto w 2019 roku ukształtował się na poziomie 64,6% (w 2018 roku 59,7%). Wskaźnik szkodowości brutto Spółki jest silnie powiązany z ubezpieczeniami majątkowymi, finansowymi i OC ogólnego.

Koszty działalności

Najistotniejszą pozycją po stronie wydatków, poza odszkodowaniami i świadczeniami wypłaconymi z zawartych umów ubezpieczenia, były koszty działalności, obejmujące koszty akwizycji i koszty administracyjne.

Podstawowymi elementami kosztów akwizycji Spółki były prowizje agencyjne oraz koszty związane z obsługą sieci sprzedaży. Prowizje agencyjne naliczane były według ustalonej w umowie agencyjnej stawki procentowej. Stawki prowizyjne stosowane w Spółce nie odbiegały od stawek oferowanych przez konkurencyjne zakłady ubezpieczeń.

W obszarze kosztów administracyjnych zaobserwowano istotne zmiany rynkowe związane z kosztami pracy, które negatywnie oddziałują na koszty osobowe oraz koszt usług zewnętrznych, szczególnie w obszarze IT. Dodatkowo wzrost kosztów działalności spowodowany był kosztami rebrandingu będących wynikiem zmian właścicielskich.

Wskaźnik mieszany

W 2019 roku wskaźnik mieszany brutto wyniósł 96,6%, podczas gdy na koniec 2018 roku kształtował się na poziomie 91,1%. Pogorszenie wskaźnika wynika głównie z wyższej szkodowości, głównie w ubezpieczeniach finansowych, majątkowych, OC ogólnego oraz komunikacyjnych.

Reasekuracja

W 2019 roku Spółka chroniła umowami reasekuracji obligatoryjnej portfel ubezpieczeń: OC komunikacyjnej, majątkowych i inżynierskich, w tym także auto casco i casco szynowego, odpowiedzialności cywilnej ogólnej i zawodowej, gwarancji ubezpieczeniowych oraz transportowych, a także ryzyka assistance. W związku ze zmianami własnościowymi Spółka przystąpiła do komutacji umowy kwotowej portfela OC komunikacyjnej zawartej w Grupie Gothaer, z końcem lutego 2019 roku zaprzestała reasekuracji nowego portfela, a pełne rozliczenie komutacji nastąpi w połowie 2020 roku.

W miarę potrzeby Spółka aranżowała także reasekurację fakultatywną.

Powyższe wpłynęło na niższy udział reasekuratorów w składce przypisanej w 2019 roku, który wyniósł 10,3% (w 2018 roku 43,9%). Wpływ reasekuracji na wynik techniczny wyniósł 4,3 mln zł (w 2018 roku -45,9 mln zł). Ujemny koszt reasekuracji w 2019 roku wynika z dynamiki szkodowej portfeli gwarancji ubezpieczeniowych i majątkowego oraz negatywnego rozwoju szkodowego portfela ubezpieczeń OC komunikacyjnej ze zdarzeń szkodowych sprzed marca 2019 roku.

Wynik techniczny

Wynik techniczny netto za 2019 rok był dodatni i wyniósł 25,2 mln zł, wobec wyniku 11,3 mln zł uzyskanego w 2018 roku. Z analizy rentowności poszczególnych grup ubezpieczeniowych wynika, że z 15 grup „aktywnych” (ubezpieczenia bezpośrednie) w większości odnotowano poprawę wyniku technicznego netto.

Najistotniejszy wpływ na poprawę wyniku technicznego Spółki w stosunku do roku poprzedniego miała poprawa wyniku w ubezpieczeniach OC komunikacyjnej i osobowych, zwiększenie rentownego biznesu na udziale własnym oraz wzrost wyniku inwestycyjnego portfela rentowego.

Wynik finansowy

Wynik finansowy netto za 2019 rok wyniósł 29 mln zł i był istotnie lepszy od wyniku z roku poprzedniego – zmiana o 12,5 mln zł. Głównym czynnikiem poprawy wyniku finansowego netto była poprawa wyniku technicznego ubezpieczeń OC komunikacyjnej i osobowych oraz wyniki działalności lokacyjnej.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

W zakresie działalności lokacyjnej Spółka kontynuuje politykę z lat ubiegłych, która zapewnia realizację celów biznesowych, w tym związanych z interesem osób uprawnionych z umów ubezpieczenia. Nadrzędnym celem działalności lokacyjnej Spółki jest zachowanie wysokiej stopy zwrotu z inwestycji, przy założonym poziomie ryzyka, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia płynności środków, dywersyfikacji portfela lokat oraz dopasowania aktywów Spółki do jej zobowiązań, w tym pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych adekwatnymi aktywami.

Polityka inwestycyjna ukierunkowana jest głównie na bezpieczeństwo lokat, co w konsekwencji determinuje strategię inwestycyjną do lokowania środków finansowych głównie w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa. W celu zachowania bieżącej płynności Spółki, zwłaszcza w zakresie wypłat odszkodowań i salda reasekuracji, Spółka lokuje część środków w depozyty bankowe.

Wynik z działalności lokacyjnej, obliczony zgodnie ze statutowym sprawozdaniem finansowym, wyniósł w 2019 roku 35 068 tys. zł (z uwzględnieniem kapitału z aktualizacji wyceny), co dało rentowność w skali roku na poziomie 4%. W 2018 roku analogicznie wyliczony dochód z działalności lokacyjnej wyniósł 35 858 tys. zł, a rentowność 4,7%.

Tabela 5. Przychody i koszty z działalności lokacyjnej za lata 2018 oraz 2019.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	01.01.2018 - 31.12.2018	01.01.2019 - 31.12.2019
Depozyty bankowe		
Przychody z lokat	363	282
Niezrealizowane straty	90	0
Obligacje Skarbu Państwa		
Przychody z obligacji	21.428	22.694
Niezrealizowane zyski	6.906	9.103
Wynik dodatni z realizacji	0	166
Koszty działalności lokacyjnej	761	867
Niezrealizowane straty	542	569
Przychody z działalności lokacyjnej	28.697	32.245
Koszty z działalności lokacyjnej	1.393	1.436
Dochód z działalności lokacyjnej	27.304	30.809
Δ Kapitał z aktualizacji wyceny brutto	8.554	4.259
Obligacje	8.563	4.269
Akcje	-9	-10
Wynik z działalności lokacyjnej	35.858	35.068
Rentowność	4,70%	4,00%

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Spółka nie prowadzi innych rodzajów działalności, poza opisanymi w niniejszym rozdziale.

Umowy leasingowe

Dla potrzeb sprawozdawczości statutowej Spółka stosuje „KSR nr 5 Leasing, najem i dzierżawa”, w którym występuje podział leasingu na operacyjny i finansowy oraz według którego:

1. opłaty leasingowe ujmuje się jako koszty w rachunku zysków i strat i rozlicza się metodą liniową przez okres trwania umowy;
2. korzystający nie wykazuje przedmiotu leasingu jako składnika aktywów;
3. przyszłych rat leasingowych nie wykazuje się w zobowiązaniach.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wszystkie umowy leasingowe zawarte przez Spółkę zostały zaklasyfikowane jako leasing operacyjny ze względu na zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale Spółki jako leasingobiorcy.

Od 1 stycznia 2019 roku obowiązuje nowy dokument dotyczący leasingu „MSSF 16 Leasing”, który zastąpił wcześniejszy dokument „MSR 17 Leasing”. Standard wprowadził znaczące zmiany do rozliczeń po stronie leasingobiorcy, ponieważ nowe wymagania eliminują pojęcie leasingu operacyjnego, a co za tym idzie pozabilansowe ujęcie użytkowanych na tej podstawie aktywów. Standard wprowadził pojęcie jednego leasingu. Wszystkie użytkowane aktywa i odpowiadające im zobowiązania do zapłaty czynszów zostaną ujęte w bilansie ekonomicznym (z wyjątkiem umów krótkoterminowych i leasingu przedmiotów niskowartościowych).

Według Standardu, w dacie rozpoczęcia leasingu, leasingobiorca ujmuje w księgach rachunkowych:

1. prawo do korzystania ze składnika aktywów – do wyceny tego aktywa będzie wykorzystywany model kosztowy, według którego na dzień bilansowy prawo do korzystania ze składnika aktywów będzie wyceniane w wartości początkowej pomniejszonej o łączne odpisy amortyzacyjne oraz łączne straty z tytułu utraty wartości;

2. zobowiązanie z tytułu leasingu – do wyceny tego pasywa będzie wykorzystywany model dochodowy, według którego na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu leasingu będzie wyceniane w wartości bieżącej zdyskontowanych opłat leasingowych pomniejszonych o dokonane płatności.

Zgodnie ze stanowiskiem EIOPA, Spółka przyjmuje, że ujęcie i wycena pozycji bilansowych zgodnie z „MSSF 16 Leasing” są zgodne z art. 75 Dyrektywy Wyłącalność II i są klasyfikowane jako alternatywne metody wyceny.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka rozpoznała w bilansie ekonomicznym prawo do korzystania ze składników aktywów w kwocie 18 764 tys. zł oraz zobowiązanie z tytułu leasingu w kwocie 18 659 tys. zł.

A.5. Wszelkie inne informacje

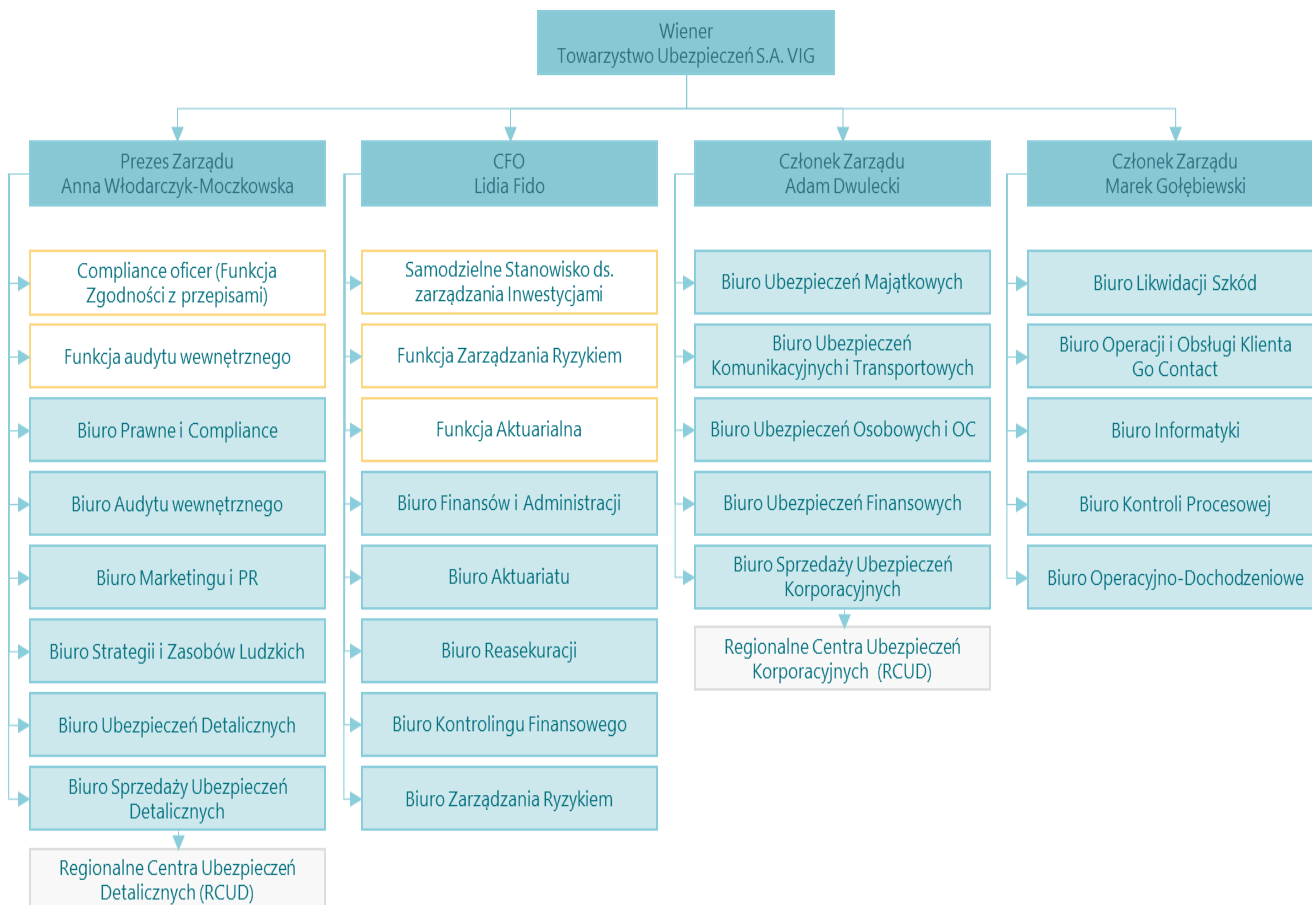
Wszelkie istotne informacje dotyczące działalności i wyników operacyjnych Spółki zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

W ramach systemu zarządzania Spółki istotnymi organami są: Zarząd, Rada Nadzorcza, Walne Zgromadzenie, osoby pełniące funkcje kluczowe oraz komitety funkcjonujące w Spółce.

Schemat 2. Struktura organizacyjna Spółki na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Zarząd

Organem uprawnionym do reprezentacji i prowadzenia spraw Spółki jest Zarząd, który składa się co najmniej z dwóch członków, w tym Prezesa Zarządu, powoływanych przez Radę Nadzorczą na kadencję nie dłuższą niż 5 lat. Zarząd może podejmować uchwały na posiedzeniach, w trybie pisemnym lub obiegowym, jak również za pomocą środków porozumiewania się na odległość. W przypadku równości głosów w głosowaniu nad uchwałą Zarządu, decyduje głos Prezesa Zarządu. Szczegółowy tryb podejmowania uchwał ustala Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd.

Z dniem 15 marca 2019 roku Rada Nadzorcza powołała do Zarządu Pana Marka Gołębiewskiego.

Od 12 lipca 2017 roku funkcjonuje w Spółce prokura łączna.

Tabela 6. Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2019 roku i na dzień niniejszego sprawozdania.

Członek Zarządu	Odpowiedzialność
Anna Włodarczyk-Moczkowska Posiada zgodę KNF na powołanie na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki	Prezes Zarządu odpowiedzialna za organizację i nadzór działalność Spółki w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • sprzedaży ubezpieczeń; • spraw korporacyjnych i postępowań prawnych; • strategii; • spraw personalnych; • zarządzania projektami i procesami; • audytu i kontroli wewnętrznej; • marketingu i PR. Prezes Zarządu pełni nadzór nad funkcją zgodności z przepisami (compliance) oraz funkcją audytu wewnętrznego.
Lidia Fido Posiada zgodę KNF na powołanie na stanowisko Członka Zarządu Spółki	Członek Zarządu odpowiedzialna za: <ul style="list-style-type: none"> • sprawy ekonomiczno-finansowe; • inwestycje kapitałowe; • administrację i windykację; • aktuariat; • planowanie; • reasekurację i kontrolę portfela; • zarządzania ryzykiem. Członek Zarządu pełni nadzór nad funkcją aktuarialną i funkcją zarządzania ryzykiem.
Adam Dwulecki Posiada zgodę KNF na powołanie na stanowisko Członka Zarządu Spółki	Członek Zarządu odpowiedzialny za sprawy z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • ubezpieczeń korporacyjnych (w tym współpracy z brokerami); • underwritingu.
Marek Gołębiowski Powołany przez Radę Nadzorczą do Zarządu Spółki z dniem 15 marca 2019 roku	Członek Zarządu odpowiedzialny za: <ul style="list-style-type: none"> • likwidację szkód; • informatykę; • obsługę klientów i partnerów (w tym obsługę reklamacji).

Rada Nadzorcza

Organem nadzoru Spółki jest Rada Nadzorcza, która sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Do kompetencji Rady Nadzorczej, poza sprawami wynikającymi bezpośrednio z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, należy:

1. zatwierdzanie strategii Spółki;
2. zatwierdzanie opracowanych przez Zarząd rocznych lub wieloletnich planów finansowych Spółki;
3. wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, któremu powierzone zostanie badanie rocznych statutowych sprawozdań finansowych Spółki;
4. zatwierdzanie wytycznych w zakresie prowadzonej działalności lokacyjnej;
5. wyrażanie zgody na: nabycie, objęcie lub zbycie udziałów lub akcji w innych podmiotach prawa oraz zakładanie i likwidowanie innych podmiotów prawa, chyba, że czynność ta dokonywana jest przez Spółkę w ramach prowadzonej działalności lokacyjnej;
6. wyrażanie zgody na zbycie i nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości, przy czym zgoda Rady Nadzorczej zastępuje konieczność uzyskania akceptacji Walnego Zgromadzenia w trybie art. 393 pkt 4 Ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych – dalej jako KSH;
7. zatwierdzanie podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi Członkami Zarządu.

W Spółce funkcjonuje Komitet Audytu, który pełni funkcje konsultacyjno-doradcze dla Rady Nadzorczej. Komitet Audytu wykonuje zadania określone przepisami prawa, w tym przepisami Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1421, 1571, 2200, 2217 z późn. zm.).

W grudniu 2019 roku doszło do rozwiązania Nadzorczego Komitetu ds. Wynagradzania. Kompetencje i zakres zadań zostały przekazane w całości Radzie Nadzorczej.

Tabela 7. Skład Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu od dnia 28 lutego 2019 roku.

Rada Nadzorcza	Funkcja	Komitet Audytu
Franz Fuchs	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Członek Komitetu Audytu
prof. Elisabeth Stadler	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	
dr Christopher Lohmann	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	
prof. Marek Belka	Członek Rady Nadzorczej	Przewodniczący Komitetu Audytu
dr Henryk Chmielak	Członek Rady Nadzorczej	Członek Komitetu Audytu
dr Wolfgang Hajek	Członek Rady Nadzorczej	
Jürgen Palmberger	Członek Rady Nadzorczej	

Tabela 8. Skład Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu do dnia 28 lutego 2019 roku.

Rada Nadzorcza	Funkcja	Komitet Audytu
dr Christopher Lohmann	Przewodniczący Rady Nadzorczej	Członek Komitetu Audytu
Klaus-Christoph Reichert	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	
prof. dr Werner Görg	Członek Rady Nadzorczej	
Volker Honacker	Członek Rady Nadzorczej	
dr Henryk Chmielak	Członek Rady Nadzorczej	Przewodniczący Komitetu Audytu
Siegfried Seewald	Członek Rady Nadzorczej	Członek Komitetu Audytu

Walne Zgromadzenie

Zakres kompetencji oraz tryb zwoływania i odbywania Walnych Zgromadzeń określa KSH.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, a jej jedynym akcjonariuszem była Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą przy Schottenring 30 w Wiedniu, Austria.

Komitety funkcjonujące w Spółce

Tabela 9. Główne komitety funkcjonujące w Spółce na dzień 31 grudnia 2019.

Komitet	Charakterystyka
Komitet cenowo-produktowy	Komitet cenowo-produktowy w ramach przyjętej strategii Spółki, obowiązujących przepisów prawa, określonych celów i wytycznych wspiera kierunki rozwoju polityki produktowej w obszarze detalicznym i korporacyjnym oraz polityki taryfowej produktów detalicznych. W szczególności do zadań Komitetu należy analiza, ocena i weryfikacja założeń biznesowych oraz formalnych dotyczących produktu lub jego modyfikacji, jak również określenie priorytetów w zakresie wdrażania nowych produktów lub zmian w produktach. Komitet opracowuje rekomendacje dla Zarządu w zakresie decyzji o wdrożeniu nowych produktów lub zmian w produkcie zgodnie z Procedurą Zarządzania Cyklem Życia Produktu. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki oraz Zarząd.
Komitet ds. rezerw	Do głównych zadań Komitetu ds. rezerw należy zapewnienie komunikacji pomiędzy biurami w kontekście tworzenia rezerw, rekomendacje w zakresie ich tworzenia, eliminowanie ryzyk i rozwiązywanie zagadnień związanych z poprawnością tworzenia rezerw oraz monitoring dużych szkód, w szczególności trendów w szkodach osobowych. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki oraz członek Zarządu.
Komitet ds. ryzyka	Podstawowe funkcje Komitetu są opisane w ramach funkcji zarządzania ryzykiem. Komitet odpowiedzialny jest za realizację funkcji zarządzania ryzykiem w Spółce oraz za monitorowanie procesu dostosowania Spółki do systemu prawnego Wypłacalność II oraz identyfikacji i oceny kluczowych zagrożeń związanych z wdrażaniem tego systemu. Komitet ds. ryzyka, zgodnie z Polityką Zarządzania Ciągłością Działania pełni funkcje Komitetu Ciągłości Działania a jego kompetencje w tym zakresie uregulowane są w dokumentacji systemu zarządzania ciągłością działania. Komitet co najmniej raz w roku informuje Radę Nadzorczą w zakresie systemu zarządzania ryzykiem. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki oraz dwóch Członków Zarządu.

Komitet ds. wynagrodzeń	Komitet ds. wynagrodzeń jest ciałem doradczym Zarządu i pełni funkcje nadzorczą we wdrażaniu systemów wynagrodzeń. Komitet sprawdza, czy wypracowany system wynagrodzeń uwzględnia wszystkie rodzaje ryzyka w zakresie polityki wynagrodzeń, a związana z tym płynność i poziom kapitału, oraz że cała polityka wynagrodzeń jest zgodna z długoterminowymi celami Spółki. Zadaniem Komitetu jest zarządzanie ryzykiem zasobów ludzkich przez pryzmat polityki wynagrodzeń oraz polityki personalnej oraz wprowadzenie przejrzystych praktyk w obszarze polityki wynagrodzeń i zapewnienie ich zgodności z systemem Wyłagalności II. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki.
Komitet Inwestycyjny	Do zadań Komitetu Inwestycyjnego w szczególności należy: analiza sytuacji rynkowej w zakresie możliwości lokowania aktywów finansowych z uwzględnieniem wymogów kapitałowych Spółki oraz ekspozycji po stronie pasywów oraz analiza trendów inwestycyjnych. W zakresie płynności Komitet Inwestycyjny określa zapotrzebowanie płynnościowe, w tym ustala odpowiednie zabezpieczenie przed utratą płynności, określa poziom i metody monitorowania płynności oraz wpływ nowych rodzajów działalności na sytuację w zakresie płynności.

Funkcje kluczowe

W ramach systemu zarządzania Spółki wyszczególniono 4 funkcje kluczowe, do nadzorowania i zarządzania którymi Zarząd wyznaczył następujących pracowników:

1. funkcja zarządzania ryzykiem – zarządzający Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem;
2. funkcja zgodności z przepisami (compliance) – zarządzający Dyrektor Biura Prawnego i Compliance;
3. funkcja audytu wewnętrznego – zarządzający Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego;
4. funkcja aktuarialna – zarządzający Dyrektor Biura Aktuariatu, Aktuariusz Spółki.

Opisy najważniejszych zadań oraz obowiązków osób nadzorujących funkcje kluczowe znajdują się w dalszej części sprawozdania.

Zasady wynagradzania w Spółce

Podstawowymi dokumentami regulującym obszar wynagradzania są w Spółce: Regulamin Wynagradzania ustalający warunki wynagradzania za pracę dla wszystkich pracowników zatrudnionych przez Spółkę, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko oraz Polityka wynagradzania określająca ogólne standardy w zakresie zarządzania wynagrodzeniami.

Zgodnie z zapisami Polityki wynagradzania, wynagrodzenie pracowników może składać się ze stałych albo stałych i zmiennych składników. W przypadku, gdy wynagrodzenie pracownika składa się ze stałych i zmiennych składników, stosuje się zasadę, że stały składnik wynagrodzenia powinien stanowić część wynagrodzenia na tyle istotną, żeby ograniczać podejmowanie nadmiernego ryzyka w działalności Spółki poprzez wysokość składnika zmiennego.

Wynagrodzenie stałe jest kwotą określoną indywidualnie w umowie o pracę, wypłacaną z dołu miesięcznie lub w inny sposób uzgodniony pomiędzy Spółką a pracownikiem. Podstawą do ustalenia poziomu wynagrodzenia jest ocena charakteru i rodzaju zadań powierzonych pracownikowi, ocena kompetencji i doświadczenia niezbędnego do ich realizacji a także porównanie do poziomu wynagrodzeń przyjętych dla stanowisk analogicznych zarówno w Spółce jak i na rynku zewnętrznym.

Wynagrodzenie zmienne to formy wynagradzania i innych świadczeń przyznawanych w związku z osiągniętymi wynikami, z wyłączeniem wynagrodzenia stałego. Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia są uzależnione od rodzaju wykonywanej pracy. Wynagrodzenie zmienne może mieć charakter nagrody uznaniowej lub premii.

Nagrody uznaniowe za osiągnięcia w realizacji zadań mogą zostać przyznane decyzją Zarządu na umotywowany wniosek dyrektorów jednostek organizacyjnych Spółki a kryterium ich przyznania jest ocena jakości pracy pracownika oraz wkład w realizację zadań.

W Spółce istnieją systemy premiowe, definiowane w zależności od potrzeb biznesowych Pracodawcy. Uwzględniają one specyfikę zadań komórki organizacyjnej do której przynależy pracownik lub zajmowanego

przez niego stanowiska. Regulaminy premiowe określające zasady i kryteria przyznawania premii są przyjmowane przez Zarząd w formie Uchwały oraz poddawane corocznym przeglądom i aktualizacjom.

Do kryteriów od których uzależnione jest przyznanie i wysokość zmiennego składnika wynagrodzenia należą wyniki Spółki, wyniki dla danej linii biznesowej, wyniki indywidualne pracownika oraz ocena pracownika. W regulaminach premiowych adresowanych do poszczególnych grup pracowników oraz indywidualnie określonych załącznikach premiowych, powyższe kryteria stosowane są adekwatnie do specyfiki realizowanych zadań, uwzględniając horyzont czasowy w którym następuje ocena stopnia realizacji celów i wyników (premie kwartalne i roczne).

W odniesieniu do funkcji i stanowisk, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Spółki wypłata premii wynikających z systemów premiowych, podlega zasadom odraczania wypłaty określonym w dokumencie Zasady przyznawania i wypłaty wynagrodzeń zmiennych dla funkcji i stanowisk, które mają istotny wpływ na profil ryzyka Spółki.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie stałe. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej nie zawiera części zmiennej.

Zasady wynagradzania członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Członkowie Zarządu otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie stałe i zmienne ustalane indywidualnie przez Radę Nadzorczą. Zgodnie z zasadami ustalonymi przez Radę Nadzorczą płatność znacznej części zmiennego składnika wynagrodzenia Członka Zarządu zawierała elastyczny odroczony składnik uwzględniający charakter i ramy czasowe działalności Spółki. Szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie wynagrodzenia zmiennego określa Rada Nadzorcza Spółki.

W Spółce nie funkcjonuje dodatkowy program emerytalno-rentowy lub program wcześniejszych emerytur.

Istotne transakcje zawarte z akcjonariuszami, osobami wywierającymi znaczący wpływ oraz członkami organu zarządzającego lub nadzorczego

W 2019 roku Spółka dokonała wypłaty odsetek od pożyczek podporządkowanych na rzecz Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group w wysokości 4 847 tys. zł.

Do istotnych transakcji zawartych z członkami organu zarządzającego lub nadzorczego Spółka zaliczyła w 2019 roku:

1. wynagrodzenie Zarządu w wysokości 5 210 tys. zł;
2. wynagrodzenie Rady Nadzorczej w wysokości 311 tys. zł.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

W celu przestrzegania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji, Spółka wprowadziła odpowiednie uregulowania wewnętrzne, tworzące politykę personalną.

W ramach Regulaminu Pracy ustalona została organizacja i porządek pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki Pracodawcy oraz wszystkich pracowników (bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko).

Regulamin Pracy wprowadził obowiązek dbania o reputację – informowanie Pracodawcy na piśmie, o każdym znanym pracownikowi fakcie, mogącym w jakikolwiek sposób wpłynąć na interesy Spółki, a w szczególności informowania o jakichkolwiek czynach zabronionych, które mogą zostać popełnione w związku z wykonywaniem obowiązków.

Dodatkowo w celu dbania o reputację, Spółka wprowadziła umowy o zakazie konkurencji podczas trwania stosunku pracy.

Kolejnymi ważnymi uregulowaniami wewnętrznymi, dotyczącymi kompetencji i reputacji, są:

1. Procedura kadrowa – definiująca całość procesu kadrowego (od zatrudnienia pracownika po rozwiązanie z nim umowy);
2. Rekrutacja pracowników – procedura zapewniająca jednolite zasady postępowania podczas procesu rekrutacji pracowników;
3. Opisy stanowisk pracy – zawierają katalog wymagań i niezbędnych kompetencji oczekiwanych od pracowników na poszczególnych stanowiskach.

Normy, które zostały ujęte w powyższych procedurach, umożliwiają Spółce odpowiedni dobór kandydatów na poszczególne stanowiska, z uwzględnieniem ich kompetencji i reputacji, badanych również na podstawie wcześniejszej kariery zawodowej i dokumentów, dostarczonych w procesie rekrutacji.

Rada Nadzorcza

Zwyczajne Walne Zgromadzenie uchwałą z 22 maja 2019 zaktualizowało Wytyczne z 6 maja 2015 roku dotyczące kompetencji, reputacji oraz niezależności osób wchodzących w skład organu nadzorującego oraz zasad ich wynagradzania.

Zgodnie z Wytycznymi Walne Zgromadzenie zapewnia, aby kandydaci na członków Rady oraz członkowie Rady posiadali kompetencje do nadzorowania spraw Spółki wynikające z posiadanej wiedzy oraz ich doświadczenia.

Ocena kompetencji kandydata na członka Rady lub członka Rady obejmuje ocenę umiejętności w dziedzinie:

1. ubezpieczeń;
2. finansów;
3. rachunkowości;
4. funkcji aktuarialnych i zarządzania,

jeżeli ma to znaczenie dla wykonywania obowiązków członka Rady.

Ocena kompetencji członka Rady uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym członkom, tak aby zapewnić należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu Spółką i jej nadzorowaniu.

Przy ocenie doświadczenia kandydata na członka Rady lub członka Rady należy uwzględnić zarówno doświadczenie teoretyczne nabyte dzięki wykształceniu i szkoleniu, jak i doświadczenie praktyczne zdobyte w poprzednich miejscach zatrudnienia.

Zarząd

Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, zgodnie z brzmieniem art. 368 § 4 KSH.

Rada Nadzorcza zapewnia, aby osoby wchodzące w skład organu zarządzającego posiadały kompetencje do prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń, wynikające z posiadanej wiedzy oraz ich doświadczenia, dawały rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków oraz były uznane za cieszące się nieposzlakowaną opinią. Rada Nadzorcza uwzględnia wszystkie informacje istotne dla oceny, bez uszczerbku dla wszelkich ograniczeń nakładanych przez krajowe przepisy oraz niezależnie od państwa, w którym zaszły ewentualne wydarzenia. Rada Nadzorcza zatwierdziła wytyczne dotyczące kompetencji i reputacji osób wchodzących w skład organu zarządzającego oraz zasady wynagradzania członków organu zarządzającego.

Funkcje kluczowe

Proces rekrutacji i zatrudnienia obowiązujący w Spółce zapewnia, że doświadczenie i kwalifikacje osób zajmujących funkcje kluczowe są zgodne z wymaganiami prawnymi i odpowiednie, aby zapewnić prawidłowe zarządzanie Spółką.

W ramach polityki personalnej, w Spółce obowiązują Zasady dotyczące stanowisk i osób wyznaczonych do pełnienia funkcji kluczowych – 4KF. Dokument zawiera informacje dotyczące zasad zatrudniania i wynagradzania osób wykonujących funkcje kluczowe oraz zasady oceny kompetencji i reputacji danej osoby zajmującej funkcję kluczową.

W 2019 roku za powołanie i odwołanie osób pełniących funkcje kluczowe odpowiedzialny był Zarząd. Powoływanie i odwoływanie osób pełniących funkcję audytu wewnętrznego i funkcję zgodności z przepisami odbywa się za zgodą Komitetu Audytu.

W procesie rekrutacji i zatrudniania podpisywana jest z pracownikiem umowa o zakazie konkurencji podczas trwania stosunku pracy, która ma zapewnić uczciwość wykonywanej pracy i wyeliminowanie konfliktu interesów pomiędzy Spółką a pracownikiem pełniącym funkcję kluczową.

Poniżej szczegółowe wymagania kompetencyjne dla osób zajmujących funkcje kluczowe.

Funkcja zgodności z przepisami

1. wykształcenie wyższe;
2. doświadczenie zawodowe:
 - 2.1. min. 5 lat doświadczenia w branży finansowej;
 - 2.2. min. 3 lata doświadczenia w branży ubezpieczeń majątkowych;
 - 2.3. min. 2 lata na stanowiskach kierowniczych i doświadczenie w kierowaniu zespołem;
3. kompetencje dodatkowe:
 - 3.1. znajomość polskich i europejskich regulacji z zakresu ubezpieczeń gospodarczych;
 - 3.2. znajomość regulacji prawnych z zakresu nadzoru nad rynkiem finansowym, wytycznych organu nadzoru;
 - 3.3. znajomość prawa administracyjnego w szczególności w zakresie działalności ubezpieczeniowej;
 - 3.4. znajomość prawa cywilnego w szczególności w zakresie norm regulujących umowę ubezpieczenia;
 - 3.5. znajomość prawa ochrony konkurencji i konsumentów, pośrednictwa ubezpieczeniowego;
 - 3.6. znajomość prawa handlowego w szczególności w zakresie norm regulujących spółki akcyjne;
4. znajomość języków obcych:
 - 4.1. angielski – komunikatywny;
5. wymagania dodatkowe:
 - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
 - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;
 - 5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Funkcja aktuarialna

1. wykształcenie wyższe matematyczne lub ekonomiczne;
2. doświadczenie zawodowe:
 - 2.1. min. 5 lat doświadczenia w sektorze ubezpieczeń;
 - 2.2. min. 2 lata pracy w aktuariacie;
3. kompetencje dodatkowe:
 - 3.1. licencja aktuarialna;
 - 3.2. doświadczenie w realizacji zadań związanych obsługą aktuarialną firmy ubezpieczeniowej;
 - 3.3. doświadczenie w zarządzaniu zespołem;
4. znajomość języków obcych:

- 4.1. angielski – komunikatywny;
- 5. wymagania dodatkowe:
 - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
 - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;
 - 5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Funkcja audytu wewnętrznego

- 1. wykształcenie wyższe;
- 2. doświadczenie zawodowe:
 - 2.1. min. 10 lat doświadczenia zawodowego w branży ubezpieczeń;
 - 2.2. min. 5 lat na stanowiskach kierowniczych w firmach z sektora finansowego;
 - 2.3. min. 7 lat doświadczenia na stanowisku samodzielnym w audycie, kontroli wewnętrznej lub Compliance w firmie w sektorze ubezpieczeń majątkowych;
- 3. kompetencje dodatkowe:
 - 3.1. znajomość technik audytu i mechanizmów kontrolnych;
 - 3.2. znajomość zagadnień z zakresu prawa ubezpieczeniowego, finansowego, administracyjnego, cywilnego, konsumenckiego;
 - 3.3. znajomość, finansów, organizacji i zarządzania, legislacji wewnętrznej, technik informatycznych, metod ilościowych i analizy danych, zarządzania ryzykiem, przeciwdziałania nadużyciom;
- 4. znajomość języków obcych:
 - 4.1. angielski – komunikatywny;
- 5. wymagania dodatkowe:
 - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
 - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;
 - 5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Funkcja zarządzania ryzykiem

- 1. wykształcenie wyższe;
- 2. doświadczenie zawodowe:
 - 2.1. min. 5 lat pracy w sektorze ubezpieczeniowym na stanowisku odpowiadającym za: systemowe zarządzania ryzykiem, audyt, analizy ekonomiczno-finansowe lub controlling finansowy;
- 3. kompetencje dodatkowe:
 - 3.1. znajomość zagadnień dotyczących prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i rynku ubezpieczeń majątkowych;
 - 3.2. znajomość przepisów prawa regulujących działalność ubezpieczeniową, w szczególności w zakresie systemu zarządzania;
 - 3.3. znajomość zagadnień dotyczących zarządzania ryzykiem oraz audytu ryzyka;
- 4. znajomość języków obcych:
 - 4.1. angielski – komunikatywny;
- 5. wymagania dodatkowe:
 - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
 - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;

5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Funkcja zarządzania ryzykiem

Spółka opiera założenia systemu zarządzania ryzykiem o trzy źródła uregulowań wewnętrznych, które wynikają z hierarchii oraz zasad systemu zarządzania, zgodnie z wymogami określonymi w Wypłacalności II. Dokumentem umiejscowionym najwyżej jest, zatwierdzona przez uchwałę Rady Nadzorczej z 19 grudnia 2019 roku, Strategia Zarządzania Ryzykiem. Opisuje ona m.in. cele zarządzania ryzykiem, założenia limitów tolerancji ryzyka, strukturę systemu zarządzania ryzykiem oraz podstawowe założenia co do zasad zarządzania poszczególnymi modułami ryzyk. Polityka funkcji zarządzania ryzykiem jest niższym rangą dokumentem, przyjętym uchwałą Zarządu 27 listopada 2019 roku. Dokument ten odpowiedzialny jest za opisanie zadań, celów i założeń funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem, w tym odpowiedzialności poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz procedury identyfikacji, pomiaru, oceny i zarządzania ryzykami. Osobną regulacją jest Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym – proces ICS („Internal Control System”), polityka ta została przyjęta uchwałą Zarządu z 13 listopada 2019 roku. Innym istotnym elementem systemu zarządzania ryzykiem jest własna ocena ryzyka i wypłacalności (dalej jako ORSA) przyjęta 31 października 2019 roku. Przedmiotowe uregulowania wewnętrzne implementują zasady ujęte w nowej Grupie VIG, do których stosowania zobowiązana została Spółka w 2019 roku. Elementem systemu zarządzania ryzykiem są także uregulowania wewnętrzne dotyczące innych procesów zachodzących w Spółce, a dotyczących kwestie zarządzania poszczególnymi ryzykami.

W 2019 roku oprócz implementacji uregulowań grupowych istotnymi elementami zmian w procesie realizowanym przez funkcję zarządzania ryzykiem były:

1. przemodelowanie struktury ryzyk podlegających ocenie (szczegółowy opis w rozdziale dotyczącym profilu ryzyka);
2. zmiana procesu raportowania (uwzględnienie zasad grupowych);
3. zmiana procesu w zakresie monitorowania i oceny ryzyk operacyjnych (uwzględnienie zasad grupowych);
4. wykorzystanie równoległe narzędzi Grupy VIG do kalkulacji wymogów kapitałowych (podwójne sprawdzenie wyników);
5. zmiana procesu planistycznego w zakresie wymogów kapitałowych oraz procesu ORSA w tym raportowania realizacji założonych planów;
6. implementacja grupowych uregulowań wewnętrznych związanych z funkcją zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie poszczególnymi ryzykami zostało przedstawione w części C. Profil ryzyka niniejszego sprawozdania.

Nie uległa zmianie wyznaczona przez Zarząd osoba odpowiedzialna za funkcję zarządzania ryzykiem – jest nią Pan Hubert Grochowski będący równocześnie Dyrektorem Biura Zarządzania Ryzykiem.

Cele Spółki w zakresie realizacji funkcji zarządzania ryzykiem

Głównym celem Spółki w zakresie funkcji zarządzania ryzykiem jest zapewnienie odpowiedniej ochrony ubezpieczającym i beneficjentom umowy ubezpieczenia. Cele ten jest realizowany w ramach wdrażania strategii funkcji zarządzania ryzykiem, której implementacja ma za zadanie zapewnienie wysokich standardów w prowadzonej przez Spółkę działalności. Z uwagi na specyfikę prowadzonej działalności, której ramy określone są w ogólnie obowiązujących przepisach prawa, Spółka jest obowiązana do prowadzenia działalności w taki sposób, aby przy uwzględnieniu rodzaju i struktury oferowanych usług, osiągnąć pożądaną stopień bezpieczeństwa. Spółka dąży zatem do zapewnienia odpowiedniej ochrony podmiotom, które zawarły ze Spółką umowę ubezpieczenia i ewentualnym beneficjentom tych umów.

Cele Spółki w zakresie funkcji zarządzania ryzykiem realizowane są poprzez zarządzanie oparte na ryzyku ekonomicznym. W ramach funkcji zarządzania ryzykiem wyróżnia się:

1. system zarządzania ryzykiem – zbiór uregulowań wewnętrznych, zasad monitorowania i raportowania, sprawozdawczości, oceny realizacji funkcji zarządzania ryzykiem oraz koordynowania własnej oceny ryzyka i wypłacalności;
2. zarządzanie poszczególnymi ryzykami – w tym ryzykami ujętymi w formule standardowej obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz ryzykami ujętymi w mapie ryzyka, celem dokonania własnej oceny ryzyka i wypłacalności.

Funkcja zarządzania ryzykiem należy do tzw. drugiej linii obrony, co jest widoczne na schemacie.

Tabela 10. Cele Spółki w zakresie realizacji funkcji zarządzania ryzykiem.

Cel główny
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie ochrony ubezpieczającym i beneficjentom umowy ubezpieczenia
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie Zarządu w zapewnieniu stabilności finansowej, • wsparcie Zarządu w zapewnieniu stosowania należytych praktyk w działalności Spółki budujących wizerunek firmy jako podmiotu charakteryzującego się dużym zaufaniem publicznym • ustalenie spójnych metod analizy i oceny ryzyka oraz zapewnienie jednolitych zasad zarządzania ryzykiem i stosowania standardów postępowania wpływających na zabezpieczenie przed ewentualnymi stratami wynikającymi, z uwagi na materializację ryzyk, z ponoszonych kosztów lub zmniejszonych zysków, • jednoznaczne określenie ról w procesie zarządzania ryzykiem, • integracja procesów z grupową funkcją ryzyka
Cele w zakresie zarządzania jednostkowym ryzykiem (cele określone przez właścicieli dotyczące zarządzanych przez nich ryzyk)

Schemat 3. Struktura funkcji zarządzania ryzykiem.

W zakresie zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa Spółki, konieczne jest określenie stopnia akceptowalnego przez Spółkę poziomu ryzyka. Teoretycznym dopuszczalnym poziomem ryzyka jest zapewnienie nieprzerwanego spełniania wymogów bezpieczeństwa, tj. 100%, które oznacza pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) środkami własnymi. Maksymalnym akceptowalnym poziomem ryzyka jest pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi w wysokości 125% (minimalny współczynnik wypłacalności). Próg pożądanego poziomu ryzyka został określony w strategii Spółki i zakłada uzyskanie zgodnie z założeniami Grupy VIG zakresu współczynnika wypłacalności pomiędzy 230% a 170%. Niedopuszczalne są ryzyka, niezależnie od metod zarządzania nimi, które są niezgodne z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa

(ustawy, rozporządzenia itp.) strategią i planami biznesowymi. Przyjmowane przez Spółkę ryzyko powinno również prowadzić do wyłączenia jego wpływu w zbiorze ryzyka i czasie.

W przypadku poszczególnych ekspozycji brane są pod uwagę ryzyka określone w „mapie ryzyka” – w którym to miejscu wyszczególnione zostały wszystkie istotne ryzyka obejmujące działalność Spółki. Limity tolerancji ryzyka dla poszczególnych ryzyk uzależnione są od ogólnych potrzeb kapitałowych Spółki i wyznaczonego maksymalnego akceptowalnego poziomu ryzyka. Poziom limitów akceptowalnego ryzyka dla poszczególnych kategorii ryzyka lub poszczególnych ryzyk jest określony w stosownych dedykowanych tym ryzykom rozdziałach. Pomiar ryzyka przeprowadzany jest w głównej mierze w oparciu o zasady wynikające ze standardowej formuły wyliczenia wymogów kapitałowych, a w przypadku braku pomiaru ilościowego dokonywany jest pomiar jakościowy w oparciu o wiedzę poszczególnych uczestników procesów faktycznie zarządzających poszczególnymi ryzykami, poprzez stosowaną w Spółce macierz lub opierający się o ocenę ekspercką.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Schemat 4. Odpowiedzialność jednostek organizacyjnych w ramach systemu zarządzania ryzykiem.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

- udzielanie pomocy organom Spółki poprzez analizy i przegląd jakości w zakresie systemu zarządzania ryzykiem
- organizacja prac Komitetu ds. ryzyka
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem
- ocenę profilu ryzyka Spółki
- identyfikację i ocenę nowego ryzyka
- ocenę dotychczasowych ryzyk
- koordynowanie zarządzania incydentami
- przeprowadzenie procesu ICS
- raportowanie informacji w zakresie ryzyk i systemu zarządzania ryzykiem
- nadzór nad wdrażaniem uregulowań wewnętrznych

Komitet ds. ryzyka

- rekomenduje Zarządowi uregulowania wewnętrzne dotyczące funkcji zarządzania ryzykiem
- zatwierdza mapę ryzyka
- stwierdza adekwatność procesu walidacji i weryfikacji metod pomiaru ryzyk
- zatwierdza raporty dotyczące zarządzania ryzykiem
- opiniuje SFCR i RSR

Biuro Kontrolingu Finansowego

- przygotowanie danych i koordynowanie procesu planistycznego
- przygotowanie zestawień, wykazów, zagregowanych danych umożliwiających ocenę ryzyka
- oszacowanie wymogu dla ryzyka strategii

Biuro Reasekuracji

- przygotowanie założeń strategii reasekuracyjnej jako metody zarządzania ryzykiem

Biuro Marketingu i PR

- oszacowanie wymogu dla ryzyka reputacji

Biuro Finansów i Administracji

- zarządzanie ryzykiem rynkowym w ramach strategii inwestycyjnej Spółki oraz opracowanie i wdrożenie uregulowań wewnętrznych w tym zakresie
- koordynowanie zarządzania ryzykiem płynności
- opracowanie i wdrożenie założeń dotyczących systemu zarządzania kapitałem

Właściciele procesów/ryzyk

- przekazywania informacji o zagrożeniach
- określenia obszarów najbardziej zagrożonych
- dokonania identyfikacji i oceny ryzyka
- określenia zasobów i harmonogramu do realizacji wyznaczonej metody zarządzania ryzykiem
- przestrzegania wyznaczonych apetytów na ryzyko oraz limitów tolerancji ryzyka
- monitorowania ryzyka w zarządzanych procesach
- monitorowania incydentów oraz zarządzania nimi

Funkcja zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialna za kształtowanie i nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Spółce. Na mocy decyzji Zarządu, osoba realizująca funkcję zarządzania ryzykiem wykonuje swoje zadania

w sposób funkcjonalnie niezależny i wolny od wszelkich instrukcji wewnętrznych innych jednostek organizacyjnych. Funkcja zarządzania ryzykiem jest zintegrowana ze strukturą organizacyjną i procesami zachodzącymi w Spółce, przez co umożliwia skuteczne podejmowanie decyzji przez Zarząd.

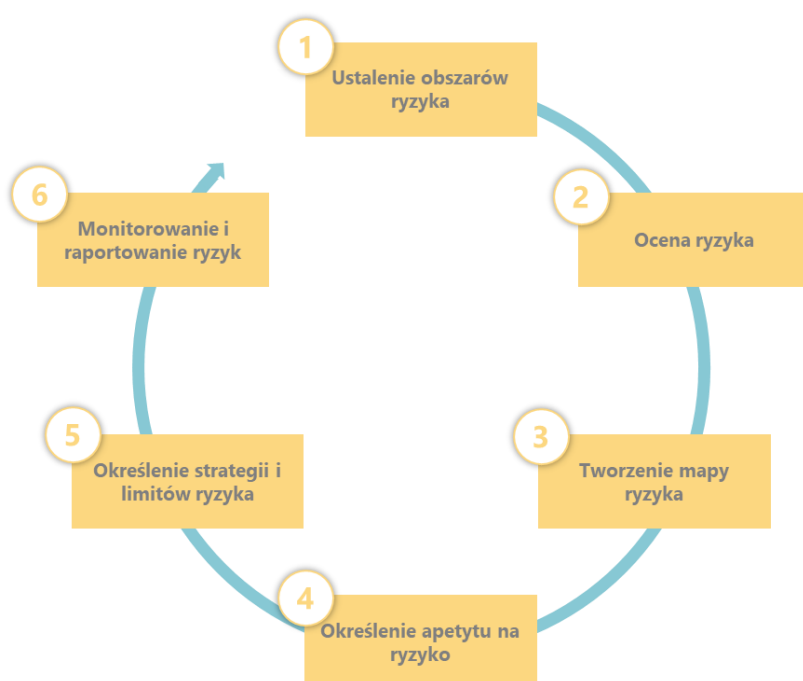
Odpowiedzialności w ramach systemu zarządzania ryzykiem pozostałych jednostek organizacyjnych

Odpowiedzialności funkcji kluczowych są szczegółowo opisane w dedykowanych częściach niniejszego podrozdziału sprawozdania.

Proces zarządzania ryzykiem

W Polityce funkcji zarządzania ryzykiem opisano ogólne zasady procesu zarządzania ryzykiem, które obrazuje poniższy schemat.

Schemat 5. Proces zarządzania ryzykiem.

Ustalanie obszarów występowania ryzyka i identyfikacja ryzyka

Ustalenie obszarów występowania ryzyka następuje w trakcie analizy poszczególnych procesów odzwierciedlających rodzaje czynności wykonywanych w Spółce oraz ujętych w mapie procesów opisujących Spółkę. Identyfikacja ryzyka następuje w wyniku analizy zagrożeń w procesach, analizy dotychczasowych incydentów, które miały miejsce w działalności Spółki oraz oceny środowiska zewnętrznego, otaczającego Spółkę. Wyniki tych analiz stanowią podstawę do określenia ryzyk istotnych oraz dalszego postępowania z tymi ryzykami.

W 2019 roku Spółka zmieniła zasady kwalifikowania ryzyka, dostosowując się do metodologii Grupy VIG. Obecnie jest to 11 kategorii ryzyka. Zwiększenie liczby kategorii ryzyka względem 2018 roku nie oznacza jednakże zmiany co do zakresu analizowanych ryzyk. Przeprowadzona zmiana dotyczyła wyłącznie zasad segmentowania i klasyfikowania ryzyka a nie zmiany zidentyfikowanego dotychczas portfela ryzyk ujętych w mapie ryzyka. Obecna klasyfikacja jest następująca:

1. ryzyko rynkowe – obejmuje ryzyka związane z wahaniami poziomu lub zmiennością cen rynkowych instrumentów finansowych, które mają wpływ na wartość aktywów i zobowiązań Spółki;
2. ryzyko kredytowe – odzwierciedla straty związane z pogorszeniem się zdolności kredytowej kontrahenta lub grupy kontrahentów bądź nieprzewidywanym niewykonaniem przez niego albo przez nich zobowiązań;

3. ryzyko operacyjne – odzwierciedla straty wynikające z niewłaściwych lub błędnych procesów zachodzących w Spółce, błędów ludzkich i awarii technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych;
4. ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie;
5. ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie;
6. ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych;
– ryzyka ubezpieczeniowe obejmują stratę lub niekorzystną zmianę wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, łącznie te trzy grupy ryzyk ubezpieczeniowych stanowią główną ekspozycję na ryzyko w działalności Spółki;
7. ryzyko dla wartości niematerialnych i prawnych – ryzyko to oznacza, zgodnie z podejściem określonym w art. 104 ust. 1, 3 i 4 Dyrektywy Wyłącalność II, dodatkowy moduł ryzyka w celu uwzględnienia ryzyk szczególnych związanych z wartościami niematerialnymi i prawnymi, uznanych i wycenionych do celu wyłącalności, które nie są ujęte w innych elementach kapitałowego wymogu wyłącalności;
8. ryzyko płynności – związane jest z możliwą utratą zdolności do wywiązywania się z bieżących zobowiązań;
9. ryzyko strategii – ryzyko to w dotychczasowej działalności Spółki w ramach własnej oceny ryzyka i wyłącalności było kwalifikowane do kategorii ryzyk operacyjnych, natomiast w ramach Grupy VIG ryzyko to jest niezależnie od ryzyk operacyjnych i zostało wyszczególnione w osobnym module ryzyka – podejście przedmiotowe ma na celu odzwierciedlenie zapisów art. 101 Rozporządzenia delegowanego, w którym stwierdza się, że standardowa formuła wyliczenia wymogu kapitałowego w module ryzyka operacyjnego obejmuje wszystkie ryzyka wynikające z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, z działań personelu, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych z pominięciem ryzyka strategii i ryzyka reputacji;
10. ryzyko reputacji – ryzyko to w systemie prawnym Wyłącalność II wynika z tej samej delegacji prawnej co ryzyko strategii, dlatego z uwagi na powyższe Grupa VIG w identyczny sposób wyszczególnia to ryzyko jako niezależny moduł ryzyka;
11. ryzyko zrównoważonego rozwoju – związane z równoważnym rozwojem, realizującym społeczną rolę biznesu – ryzyko to nawiązuje do badania EIOPA przeprowadzonego w 2019 („*Consultation Paper on an opinion on sustainability within Solvency II*”), testów stresu zaproponowanych w 2019 roku przez organ nadzoru oraz strategii Grupy VIG dotyczącej tej tematyki („*Sustainability strategy*”).

Ocena ryzyka

Ocena ryzyka może być przeprowadzona poprzez:

1. ocenę jakościową:
 - 1.1. ocenę prawdopodobieństwa i wpływu;
 - 1.2. ocenę ekspercką;
2. ocenę ilościową
 - 2.1. przy wykorzystaniu kapitałowego wymogu wyłącalności;
 - 2.2. ocenę ekspercką;
 - 2.3. alternatywne miary ryzyka.

Ocena ryzyka w ujęciu jakościowym jest przeprowadzana przez właścicieli lub administratorów procesów, w uzgodnieniu z Biurem Zarządzania Ryzykiem, co najmniej raz do roku. Ocena ta ma na celu określenie stopnia zagrożenia generowanego przez ryzyko dla działalności Spółki i na tej podstawie następuje podjęcie decyzji, co do dalszego postępowania z ryzykiem. Jest ona dokonywana w formie pomiaru ryzyka poprzez określenie wag dla poszczególnych parametrów pomiaru. W ramach przeprowadzanej oceny brana jest pod uwagę wartość netto ryzyka, uwzględniająca metody zarządzania ryzykiem wykazane w mapie ryzyka oraz ujęte w procesie ICS. Z uwagi na fakt, że dla niektórych rodzajów ryzyka może nie być możliwa lub może nie być adekwatna ocena jakościowa, przeprowadzona zgodnie z pełnymi założeniami oceny jakościowej, może zostać przeprowadzona ocena ekspercka (uproszczona), dla której wskazuje się wprost przyznawaną wartość ryzyka.

Ocena ryzyka w ujęciu ilościowym przeprowadzana jest przez odpowiadającego za dane ryzyko właściciela lub administratora procesu z reguły przy współudziale Biura Zarządzania Ryzykiem. Ilościowa ocena ryzyka jest dokonywana w formie pomiaru ryzyka poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu powiązanego z charakterystyką zidentyfikowanego ryzyka. Preferowane jest zastosowanie testów warunków skrajnych lub analiz scenariuszowych. Zastosowany model pomiaru ryzyka uzależniony jest od przyczyn przeprowadzenia pomiaru, którymi są:

1. SCR, MCR:
 - 1.1. metodologia ustalona w ramach dokumentacji reżimu prawnego Wyłączalność II formuła standardowa;
 - 1.2. metodologia w ramach modelu wewnętrznego;
2. alternatywne miary ryzyka w tym:
 - 2.1. badanie przeprowadzane na zlecenie organu nadzoru – metodologia ustalona przez UKNF;
 - 2.2. badanie przeprowadzane na zlecenie akcjonariusza Spółki – metodologia ustalona przez akcjonariusza Spółki;
 - 2.3. badanie przeprowadzane wyłącznie na wewnętrzne potrzeby Spółki – metodologia opracowana przez właściwego właściciela lub administratora procesu;
3. ocena ekspercka.

Ilościowa ocena poszczególnych ryzyk przeprowadzana jest co najmniej w okresach rocznych.

Mapa ryzyka – analiza ryzyka

Funkcja Zarządzania Ryzykiem odpowiedzialna jest za opracowanie mapy ryzyka. W mapie ryzyka oprócz zidentyfikowania ryzyk oraz przypisanej im oceny zawiera metody postępowania z ryzykiem oraz środki niezbędne do ich realizacji. Określone w mapie ryzyka środki stanowią ramowy zakres działań koniecznych do podjęcia przez właścicieli lub administratorów i uczestników wskazanych procesów. Działania rozłożone w czasie, wymagające zaangażowania nakładów finansowych są ujmowane w procesie planowania. Celem ujednolicenia zasad wprowadzono w Spółce podział na pięć metod postępowania z ryzykiem:

1. unikanie ryzyka – metoda polegająca na nieprzyjęciu ryzyka;
2. zapobieganie ryzyku – działania, których celem jest obniżenie potencjalnego ryzyka lub jego całkowite wyeliminowanie;
3. redukcja ryzyka – działania podejmowane w celu redukcji prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, redukcji jego wpływu na działalność lub redukcji obu jednocześnie;
4. transfer ryzyka – działania podejmowane w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka lub jego wpływu na działalność Spółki poprzez transfer ryzyka lub dzielenie się jego częścią;
5. akceptacja ryzyka – przyjęcie ryzyka w sytuacji, gdy nie przekracza ono założonego poziomu lub brak jest możliwości przeciwdziałania ryzyku albo koszt przeciwdziałania przewyższa potencjalne korzyści.

Zastosowanie wybranej metody postępowania z ryzykiem jest uzależnione od:

1. założeń przyjętych w strategii zarządzania ryzykiem w tym określenia poziomu stopnia akceptowalnej ekspozycji na ryzyko;
2. analizy skuteczności i adekwatności proponowanej metody;
3. faktycznych możliwości zastosowania metody pod względem posiadanych zasobów kapitałowych i ludzkich.

Mapa ryzyka jest zatwierdzana przez Komitet ds. ryzyka a następnie przekazywana do Zarządu oraz w ramach informacji w zakresie rocznego raportu ryzyka Radzie Nadzorczej.

Określenie apetytu na ryzyko, strategii zarządzania ryzykiem oraz limitów tolerancji ryzyka

Propozycja określenia apetytu na ryzyko w poszczególnych modułach ryzyka w procesie zarządzania ryzykiem następuje po przeprowadzeniu pomiaru ilościowego oraz części pierwszej opracowywania planu na kolejne okresy działalności Spółki. Proces ten przeprowadzany jest w ramach realizacji zadań funkcji zarządzania ryzykiem we współpracy z funkcją aktuarialną.

Funkcja zarządzania ryzykiem odpowiedzialna jest również za opracowanie założeń strategii zarządzania ryzykiem oraz proponuje limity tolerancji ryzyka w tym docelowy limit tolerancji ryzyka oraz minimalny limit tolerancji ryzyka.

Opracowane i zatwierdzone założenia w zakresie strategii ryzyka, apetytu na ryzyko bądź limitów tolerancji ryzyka uwzględniane są w działalności operacyjnej Spółki.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka

Monitorowanie ryzyka odbywa się w sposób ciągły i jest prowadzone przez właścicieli lub administratorów procesów i pracowników wykonujących określone czynności w procesach. Właściciele i administratorzy procesów niezwłocznie informują funkcję zarządzania ryzykiem o każdym zagrożeniu, które ich zdaniem może mieć istotne konsekwencje dla funkcjonowania Spółki.

Funkcja zarządzania ryzykiem w ramach kontroli procesu pomiaru ryzyka porównuje w oparciu o analizy historyczne uzyskane wyniki oraz stosowaną metodologię. Do celu weryfikacji adekwatności metody wykorzystywane są informacje:

1. o zdiagnozowanych incydentach (materializacji ryzyk);
2. makroekonomiczne;
3. dotyczące rynku ubezpieczeniowego;
4. uzyskane z w ramach nadzoru bądź stosowania prawa przez instytucje państwowe.

Ponadto Spółka wykorzystuje opracowany przez Grupę VIG system monitorowania ryzyka w ramach procesu RBC („*Risk-bearing Capacity*”), który pozwala oszacować niebezpieczeństwo spadku środków własnych z uwagi na materializację ryzyka bądź wzrostu wymogów kapitałowych, które skutkowałyby niekorzystną zmianą współczynników wypłacalności. Analiza ta przeprowadzana jest kwartalnie. Wyniki analizy każdorazowo przedkładane są Zarządowi Spółki.

Dodatkowo w Spółce wykorzystywany jest opracowany przez Grupę VIG wspomniany system oceny ryzyk operacyjnych (proces ICS), który umożliwia monitorowanie ekspozycji na ryzyka operacyjne. Wyniki stosownej analizy przedkładane są do Zarządu Spółki w okresach rocznych.

Raportowanie ryzyka

Raportowanie ryzyka w działalności Spółki oparte jest o trzy filary:

1. raportowanie właścicieli i administratorów procesów zarządzających poszczególnymi ryzykami, którzy są zobligowani do niezwłocznego poinformowania o każdym zagrożeniu, które ich zdaniem może mieć istotne konsekwencje dla funkcjonowania Spółki oraz do cyklicznego raportowania o ekspozycji na obecnie zdiagnozowane ryzyka;
2. sprawozdawczość wewnętrzną – m.in. w ramach procesu ICS, analizy wymogów kapitałowych oraz procesu ORSA;
3. sprawozdawczość zewnętrzną – w ramach sprawozdawczości publicznej, sprawozdawczości na cele nadzorcze oraz raportowania do grupowej funkcji ryzyka.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności ORSA

Zgodnie z art. 63 ust. 7 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Spółka jest zobowiązana (w ramach systemu zarządzania ryzykiem) do przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności co najmniej raz w roku, a także bezzwłocznie po wystąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka Spółki.

Celem badania jest:

1. zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa finansowego Spółce, który umożliwia prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w oparciu o stabilne podstawy finansowe;
2. analiza sytuacji kapitałowej i finansowej Spółki w perspektywie określonej w procesie planistycznym oraz wpływu zakładanych parametrów działalności Spółki na jej apetyt na ryzyko i związany z tym poziom jej bezpieczeństwa;
3. przedstawienie organowi zarządzającemu i nadzorującemu Spółki oceny stabilności finansowej oraz mających wpływ na wypłacalność Spółki głównych składowych ryzyka zarówno w kontekście obecnej jak i przyszłej działalności;
4. zapewnienie należytych praktyk w działalności Spółki podnoszących wizerunek firmy jako podmiotu charakteryzującego się dużym zaufaniem publicznym;
5. zapewnienie jednolitych zasad przeprowadzania własnej oceny ryzyka i wypłacalności opartych o zasady systemu Wypłacalność II oraz zapewnienie realizacji grupowego procesu ORSA w tym spełnianie grupowych standardów.

Tabela 11. Fazy procesu ORSA.

Wstępna faza Założenia technicznych i finansowych wyników	Zasadnicza faza Założenia wymogów dla ryzyk
<ul style="list-style-type: none"> wielkości sprzedaży w poszczególnych produktach uwzględniając liczbę polis wskaźników szkodowych i kosztowych dla poszczególnych produktów wyników technicznych zakładanych dla poszczególnych produktów założeń dotyczących programu reasekuracyjnego strukturę i wielkość poszczególnych pasywów i aktywów Spółki wielkość i strukturę należności w podziale na poszczególne ekspozycje wielkość i strukturę lokat w podziale na poszczególne ekspozycje ustalenia scenariuszy alternatywnych planu finansowego 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczenie ilościowych wymogów kapitałowych dla poszczególnych ryzyk lub modułów ryzyka w oparciu o formułę standardową wyliczenie ilościowych wymogów kapitałowych dla pojedynczych ryzyk przy modyfikacji założeń formuły standardowej ocenę jakościową poszczególnych ryzyk ujętych w badaniu ocenę różnic pomiędzy założeniami formuły standardowej, a własną oceną ryzyka ocenę przyszłych zmian związanych ze strukturą kapitału wyliczenie stopnia pokrycia wymogów kapitałowych środkami własnymi, w tym w ramach scenariuszy alternatywnych

ORSA nie jest procesem ciągłym w działalności Spółki. Prace przeprowadzane są w połączeniu z pracami planistycznymi. Badanie miało miejsce w okresie marzec-listopad 2019 roku i zostało podzielone na trzy etapy. Każdy z etapów składał się z dwóch faz badania. Badanie było skorelowane z procesem planistycznym Spółki. Etap pierwszy i drugi opierał się o prognozę wykonania planu na 2019 rok, natomiast etap trzeci związany był z nowym planem finansowym Spółki na lata 2020-2022. Etap ten miał miejsce w okresie lipiec-wrzesień 2019 roku oraz brał pod uwagę wyniki pierwszej połowy 2019 roku. Badanie to dotyczyło również prognozy wykonania 2019 roku. Sesja ta została zakończona zatwierdzeniem planu finansowego przez Zarząd, a następnie zaprezentowaniem go na posiedzeniu Rady Nadzorczej w dniu 26 września 2019 roku oraz zatwierdzeniem go przez Radę Nadzorczą na posiedzeniu w dniu 19 grudnia 2019 roku.

Ujęte we własnej ocenie ryzyka i wypłacalności testy stresu, co do zasady zostały przeprowadzone na danych finansowych za 31 grudnia 2018 roku oraz za 30 września 2019 roku. Testy zostały przeprowadzone w trzech okresach styczeń-luty 2019 roku, maj-czerwiec 2019 roku oraz październik-listopad 2019 roku. Alternatywne założenia co do rozwoju Spółki zostały przeprowadzone w oparciu o plan finansowy uwzględniający wyniki Spółki

według stanu na dzień 31 lipca 2019 roku. We wszystkich przypadkach założenia badań zostały omówione i były aprobowane przez Zarząd Spółki. Założenia oraz analizy związane z alternatywnym rozwojem Spółki zostały przeprowadzone w okresie wrzesień-listopad 2019 roku. Uzyskane wyniki zostały omówione w ramach m.in. Komitetu ds. ryzyka.

Raport z przeprowadzonego badania został przekazany do KNF.

B.4. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej jest spójnym mechanizmem obiektywnego i racjonalnego zapewnienia, że zakładane przez Spółkę cele są realizowane na następujących poziomach:

1. efektywności i wydajności działalności operacyjnej;
2. rzetelności i wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3. zgodności funkcjonowania Spółki z odpowiednimi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Tabela 12. Cele Spółki w zakresie realizacji kontroli wewnętrznej.

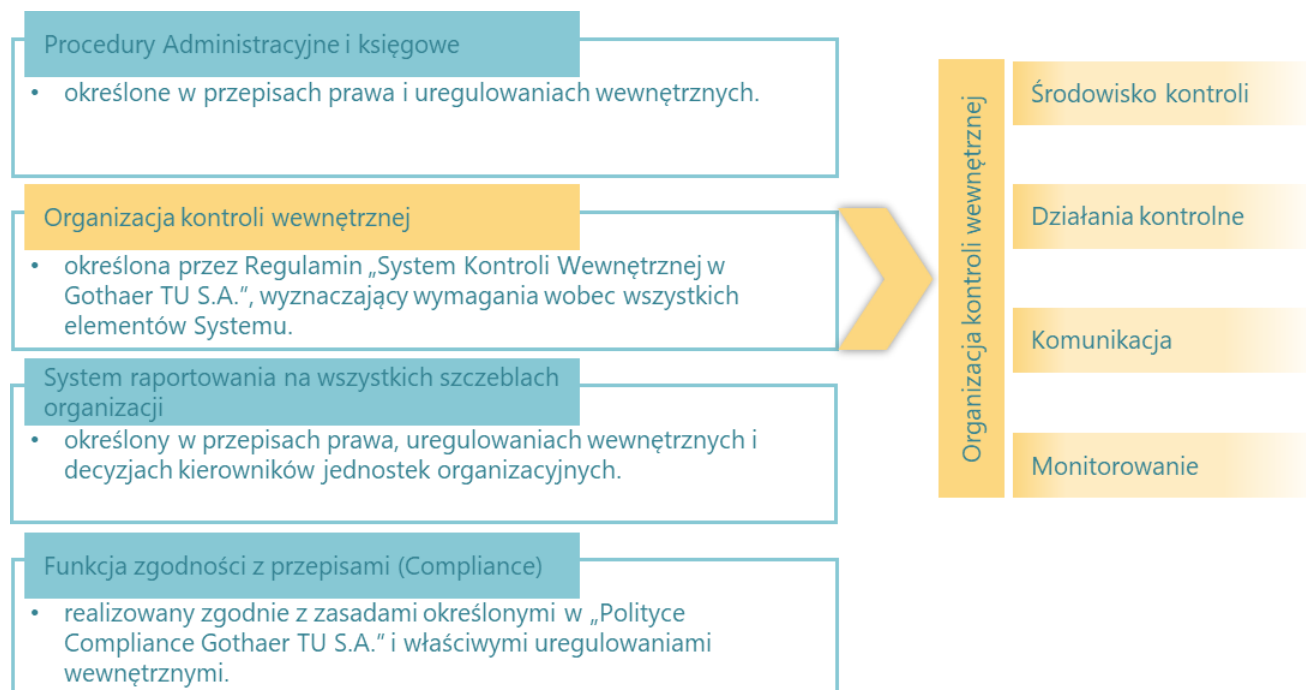
Cel główny
• obniżenie ryzyka biznesowego i zwiększenie przejrzystości i skuteczności zarządzania
Cele uzupełniające
• zwiększenie bezpieczeństwa w zakresie funkcjonowania organizacji
• dostosowanie do wymogów Dyrektywy Wypłacalność II
Cele w zakresie kontroli wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych
• zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi
• skuteczność i efektywność działalności
• wiarygodność sprawozdań
• ochrona zasobów
• przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania
• efektywność i skuteczność przepływu informacji
• skuteczność zarządzania ryzykiem

System kontroli wewnętrznej Spółki został zaprojektowany zgodnie z art. 46 Dyrektywy Wypłacalność II i obejmuje następujące obszary:

1. procedury administracyjne i księgowe – określone w przepisach prawa, uregulowaniach wewnętrznych i decyzjach kierowników jednostek organizacyjnych;
2. organizacja kontroli wewnętrznej – określona w Regulaminie Systemu Kontroli Wewnętrznej;
3. system raportowania na wszystkich szczeblach organizacji – określone w przepisach prawa, uregulowaniach wewnętrznych i decyzjach kierowników jednostek organizacyjnych;
4. funkcję zgodności z przepisami (compliance) – realizowana zgodnie z zasadami określonymi w Polityce funkcji zgodności z przepisami w Planie Compliance i właściwymi uregulowaniami wewnętrznymi.

Role i odpowiedzialność w Systemie Kontroli Wewnętrznej została określona w Regulaminie Systemu Kontroli Wewnętrznej w odniesieniu do wszystkich uczestników procesu.

Schemat 6. System kontroli wewnętrznej Spółki.

Funkcja zgodności z przepisami

W 2019 roku osobą odpowiedzialną za funkcję zgodności z przepisami była Pani Anna Szlitkus-Raciborska Dyrektor Biura Prawnego i Compliance, natomiast Członkiem Zarządu odpowiedzialnym za nadzorowanie działalności funkcji była Prezes Zarządu Pani Anna Włodarczyk-Moczkowska. Funkcja zgodności z przepisami należy do tzw. drugiej linii obrony.

Zadania, cele oraz założenia funkcji zgodności z przepisami zostały opisane w Polityce funkcji zgodności z przepisami oraz w Planie Compliance na 2019 rok. W skład dokumentacji wchodzi dodatkowo:

1. Podręcznik Compliance;
2. Polityka w zakresie zasad wręczania i przyjmowania korzyści przez pracowników Spółki;
3. Polityka ochrony konkurencji;
4. Polityka dotycząca przeciwdziałania finansowaniu przestępczości i terroryzmu;
5. Kodeks etyki biznesowej Grupy VIG.

W związku z dołączeniem do Grupy VIG dokumentacja wewnętrzna dotycząca obszaru compliance została zaktualizowana pod kątem wymagań nowej grupy. Przede wszystkim Spółką przyjęła w 2019 roku Kodeks etyki biznesowej Grupy VIG, którym obecnie kieruje się przy prowadzeniu działalności. W pozostałym zakresie zmiany dotyczące tego obszaru działalności Spółki nie uległy istotnej zmianie.

Głównym celem Spółki w zakresie funkcji zgodności z przepisami jest zapewnienie, że działalność Spółki jest i będzie prowadzona w zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami. Cel ten jest realizowany łącznie z celami uzupełniającymi oraz celami wynikającymi z dokumentacji określonej w systemie zarządzania zgodnością.

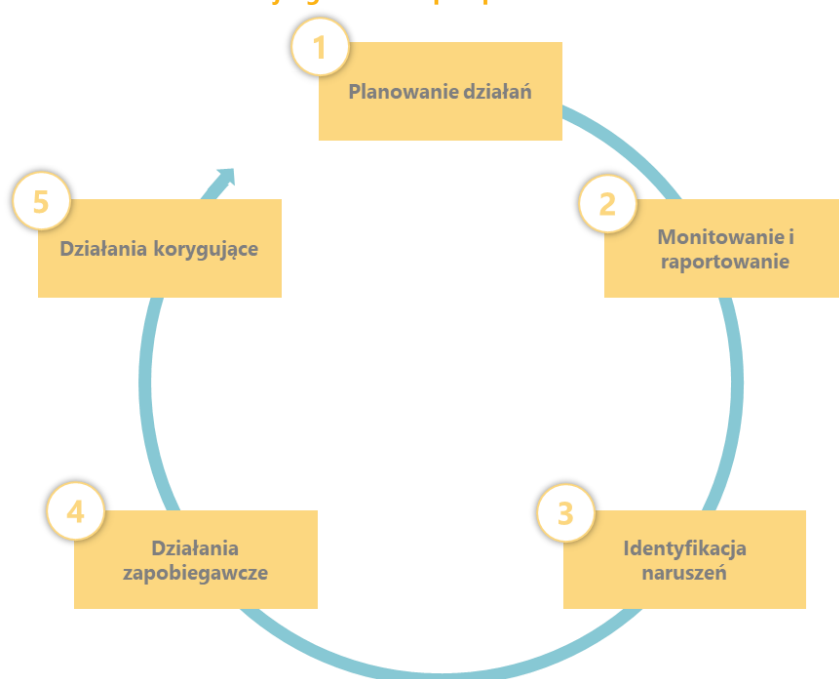
Tabela 13. Cele Spółki w zakresie realizacji funkcji zgodności z przepisami.

Cel główny
<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie, że działalność Spółki jest i będzie prowadzona w zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie należytych praktyk podnoszących zaufanie do Spółki zapewnienie, że relacje między klientami, partnerami biznesowymi, przedsiębiorstwem, kierownictwem i pracownikami są oparte na zasadach uczciwości i zaufania
Cele w zakresie kontroli wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie niezależności, obiektywizmu i etyki zawodowej przy wykonywaniu zadań z zakresu rewizji finansowej oraz utrzymanie wysokich standardów badania minimalizacja ryzyka naruszenia przepisów prawa oraz ryzyka narażenia na szkody związane z materializacją ryzyka reputacji z uwagi na naruszenie zasad związanych z wręczaniem i przyjmowaniem korzyści minimalizacja ryzyka naruszenia przepisów prawa w związku z ochroną konkurencji zapewnienie należytego nadzoru nad procesami zachodzącymi w Spółce w związku z możliwością wystąpienia sytuacji, w której będzie miała miejsce próba wykorzystania Spółki jako podmiotu przez który będą transferowane pieniądze uzyskane z nielegalnych źródeł lub będą służyły one do finansowania terroryzmu

Zadania funkcji zgodności z przepisami prawa obejmują:

1. ustanowienie systemowych zasad zapewnienia prowadzenia działalności Spółki w zgodności z przepisami prawa;
2. monitorowanie zmian w przepisach prawa, w tym tzw. potencjalnych ryzyk prawnych, mających wpływ na działalność Spółki;
3. opracowanie i wdrażanie planu zapewnienia prowadzenia działalności Spółki w zgodności z przepisami prawa;
4. identyfikację, klasyfikację, pomiar, ocenę i współudział w zarządzaniu ryzykiem prawnym;
5. proponowanie, wdrażanie i ocenę adekwatności wdrożonych rozwiązań, mających na celu zapobieganie niezgodności z przepisami;
6. doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zapewnienia zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa.

Schemat 7. Proces funkcji zgodności z przepisami.

Planowanie w zakresie funkcji zgodności z przepisami

Proces planowania dotyczy 4 elementów:

1. określenie rocznego harmonogramu dostosowania się Spółki do przepisów prawa związanego z krajowym oraz europejskim prawodawstwem dotyczącego zarówno tzw. twardych jak i miękkich źródeł prawa;
2. realizacji zadań funkcji związanych z jej organizacją;
3. zapobieganiu ryzykom prawnym (prewencja) oraz stosowaniu innych metod zarządzania ryzykiem prawnym;
4. reagowaniu na incydenty związane z ryzykiem prawnym.

Funkcja zgodności z przepisami opracowuje roczny plan swojej działalności. Wyniki z realizacji tego planu zostały przedstawione Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.

Raportowanie prowadzone przez funkcję zgodności z przepisami

Raportowanie prowadzone przez funkcję zgodności z przepisami jest wielowymiarowe i polega ono na:

1. regularnym, cyklicznym raportowaniu do Zarządu i Rady Nadzorczej;
2. bieżącym raportowaniu w związku z incydentami o charakterze prawnym;
3. raportowaniu o realizacji zadań funkcji zgodności z przepisami do Zarządu i Rady Nadzorczej;
4. bieżącym raportowaniu Compliance Officer'a do Rady Nadzorczej w zakresie: nałożenia, zapłacenia kar finansowych, ryzyku potencjalnych kar mogących zostać nałożonych na Spółkę lub Członków Zarządu oraz informacje o statusie wdrażania rekomendacji wydanych przez organ nadzoru;
5. bieżącym informowaniem odpowiednich jednostek organizacyjnych o nowo zdiagnozowanych zagadnieniach, które mogą wpłynąć na ich funkcjonowanie;
6. regularnym, cyklicznym oraz ad hoc raportowaniu do Compliance Officer'a Grupy VIG w zakresie informacji niezbędnych do realizacji zadań określonych w systemie Wyłatalność II (w ramach systemu zarządzania w Grupie).

Identyfikacja naruszeń przez funkcję zgodności z przepisami

Identyfikacja naruszeń oprócz bieżącej pracy osoby odpowiedzialnej za funkcję zgodności z przepisami związana jest ze współpracą z jednostkami organizacyjnymi Spółki odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem poszczególnych obszarów działalności Spółki oraz pozostałymi funkcjami kluczowymi.

Działania zapobiegawcze naruszenia przepisów prawa

Compliance Officer w ramach wyznaczonego mu procesu kontrolnego:

1. opiniuje regulacje wewnętrzne Spółki;
2. monitoruje proces legislacyjny pod względem spójności i zgodności z przepisami oraz dostosowania do przewidywanych zmian w przepisach prawa;
3. informuje o zmianach w przepisach prawa, bądź zmianach w orzecznictwie sądów powszechnych, mających bezpośredni wpływ na działalność Spółki;
4. nadzoruje wywiązywanie się z obowiązków w stosunku do organów nadzoru.

Działania korygujące prowadzone przez funkcję zgodności z przepisami

Compliance Officer realizując zadania funkcji zgodności z przepisami prawa, w przypadku materializacji ryzyk prawnych, ma obowiązek podjąć działania mitygujące jego skutki. Do działań tych może należeć oprócz poinformowania o incydencie Zarządu:

1. przeprowadzenie we współpracy z Biurem Audytu Wewnętrznego kontroli doraźnej w zakresie zgodności z przepisami prawa;
2. wydanie zalecenia mającego na celu dostosowanie się do przepisów prawa;

3. zlecenie odpowiednim jednostkom organizacyjnym podjęcie stosownych działań (postępowania wyjaśniającego, kontroli instytucjonalnej, itp.).

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

Osobą odpowiedzialną za funkcję audytu wewnętrznego jest Pan Łukasz Woźny będący równocześnie Dyrektorem Biura Audytu Wewnętrznego. W 2019 roku Członkiem Zarządu odpowiedzialnymi za nadzorowanie działalności funkcji audytu wewnętrznego była Prezes Zarządu Pani Anna Włodarczyk-Moczkowska.

Funkcja audytu wewnętrznego, poprzez niezależną i obiektywną ocenę systemu zarządzania, w szczególności systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej i funkcji zapewnienia zgodności, dostarcza racjonalnego zapewnienia, że systemy te i funkcje działają prawidłowo, adekwatnie i efektywnie.

Tabela 14. Cele funkcji audytu wewnętrznego określone w Regulaminie (karcie) Audytu Wewnętrznego.

Cele główne
<ul style="list-style-type: none"> wzmacnianie i ochrona wartości organizacji dzięki dostarczeniu opartego na analizie ryzyka obiektywnego zapewnienia, doradztwa i wglądu w organizacji obowiązującymi przepisami zapewnienie niezależności, obiektywizmu i etyki zawodowej przy wykonywaniu zadań z audytu wewnętrznego
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> określenie zasad funkcjonowania audytu wewnętrznego zapewnienie zgodności z działaniami funkcji audytu wewnętrznego z przepisami prawa
Cele w zakresie kontroli wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> określenie metodyki prowadzenia audytów i dokumentowania ustaleń

Audyt wewnętrzny ocenia ryzyka mogące się pojawić w ramach działalności jednostek Spółki oraz bada i ocenia adekwatność, skuteczność i efektywności systemów kontroli wewnętrznej, w szczególności czynności kontrolnych mających na celu eliminowanie lub ograniczanie ryzyka. Audyt wewnętrzny komunikuje istotne ryzyka stwierdzone w trakcie prowadzonych audytów funkcji zarządzania ryzykiem oraz funkcji zgodności z przepisami.

Funkcja audytu wewnętrznego działa jako Biuro Audytu Wewnętrznego umiejscowione w pionie podległym bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Audytorzy nie prowadzą ani nie są odpowiedzialni za działania operacyjne. Powoływanie i odwoływanie dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego odbywa się zgodą Komitetu Audytu.

Audyt wewnętrzny funkcjonuje w Spółce w oparciu o Regulamin Audytu Wewnętrznego, który został przygotowany w oparciu o wymagania ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Dyrektywy Wypłacalność II oraz podstawowe zasady praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, stanowiące podstawę Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej audytu wewnętrznego (IPPF).

Regulamin Audytu Wewnętrznego określa między innymi:

1. rolę i cele audytu wewnętrznego;
2. zasady realizacji funkcji audytu wewnętrznego;
3. zadania funkcji audytu wewnętrznego;
4. uprawnienia audytora wewnętrznego.

Schemat 8. Zadania funkcji audytu wewnętrznego.

Planowanie audytu	Realizacja audytu	Raportowanie i sprawozdawczość
<ul style="list-style-type: none"> • podejście oparte na ryzyku przy wyznaczaniu priorytetów realizacji zadań audytowych • możliwość przeprowadzania audytów, które nie zostały uwzględnione w planie audytów • uwzględnia w planie czasochłonność realizacji poszczególnych zadań i dostępność zasobów • plany trzyletnie, przedstawiane Zarządowi i Komitetowi Audytu 	<ul style="list-style-type: none"> • audyty - czynności o charakterze zapewniającym • raportowanie bieżące do Zarządu i Komitetu Audytu • raportowanie istotnych ustaleń do Audytu Grupy 	<ul style="list-style-type: none"> • raportowanie bieżące do Zarządu i Komitetu Audytu • raportowanie istotnych ustaleń do Audytu Grupy • raportowanie niezgodności z Definicją Audytu Wewnętrznego

Audytorzy wewnętrzni są niezależni w wykonywaniu swoich zadań, a w szczególności w zakresie planowania audytów, przeprowadzania audytów oraz oceniania wyników audytu i formułowania treści raportów. Niezależność audytu potwierdzona jest w Regulaminie Audytu Wewnętrznego, przyjmowanym przez Zarząd i zatwierdzanym przez Komitet Audytu. Funkcja audytu wewnętrznego ma zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Komitetem Audytu i bezpośredniego raportowania do tych organów, udziału w posiedzeniach Komitetu Audytu poświęconych zagadnieniom audytu, spotkania z Komitetem Audytu bez udziału Zarządu.

B.6. Funkcja aktuarialna

Osobą odpowiedzialną za funkcję aktuarialną jest Pan Sebastian Krzemień będący równocześnie Dyrektorem Biura Aktuariatu. Za powołanie i odwołanie osoby pełniącej funkcję aktuarialną odpowiedzialny jest Zarząd.

Funkcja aktuarialna wykonuje swoje zadania w sposób funkcjonalnie niezależny i wolny od wszelkich instrukcji wewnętrznych innych jednostek organizacyjnych. Ponadto funkcji aktuarialnej zapewniony jest dostęp do wszelkiej informacji, dokumentów, danych, bądź systemów informatycznych związanych z wykonywanymi przez nią obowiązkami. Osoba zarządzająca funkcją może, w każdym czasie żądać wyjaśnień od wszystkich jednostek organizacyjnych Spółki, w tym sporządzania na potrzeby funkcji raportów, zestawień bądź analiz związanych z obszarem jej działania.

Tabela 15. Cele funkcji aktuarialnej.

Cele główne
<ul style="list-style-type: none"> • ustalenie prawidłowego poziomu rezerw techniczno-ubezpieceniowych w celu zapewnienia regulacji wszystkich przyszłych zobowiązań zakładu ubezpieczeń, związanych z zawartymi umowami ubezpieczenia • prawidłowe wyliczenie wymogów kapitałowych umożliwiające określenie faktycznej ekspozycji na ryzyko i bezpieczeństwa finansowego Spółki
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> • określenie zasad przebiegu procesu realizacji funkcji aktuarialnej w sposób zapewniający minimalizację ryzyka związanego z nieprawidłowym oszacowaniem rezerw techniczno-ubezpieceniowych lub wymogów kapitałowych • sporządzenie bilansu ekonomicznego w sposób rzetelny, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa • określenie prawidłowych ram przebiegu procesów dotyczących funkcji aktuarialnej

Funkcja aktuarialna Spółki została zaprojektowana zgodnie z art. 48 Dyrektywy Wypłacalność II. Do zadań funkcji aktuarialnej należy:

1. koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieceniowych;
2. zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerwy techniczno-ubezpieceniowych;
3. ocena, czy dane wykorzystane do obliczenia rezerw techniczno-ubezpieceniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;

4. porównanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
5. informowanie organu administrującego, zarządzającego lub nadzorującego o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
6. wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia oraz adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji;
7. wnoszenie wkładu w efektywne wdrażanie systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń wymagań kapitałowych.

Założenia procesów aktuarialnych oraz zasady realizacji funkcji aktuarialnej zostały opisane w uregulowaniach wewnętrznych Spółki i dotyczą równorzędnych obszarów zaprezentowanych na poniższym schemacie.

Schemat 9. Obszary funkcji aktuarialnej.

W zakresie działania systemu zarządzania ryzykiem funkcja aktuarialna ściśle współpracuje z funkcją zarządzania ryzykiem. Funkcja aktuarialna przeprowadza kalkulacje wymogów kapitałowych w ramach wewnętrznego harmonogramu przeprowadzania badań. Dodatkowo funkcja aktuarialna, na zlecenie funkcji zarządzania ryzykiem, dokonuje obliczeń ekspozycji na poszczególne ryzyka. Równocześnie Biuro Aktuariatu bierze udział w pracach planistycznych oraz powiązaną z nimi własną oceną ryzyka i wyptalcności, przedstawiając funkcji zarządzania ryzykiem prospektywne lub alternatywne wyniki dotyczące wymogów kapitałowych. Funkcja aktuarialna wspólnie z funkcją zarządzania ryzykiem dokonuje wstępnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego, które Spółka jest gotowa zaakceptować z uwagi na przyjęty poziom limitów dla poszczególnych ryzyk ubezpieczeniowych.

B.7. Outsourcing

Spółka posiada spisane zasady outsourcingu w postaci Polityki Outsourcingu zatwierdzonej uchwałą Zarządu Spółki nr 89/19 z dnia 22 października 2019 roku, która jest zgodna z wymaganiami Grupy VIG w tym zakresie. Polityka określa zasady korzystania przez Spółkę z outsourcingu usług, tak aby odbywało się w to w zgodzie z wymaganiami wynikającymi z systemu Wyptalcność II. Polityka reguluje kwestie związane z katalogiem czynności ubezpieczeniowych, operacyjnych, które mogą być przez Spółkę „wyoutsoursowane”, określa zasady tego outsourcingu, w tym postanowienia, które muszą znaleźć się w pisemnych umowach z dostawcami. Polityka zawiera szczególne wymogi co do outsourcingu czynności podstawowych i ważnych (katalog tych czynności został zaktualizowany w 2019 roku) oraz określa proces oceny ryzyka związanych z zawarciem tych umów oraz zgłaszania zamiaru ich zawarcia do KNF. Spółka dopuszcza outsourcing czynności należących do systemu zarządzania. Prowadzi się stosowny rejestr umów outsourcingu.

Funkcje kluczowe a outsourcing

Compliance Officer i funkcja zarządzania ryzykiem nadzoruje ryzyko outsourcingu w ramach systemu zarządzania ryzykiem oraz opiniuje projekty umów outsourcingu pod względem ryzyka dla Spółki.

Ponadto Compliance Officer i funkcja audytu wewnętrznego uwzględniają odpowiednio w rocznym planie działania funkcji zgodności z przepisami oraz w planach audytów, ocenę przestrzegania przez jednostki organizacyjne Polityki Outsourcingu i przepisów prawa w zakresie objętym wspomnianą polityką.

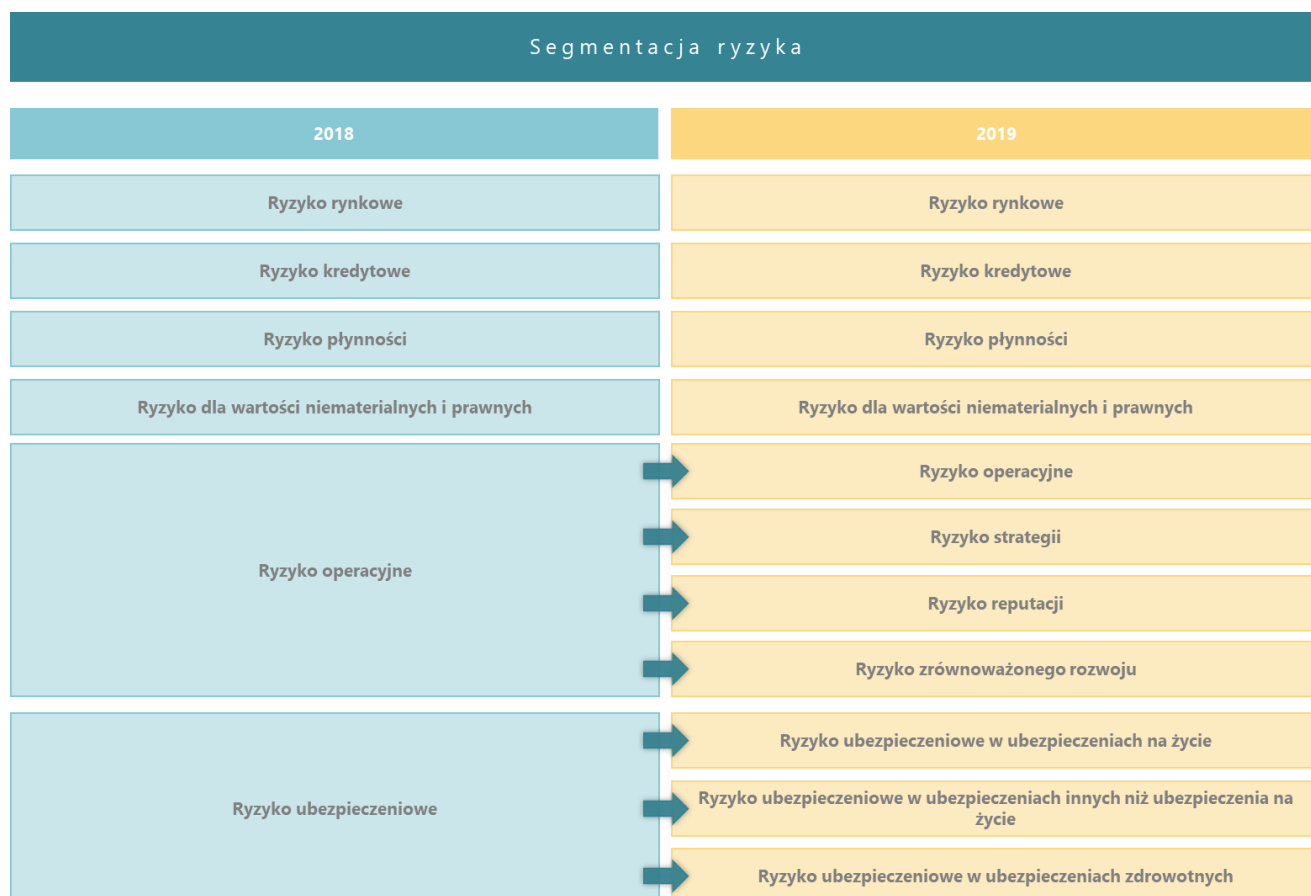
B.8. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące systemu zarządzania Spółki zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

C. Profil ryzyka

W 2019 roku Spółka zmieniła zasady kwalifikowania ryzyka, dostosowując się do metodologii Grupy VIG. Obecnie jest to 11 kategorii ryzyka. Przeprowadzona zmiana dotyczyła zasad segmentowania i klasyfikowania ryzyka a nie zmiany zidentyfikowanego dotychczas portfela ryzyk ujętych w Mapie ryzyka. Przeszeregowanie poszczególnych ryzyk zaprezentowano na poniższym schemacie.

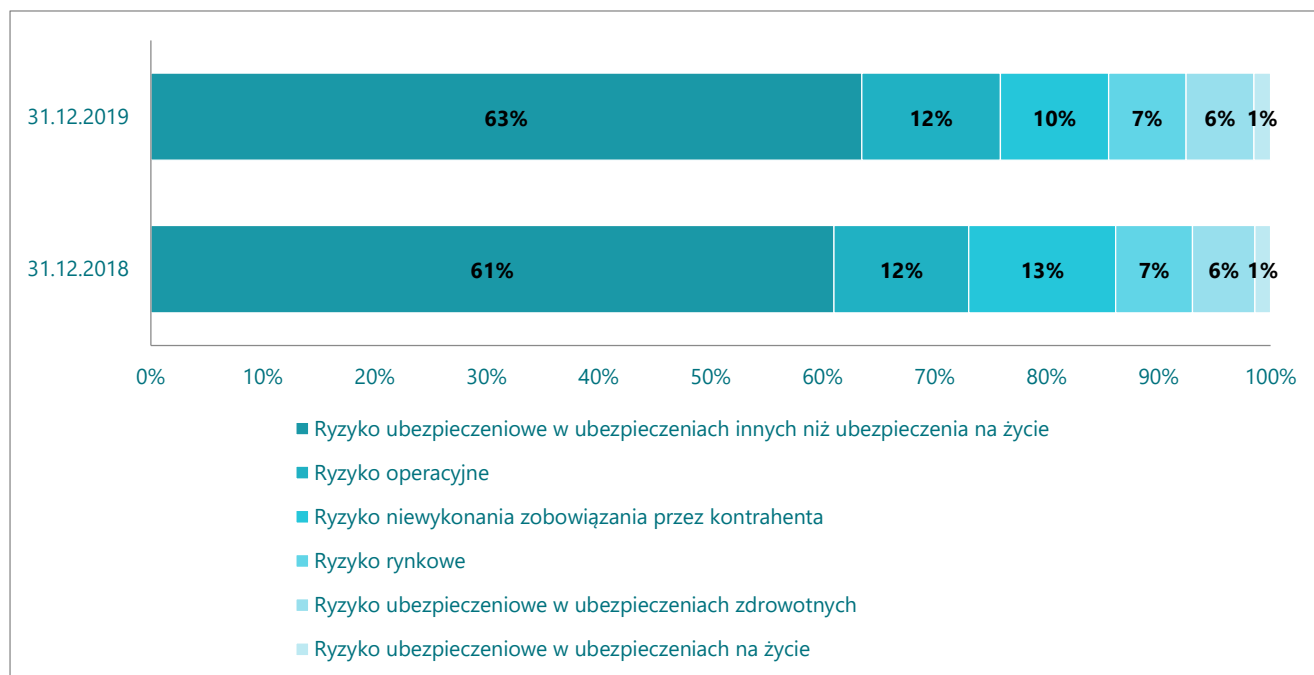
Schemat 10. Kategorie ryzyka występujące w Spółce.

W omawianym okresie w ocenie Spółki formuła standardowa w dalszym ciągu należycie odzwierciedlała jej rzeczywisty profil ryzyka. Ryzyka zostały podzielone przy zastosowaniu założeń struktury kapitałowego wymogu wypłacalności. W przypadku ryzyka operacyjnego, standardowa formuła wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności obejmuje wszystkie ryzyka wynikające z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, tj. z działań personelu, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych z pominięciem ryzyka strategii i ryzyka reputacji. Ryzyko strategii oraz ryzyko reputacji zostały wyodrębnione w 2019 roku. Dodano również ryzyko zrównoważonego rozwoju, m.in. z uwagi na prace prowadzone w ramach EIOPA dotyczące rewizji systemu Wypłacalność II.

Dodatkowo, zgodnie z założeniami systemu Wypłacalność II, wyszczególniono ryzyko płynności – art. 13 pkt 34 Dyrektywy Wypłacalność II, w ramach którego analizowane jest także ryzyko zarażenia o którym mowa w art. 244 ww. dyrektywy. Ryzyko wartości niematerialnych i prawnych zostało uznane za bezprzedmiotowe z uwagi na przyjęcie, że wartość godziwa wartości niematerialnych i prawnych Spółki wynosi zero – żaden ze składników tych aktywów nie może zostać wydzielony w celu jego zbycia na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych aktywów.

Wykres 2. Udział poszczególnych kategorii ryzyka w kapitałowym wymogu wypłacalności, zgodnie z założeniami formuły standardowej.

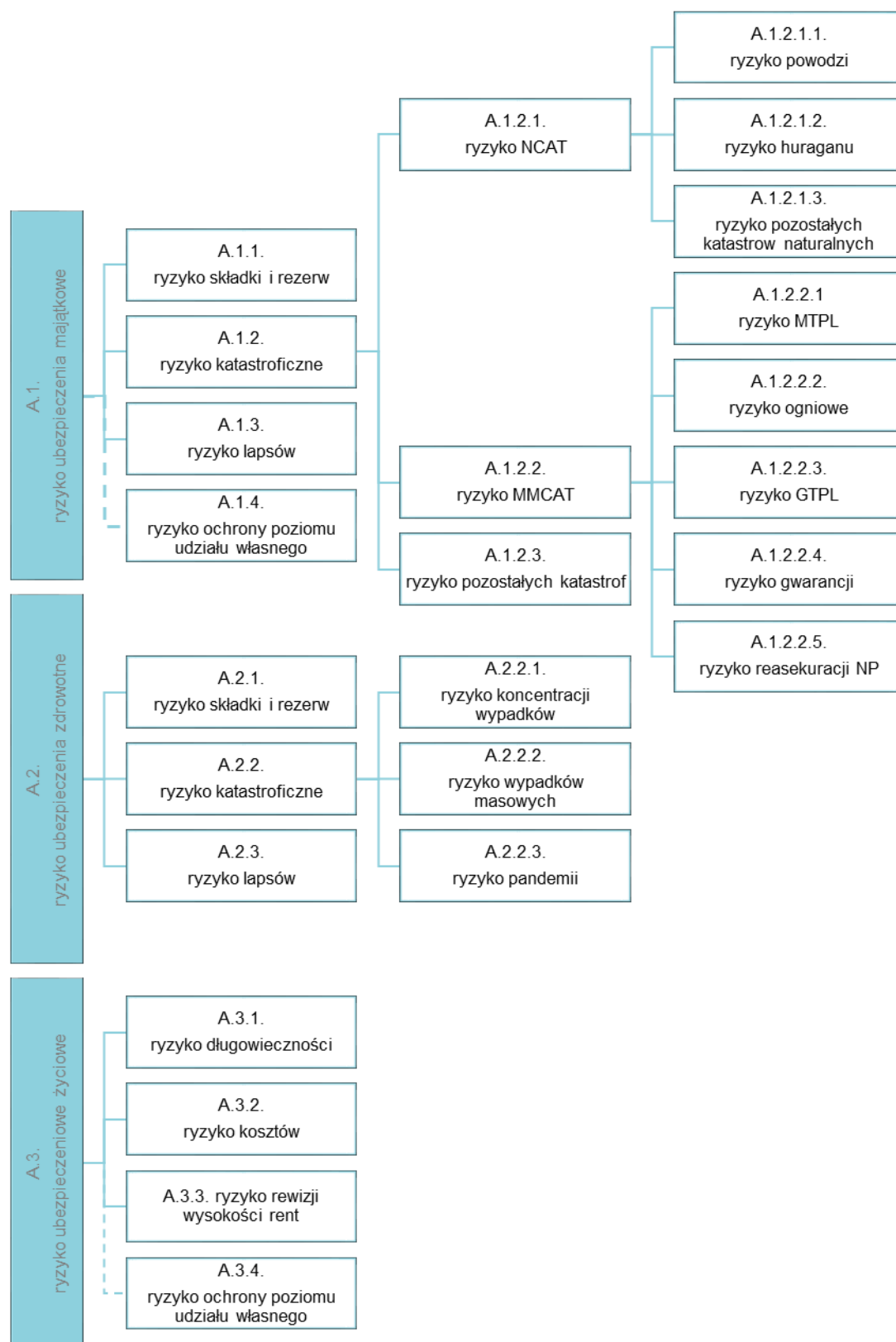

C.1. Ryzyko ubezpieczeniowe (aktuarialne)

Ryzyko ubezpieczeniowe jest główną kategorią ryzyka w działalności Spółki. W 2019 roku nie dokonano istotnej zmiany w podziale ryzyka, tzn. kontynuowany był podział w oparciu o założenia modelu formuły standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności. Dokonano jedynie przesunięcia pionowego w hierarchii ryzyka klasyfikując obecne podmoduły ryzyka jak główne moduły, tj. ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie, ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie oraz ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych. Zmianę przedstawiono na poniższym schemacie.

W strukturze ryzyka ww. podział został uzupełniony o ryzyko ochrony poziomu udziału własnego. Opracowany model podziału ryzyka, odzwierciedla wewnętrzne zapotrzebowanie Spółki na zrozumienie, przeanalizowanie, a także właściwą ocenę występujących ryzyk o charakterze ubezpieczeniowym oraz prezentuje strukturę wyliczania wymogów kapitałowych w ramach systemu Wypłacalność II.

Schemat 11. Struktura ryzyka ubezpieczeniowego Spółki.

Ryzyka związane z ubezpieczeniami majątkowymi (A.1.) i zdrowotnymi (A.2.):

Ryzyko składki i rezerw (A.1.1. oraz A.2.1.)

Ryzyko składki i rezerw jest związane z dwoma podmodułami ryzyka: ryzykiem składki oraz ryzykiem rezerw. Obydwa podmoduły mają kluczowe znaczenie dla działalności Spółki. W ich przypadkach materializacja ryzyka będzie stratą lub niekorzystną zmianą wartości zobowiązań ubezpieczeniowych. Pomimo zbliżonej natury i podobnych skutków, różne są podłoża tych ryzyk. Ryzyko składki powstaje w wyniku złego oszacowania ceny za usługę ubezpieczeniową, która nie jest wystarczająca do pokrycia przyszłych zobowiązań ubezpieczeniowych. Ryzyko rezerw wiąże się z niewłaściwym oszacowaniem wartości rezerw – na poziomie nieadekwatnym do wartości przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu wypłacanych odszkodowań.

Usługi ubezpieczeniowe oferowane w ramach działu II nie są jednorodną grupą. Bardzo istotnym dla omawianego rodzaju ryzyka jest czas w jakim można zgłosić roszczenie oraz długość okresu, w którym może mieć miejsce zdiagnozowanie, że wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe lub miało miejsce zmaterializowanie się jego wpływu. Z uwagi na powyższe, inna jest istota ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej przede wszystkim w zakresie szkód osobowych, szkód majątkowych bądź szkód w ubezpieczeniach następstw nieszczęśliwych wypadków lub ubezpieczeń zdrowotnych. W ocenie potencjalnego wpływu na Spółkę, konieczne jest również uwzględnienie wielkości portfela ubezpieczeniowego dla danego rodzaju ryzyk.

Podstawowymi źródłami ryzyka składki i rezerw w działalności Spółki są ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W ich przypadku główną trudnością jest zastosowanie właściwej metodologii oszacowania wartości rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych oraz wyceny przyszłych zobowiązań w składce ubezpieczeniowej. Wskazane problemy wiążą się z bardzo długim okresem dochodzenia roszczeń odszkodowawczych. Ma tu także miejsce wpływ nieoczekiwanych, nowych roszczeń od zakładów ubezpieczeń, bądź ponowne otwieranie procesu likwidacji szkód, w przypadkach które wydawały się zamknięte, np. poprzez wypłatę odszkodowania. Zatem w działalności Spółki występuje wzrost prawdopodobieństwa ryzyka rezerw związany z potencjalną koniecznością ich doszacowania. W 2019 roku w porównaniu do okresów wcześniejszych nie miały miejsce tak znaczące zmiany otoczenia prawnego prowadzącego do ewentualnego wzrostu zobowiązań ubezpieczeniowych Spółki. Problem, który był potencjalnie analizowany, to zadośćuczynienia za stany wegetatywne.

Rok 2019 był kolejnym, w którym wyniki techniczne i finansowe Spółki poprawiły się względem lat poprzednich. Spółka z uwagi na powyższe zwiększyła również swoje bezpieczeństwo finansowe poprzez wzrost buforu bezpieczeństwa wynikającego ze wzrostu środków własnych. Sytuacja ta umożliwiła w 2019 roku ograniczenie transferu ryzyka w formie reasekuracji dla portfela usług ubezpieczeniowych ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. Portfel ubezpieczeń OC komunikacyjnego w 2019 roku chroniony jest dwoma umowami reasekuracyjnymi: nieproporcjonalną oraz proporcjonalną. Przyjęte założenia z jednej strony mają za zadanie zabezpieczenie przedmiotowego portfela przed materializacją ryzyka negatywnego rozwoju szkód, natomiast z drugiej strony mają nie powodować nadmiernego obciążenia kosztami reasekuracji omawianej linii biznesowej. Obecne rozwiązanie wpływa pozytywnie na bezpieczeństwo finansowe Spółki w rozumieniu obniżenia ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe, jednakże, z uwagi na zmniejszony transfer ryzyka, wymóg ten wzrósł w stosunku do poprzedniego okresu.

Bardzo ważnym jakościowo elementem działalności Spółki związanym z identyfikacją środowiska ryzyka rezerw były prace Komitetu ds. rezerw. W ich ramach były analizowane poniższe zagadnienia:

1. adekwatność rezerw szkodowych;
2. zmiany w metodologii tworzenia rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych;
3. zmiany systemowe umożliwiające szczegółową rejestrację nowych rodzajów szkód celem możliwości bieżącej analizy nowych tytułów dochodzenia roszczeń;
4. zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej (par. 448 oraz 446.4 KC);

5. renty;
6. średnia wartość szkody/częstość dla ubezpieczeń komunikacyjnych.

W 2019 roku Spółka przeprowadziła szereg dodatkowych badań dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Badania te były oparte na metodologii testów stresu KNF oraz Grupy VIG. Badania były przeprowadzane na danych za 2018 rok. Wykazały one nieznaczne obniżenie współczynników wypłacalności – w scenariuszu najgorszym o 18 p.p., zatem nadal o wiele lepszy niż minimalny zakładany w strategii Spółki. Inny scenariusz szoków polegał na zwiększeniu rezerw szkodowych o współczynnik rynkowy oszacowany przez organ nadzoru, powiększony o obserwowane ważne niedoszacowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w ciągu trzech lat. Rezerwy szkodowe dla tej linii biznesu są stresowane o wartość max (8,2% + PNR; 0). Rezultatem badania było potwierdzenie bezpieczeństwa finansowego Spółki albowiem Spółka zachowała nadwyżkę środków własnych powyżej kapitałowego wymogu wypłacalności.

Spółka przeprowadziła również tzw. odwrócony test polegający na stwierdzeniu o jaką wartość należałoby podnieść rezerwy w grupie 10 aby doprowadzić do sytuacji niespełniania wymogów bezpieczeństwa. W badaniu podlegał ocenie zarówno wzrost kapitałowego wymogu wypłacalności związany ze wzrostem miary ryzyka rezerw oraz spadek środków własnych spowodowany zwiększeniem zobowiązania z tytułu rezerw szkodowych. Uwzględniono również wpływ mitygacji ryzyka poprzez reasekurację.

Biuro Aktuariaty cyklicznie badało w 2019 roku adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, a w przypadku zaistnienia takiej konieczności, dokonywało korekt w metodologii wyceny.

Ryzyko składki jest obecnie najważniejszym ryzykiem w działalności Spółki. Ryzyko to związane jest w istotnej części z procesem ustalania ceny za oferowaną usługę. Na prawidłowość ustalenia składki ubezpieczeniowej ma wpływ bardzo wiele czynników:

1. prawidłowość zastosowanego modelu kalkulacji składki;
2. dostępność i jakość danych;
3. proces wdrażania ceny w oferowanych usługach;
4. obszarami otoczenia prawnego mogącymi mieć wpływ na ryzyko składki były:
 - 4.1. koszty związane z prowadzoną działalnością ubezpieczeniową (w tym zmiany w zakresie systemu podatkowego oraz ochrony danych osobowych);
 - 4.2. koszty kapitału związane ze stosowaną formułą wyliczenia wymogów kapitałowych (w tym prace nad zmianą metodologii wyliczenia wymogów kapitałowych prowadzonych w ramach EIOPA).

Zmiany otoczenia prawnego mają znaczący wpływ poprzez wzrost kosztów na adekwatność składki za oferowane usługi ubezpieczeniowe. Wzrost kosztów powinien być czynnikiem generującym wzrost taryfy aktuarialnej umożliwiając utrzymanie jej adekwatności.

Bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na ryzyko składki jest presja konkurencyjna ze strony innych zakładów ubezpieczeń na ceny oferowanych usług. Okres 2018-2019 był kolejnym ocenianym pozytywnie pod względem obserwowanego cyklu koniunkturalnego dla ubezpieczeń komunikacyjnych, w związku z czym rentowność produktów w tym segmencie była na stabilnym, wysokim poziomie. Podobnie jak w przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych zaobserwowano wzrosty stawek również dla ubezpieczeń majątkowych w grupie 8 i grupie 9, co z kolei oznacza zmianę trendu w tym segmencie. Znamiona zwiększonej konkurencji cenowej odnotowano dla ubezpieczeń w grupie 7 ubezpieczenia przedmiotów w transporcie, obejmujące szkody w transportowanych przedmiotach, niezależnie od każdorazowo stosowanych środków transportu oraz dla ubezpieczeń w grupie 15, tj. gwarancjach finansowych.

W działalności Spółki wskazane czynniki ryzyka były zarządzane poprzez:

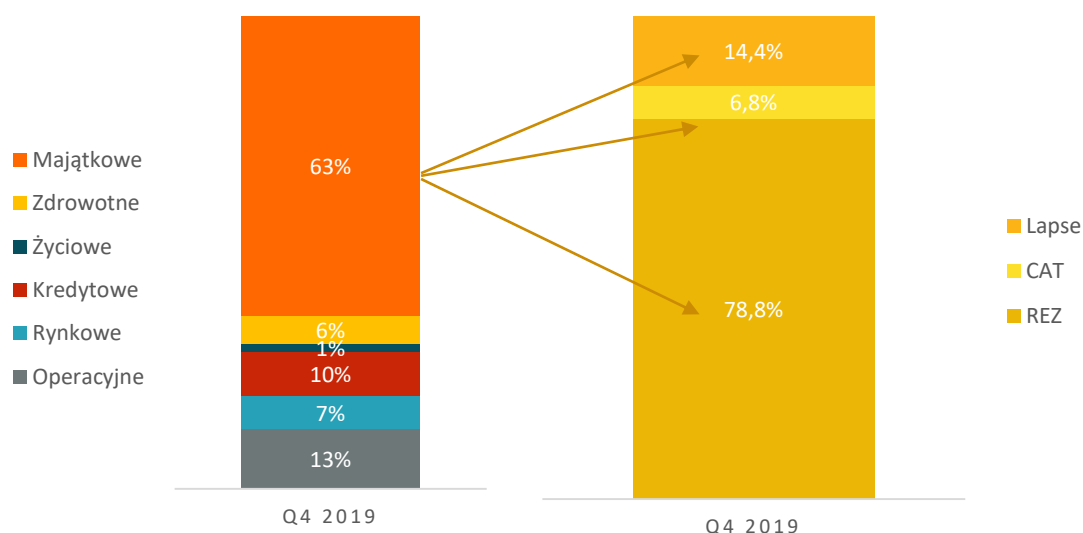
1. modelowanie aktuarialne cen dla ubezpieczeń komunikacyjnych;

2. proces zarządzania produktem;
3. wystandaryzowane procesy taryfikacji w ubezpieczeniach komunikacyjnych;
4. proces planistyczny (w tym również proces własnej oceny ryzyka i wypłacalności);
5. mechanizmy kontroli portfela oferowanych usług ubezpieczeniowych;
6. prace Komitetu cenowo-produktowego zarówno w związku z warunkami oferowanej usługi, jak i jej ceną.

W 2019 roku podobnie jak w okresie wcześniejszym przeprowadzono czterokrotnie ilościowy pomiar ryzyka składki i rezerw dla ubezpieczeń majątkowych zgodnie z zasadami metodologii w ramach systemu Wypłacalność II. Wzrost ryzyka dla obydwu czynników spowodowany był wspomnianą zmianą programu reasekuracyjnego.

Tabela 16. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka w ubezpieczeniach majątkowych.

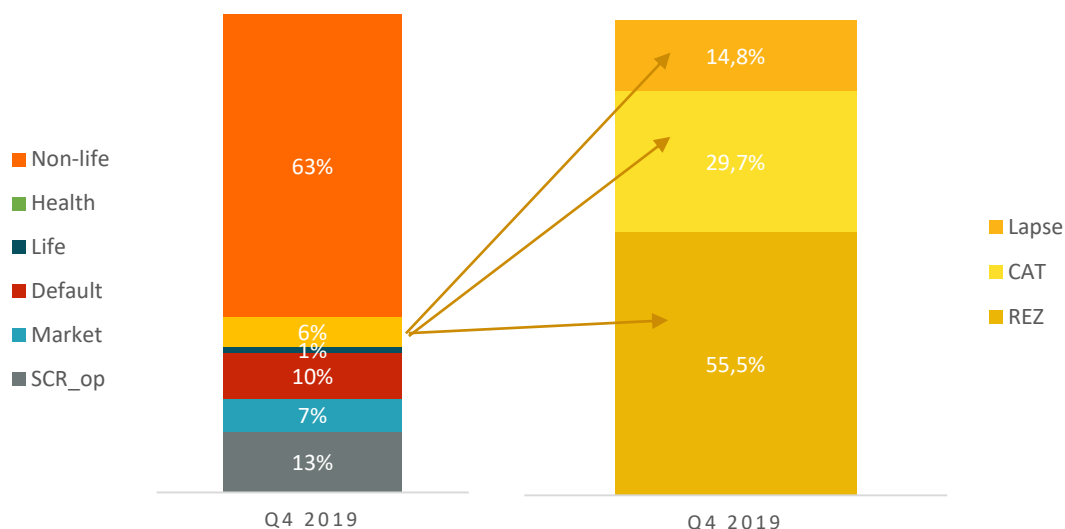
Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych	128 686	149 016	20 330
Ryzyko składki i rezerw	117 680	143 119	25 439

Ryzyko składki i rezerw dla ubezpieczeń zdrowotnych zostało uznane za mało istotne dla działalności Spółki, podobnie jak w roku 2018. Ma ono dużo mniejsze znaczenie i nie może być porównywane z ryzykiem składki i rezerw dla ubezpieczeń majątkowych. W tym przypadku, okres odpowiedzialności oraz okres dochodzenia roszczeń od zakładu ubezpieczeń jest krótszy niż dla ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej. W działalności Spółki podryzykiem generującym wyższy wymóg kapitałowy jest ryzyko składki. W tym kontekście znaczenie ma presja konkurencyjna innych zakładów ubezpieczeń.

Tabela 17. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	11 768	14 273	2 505
Ryzyko składki i rezerw	10 262	11 170	909

Ryzyko katastroficzne (A.1.2. oraz A.2.2.)

Ryzyko katastroficzne jest definiowane jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze znacznej niepewności założeń dotyczących wyceny i tworzenia rezerw związanych z ekstremalnymi lub wyjątkowymi zdarzeniami. W działalności Spółki oraz w systemie Wypłacalność II ryzyko to zawiera się zarówno w ryzyku ubezpieczeń majątkowych, jak i zdrowotnych i jest podzielone na:

1. ryzyko o charakterze katastrof naturalnych;
2. ryzyko o charakterze katastrof spowodowanych przez człowieka;
3. pozostałe ryzyka katastroficzne.

W 2019 roku miał miejsce spadek łącznej ekspozycji netto na ryzyko katastroficzne. Związany był on z przemodelowaniem programów reasekuracyjnych w związku z dołączeniem Spółki do grupowych programów reasekuracyjnych. W 2019 roku nastąpił jednakże organiczny wzrost ekspozycji brutto dla katastrof naturalnych wyrażony w sumie sum ubezpieczenia. W przypadku modułu ryzyka antropogenicznego nastąpiła zmiana największej ekspozycji powodująca obniżenie wymogu brutto (wygasła dotychczasowa najwyższa umowa ubezpieczenia wyrażona w sumie ubezpieczenia brutto dla scenariusza pożarowego). Dla ryzyk katastroficznych w module ubezpieczeń zdrowotnych ekspozycja netto ryzyka również zmniejszyła się względem 2018 roku z uwagi na nowo zawarty program reasekuracyjny.

Podstawowym narzędziem zarządzania przez Spółkę ryzykiem katastroficznym jest wspomniany wcześniej transfer ryzyka poprzez reasekurację. Dodatkowo Spółka unika niektórych rodzajów ryzyk ubezpieczeniowych generujących nadmierną ekspozycję na ryzyko lub takich, w przypadku których nie ma odpowiedniego doświadczenia w zarządzaniu.

Z pomocą nieproporcjonalnej reasekuracyjnej ochrony portfela ubezpieczeń majątkowych i inżynierskich Spółka zapewnia jednocześnie dużą pojemność umożliwiającą rozwój tego portfela w części korporacyjnej, jak też zabezpieczenie jej przed kumulacją odpowiedzialności w przypadku szkody katastroficznej. W 2019 roku Spółka, utrzymując dotychczasowy apetyt na ryzyko, zwiększyła pojemność na szkody katastroficzne z 350 mln zł na 400 mln zł.

W ramach niezależnej oceny ryzyka katastroficznego (analizy wrażliwości ryzyka) Spółka poddała się zewnętrznemu badaniu w zakresie ekspozycji na ryzyko powodzi, huraganu oraz gradobicia. Przeprowadzona analiza dotyczyła portfeli ubezpieczeń majątkowych i inżynieryjnych oraz auto-casco Spółki według ekspozycji brutto (bez uwzględnienia jakiegokolwiek ochrony reasekuracyjnej). Wyniki badania wskazują, że dla każdego z zastosowanych modeli ekspozycja jest dużo mniejsza od posiadanej przez Spółkę pojemności reasekuracyjnej dla ryzyka przy 200-letnim okresie nawrotu. Spółka utrzymuje zatem bardzo konserwatywne podejście do ochrony ekspozycji reasekuracją (blisko 1000-letni okres nawrotu).

W przypadku podmodułu ryzyka katastrof spowodowanych przez człowieka w ubezpieczeniach majątkowych i inżynieryjnych, ekspozycja katastroficzna chroniona była jak dotychczas obligatoryjną umową reasekuracji nieproporcjonalnej oraz dodatkowo, umowami fakultatywnymi. W 2019 roku zawarto również umowę reasekuracji mającą na celu ochronę przed potencjalnym błędem w zakresie oszacowania PML. W pierwszym kwartale 2019 roku najwyższa ekspozycja na ryzyko pożarowe związana była z ubezpieczeniem w całości reasekurowanym fakultatywnie. Kolejną jest umowa ubezpieczenia objęta dwoma umowami reasekuracji – fakultatywną oraz obligatoryjną. Udział własny Spółki wynosi w tej umowie 2.5 m PLN. Zmiany dotyczące umów reasekuracyjnych w zakresie portfela ubezpieczeń OC komunikacyjnego zostały opisane w części dotyczącej ryzyka składki i rezerw. Umowami obligatoryjnymi chronione były także portfele ubezpieczeń OC ogólnego i zawodowego, ryzyk transportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych.

Spółka, oprócz działalności bezpośredniej, akceptuje ryzyka ubezpieczeniowe także w drodze reasekuracji czynnej. Ryzyka takie, o ile przyjmowane są na bazie fakultatywnej i proporcjonalnej, podlegają dalszej retrocesji do umów reasekuracji biernej obligatoryjnej.

W przypadku ubezpieczeń zdrowotnych wraz z końcem lutego 2019 roku wygasła dotychczasowa umowa reasekuracji dla tego segmentu oraz zawarcie nowej umowy proporcjonalnej. Sytuacja ta spowodowała nieznaczny wzrost wymogu kapitałowego dla tego modułu ryzyka z uwagi na wzrost ryzyka netto dla ryzyka wypadków masowych oraz dla ryzyka pandemii. Wzrost ten nie miał istotnego znaczenia w skali wymogu kapitałowego Spółki. W przypadku ryzyka koncentracji wypadków, kontynuowana była umowa ubezpieczenia w ramach specjalnego programu ubezpieczeniowego, przy czym zmieniał się scenariusz koncentracji brutto w ramach potencjalnej szkody.

Tabela 18. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka ubezpieczeniowego – katastroficznego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych	128 686	149 016	20 330
Ryzyko katastroficzne	25 685	12 420	- 13 265
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	11 768	14 273	2 505
Ryzyko katastroficzne	3 426	5 967	2 540

Ryzyko lapsów (A.1.3. oraz A.2.3.)

Ryzyko lapsów definiowane jest jako ryzyko związane z rezygnacjami ubezpieczonych z ochrony ubezpieczeniowej w trakcie umowy. Ryzyko to wiąże się z poniesieniem kosztów przez zakład ubezpieczeń związanych z zawarciem i utrzymaniem umowy ubezpieczenia oraz niekorzystnym wpływem na Spółkę braku dochodu z tytułu rozwiązywanej umowy. Ryzyko to w ocenie ilościowej zwiększa się w przypadku wzrostu rentowności oferowanych umów ubezpieczenia, co miało miejsce również w 2019 roku w głównych liniach biznesowych oferowanych usług ubezpieczeniowych.

W przypadku analizy jakościowej, nie uległa zmianie główna sygnalizowana przyczyna występowania tego ryzyka czyli proces odnowień i cena za oferowaną usługę. Zarządzanie przedmiotowym ryzykiem nie uległo zmianie i polega na analizie przyjętych założeń modelu odnowień oraz wdrażania modelu po uprzednim wykonaniu szeregu testów.

Tabela 19. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka lapsów.

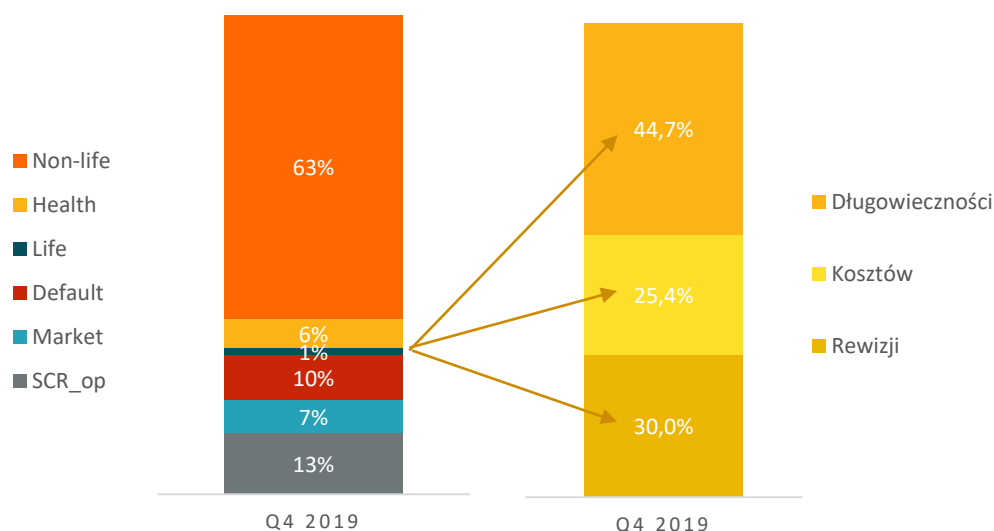
Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych	128 686	149 016	20 330
Ryzyko lapsów	23 248	26 073	2 825
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	11 768	14 273	2 505
Ryzyko lapsów	1 889	2 977	1 088

Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych o charakterze życiowym (A.3)

W przypadku ryzyka ubezpieczeniowego dla ubezpieczeń majątkowych zbliżonego do ryzyk o charakterze życiowych należy podkreślić, że ryzyka te generują niewielkie wymogi kapitałowe. Obliczane są one w procentowej relacji do podstawy biorącej w scenariuszu wartości. W związku z powyższym zmienną determinującą ten szok jest sama wartość rezerwy. Ryzyka te z uwagi na długoterminowość zobowiązań są potencjalnie istotne z uwagi na czynniki prawne, które mogą istotnie zmienić założenia co do wielkości przepływów finansowych związanych z rentami. W 2019 aspektem wpływającym na wielkość zobowiązań Spółki w tym zakresie była m.in. zmiana płacy minimalnej.

Tabela 20. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka w ubezpieczeniach życiowych.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach życiowych	2 903	3 427	524

Ryzyko ochrony poziomu udziału własnego (A.4.)

Z uwagi na znaczny poziom ekspozycji brutto na ryzyko katastroficzne, Spółka wydzieliła w analizach ryzyko nie ujęte w ramach formuły standardowej ryzyko ochrony poziomu udziału własnego. Ryzyko to jest na bieżąco monitorowane, każdorazowo Biuro Reasekuracji przekazuje do Biura Zarządzania Ryzykiem informacje o przekroczeniu pożądanej wartości udziału własnego. Wymóg ten jest równocześnie sprawdzany w ramach audytów Biura Audytu Wewnętrznego.

Maksymalny zachówek Spółki ustalony na 2019 rok nie uległ zmianie w stosunku do 2018 roku. Poziom ten jest niższy od wskazanego w procedurze, maksymalnego poziomu 3% wysokości środków własnych planowanych na kolejny rok. Sytuacja ta obrazuje utrzymanie niskiej skłonności Spółki do akceptacji ryzyka na udziale własnym. Do powyższego poziomu dostosowane zostały umowy reasekuracji obligatoryjnej na 2020 rok, przenoszące nadwyżkę ryzyka na reasekuratorów. W przypadku portfela ubezpieczeń OC komunikacyjnego maksymalny

zachówek w ramach obecnych umów jest znacząco niższy. Został on jednak zmodyfikowany z uwagi na zmianę programu reasekuracyjnego w tym zakresie.

W dalszym ciągu obserwuje się małą ekspozycję na przedmiotowe ryzyko, jednakże należy je w dalszym ciągu ściśle monitorować, aby zabezpieczyć Spółkę przed możliwością wystąpienia tego typu zdarzenia. Z uwagi na wspomniane bardzo niskie prawdopodobieństwo wystąpienia tego ryzyka oraz niską ekspozycję, zostało ono pominięte jako nieistotne w szacowaniu potencjalnych wymogów kapitałowych w ramach m.in. własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ekspozycja związana jest z możliwością przekroczenia udziału własnego w wyniku skumulowania obok siebie dwóch niezależnych ryzyk, przy czym zdarzenie ubezpieczeniowe musiałoby być wspólne w wypadku szkody).

Koncentracja w ramach ryzyka ubezpieczeniowego

Mając na uwadze wymagania określone przez KNF Spółka dokonała przeglądu ryzyk ubezpieczeniowych w kontekście identyfikacji koncentracji ryzyka. W stosunku do 2018 roku nie dokonano zmian w zakresie analizy tego ryzyka, nie uległy również zmianie potencjalne uwarunkowania generujące koncentrację ryzyka. Z uwagi na założenia metodologii wyliczenia wymogów kapitałowych zgodnie z formułą standardową zidentyfikowane zostały poniższe ekspozycje:

1. ryzyko koncentracji wypadków masowych dla ryzyk katastroficznych o charakterze ubezpieczeń zdrowotnych, nastąpiło obniżenie koncentracji ryzyka brutto w tym zakresie w 2019 roku z uwagi na zmianę scenariusza szkodowego w tej samej umowie ubezpieczenia – ryzyko zostało opisane w stosownym podrozdziale niniejszego sprawozdania;
2. ryzyko związane z pożarem w module ryzyka katastroficznego spowodowanego przez człowieka dla ubezpieczeń majątkowych, nastąpiło istotne obniżenie ekspozycji brutto w tym zakresie, z uwagi na zmianę scenariusza szkodowego związaną z wygaśnięciem dotychczasowej umowy ubezpieczenia – ryzyko to opiera się o najwyższą ekspozycję brutto;
3. ryzyko związane z gwarancjami ubezpieczeniowymi w module ryzyka katastroficznego spowodowanego przez człowieka dla ubezpieczeń majątkowych - nie nastąpiła istotna zmiana ekspozycji w tym zakresie – ryzyko to opiera się m.in. o najwyższe ekspozycje netto.

W pozostałych ryzykach ubezpieczeniowych nie została zidentyfikowana istotna koncentracja ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym

W 2019 roku nie dokonano zmian w strategii zarządzania ryzykiem w kontekście ryzyk ubezpieczeniowych. Strategia Spółki jak dotychczas będzie charakteryzowała się niskim apetytem na ryzyko. Zachowano co do zasady transfer ryzyka powyżej 2,5 mln zł. Ponadto dla linii biznesowych nieobjętych reasekuracją umowy ubezpieczenia mogą być zawarte na sumę ubezpieczenia nieprzekraczającą 2,5 mln zł.

Ponadto zostały utrzymane założenia, odnośnie dotychczasowych metod zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym. Przewiduje się w dalszym ciągu, nacisk na działania ograniczające ryzyko przez ich właścicieli, odpowiedzialnych równocześnie za zarządzanie poszczególnymi liniami biznesowymi.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W 2020 Spółka przewiduje kontynuowanie strategicznych projektów przyjętych do realizacji przez Zarząd. Projekty te mają również na celu poprawę zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym, w szczególności zmianę platformy sprzedażowej oferowanych usług.

Pozostałe działania jakościowe podejmowane przez poszczególne jednostki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykami ubezpieczeniowymi, w porównaniu z 2019 rokiem nie ulegną zmianie. Będą one ukierunkowane na m.in:

1. dalszą poprawę danych wykorzystywanych do procesu oceny ryzyka;

2. ograniczenie wpływu możliwości popełnienia błędu w kalkulacji ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe – szacowanie udziału własnego oraz PML'a;
3. wzmocnienie procesów kontrolnych w ramach reasekuracji oraz wyliczenia wymogów kapitałowych – m.in. w ramach synergii z procesami nowej grupy kapitałowej;
4. przyjmowanego w ramach ubezpieczenia ryzyka, a jego wpływu na koszt generowanego kapitału;
5. proces zawierania umów ubezpieczenia w tym przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej.

W 2020 roku tak jak dotychczas Spółka będzie prowadziła rutynowe działania w zakresie zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym, w tym przede wszystkim poprzez funkcje aktuarialną będzie badała adekwatność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz taryf ubezpieczeniowych.

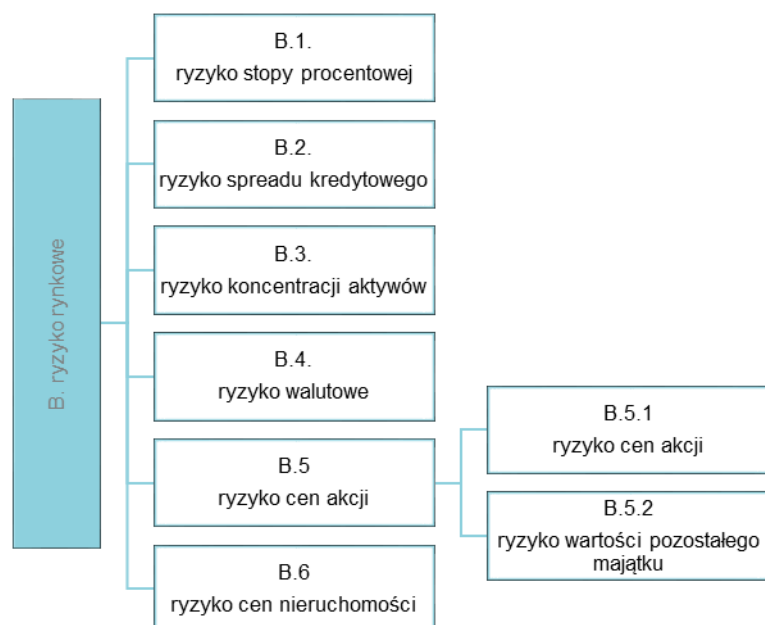
W przypadku ryzyk katastroficznych Spółka weszła na rok 2020 do reasekuracji grupowej, utrzymując dotychczasowy poziom ochrony reasekuracyjnej w przypadku zdarzeń związanych z katastrofą naturalną w ubezpieczeniach majątkowych i inżynierskich (w tym ryzyk powodziowych). W ramach pozostałych ryzyk katastroficznych przyjęto dotychczasowy poziom reasekuracji. W tym okresie przewiduje się również utrzymanie dotychczasowej niskiej wartości maksymalnej ekspozycji na szkodę (zachówek). Od tego roku obowiązują także nowe umowy proporcjonalne zmniejszające ekspozycję na ryzyko netto w ubezpieczeniach NNW i OC komunikacyjnego.

C.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako ryzyko wynikające z poziomu lub zmienności rynkowych cen instrumentów finansowych, które mają wpływ na wartość aktywów i zobowiązań Spółki. Odzwierciedla ono strukturalne niedopasowanie aktywów i zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do czasu ich trwania. Ryzyko rynkowe w działalności Spółki obejmuje ryzyka zaprezentowane na schemacie 12.

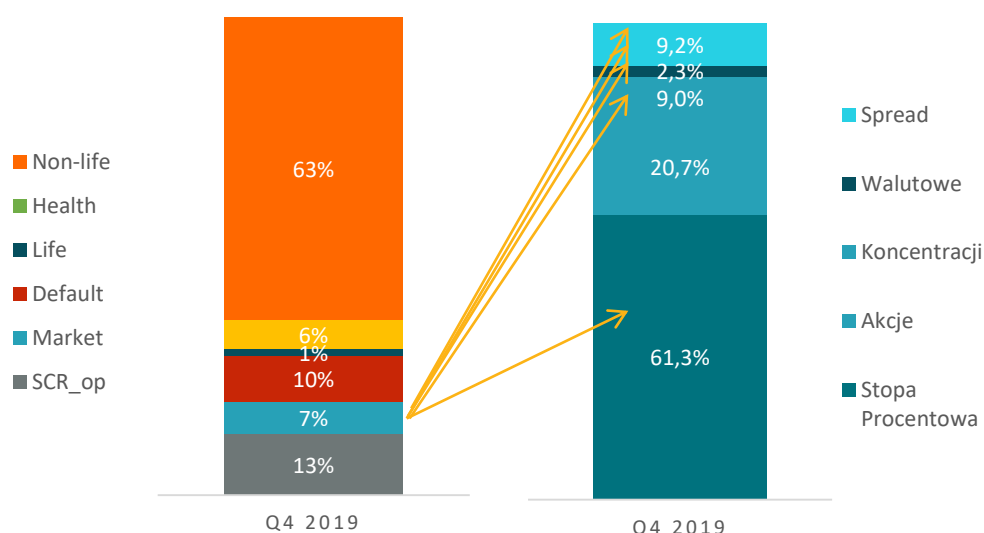
W przypadku ryzyk rynkowych, mając na uwadze strukturę portfela lokat, Spółka narażona jest na ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko cen akcji, ryzyko spreadu, ryzyko koncentracji oraz ryzyko cen nieruchomości. Ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe wynikają z niedopasowania struktury i terminów zapadalności zobowiązań i aktywów. Wzrost tego ryzyka uzależniony jest od wzrostu przedsiębiorstwa. Ryzyko cen akcji, oprócz posiadanego niewielkiego portfela akcji, w tym akcji jednostek należących do Grupy VIG w ramach wspólnych przedsięwzięć gospodarczych, związane jest z ujęciem w tym module ryzyka pozostałych aktywów nie poddanych badaniu. w innym podryzyku. Ryzyko spreadu oraz ryzyko koncentracji uzależnione jest przede wszystkim od wielkości portfela obligacji skarbowych denominowanych w euro. Ryzyko cen nieruchomości dotyczy natomiast posiadanych aktywów związanych z leasingiem i realizowaną zasadą ujęcia w wymogu kapitałowym ryzyka w oparciu o pierwotne ryzyko (w tym przypadku z uwagi na umowy związane z wykorzystywanymi przez Spółkę nieruchomościami).

Schemat 12. Struktura ryzyka rynkowego Spółki.

Spółka na mocy obowiązujących przepisów prawa w zakresie działalności lokacyjnej zobowiązana jest do prowadzenia jej w sposób, zapewniający wysoki stopień bezpieczeństwa i rentowności lokat przy równoczesnym odpowiednim poziomie ich płynności. W 2018 roku zarządzanie ryzykiem rynkowym, w istotnej części było przekazane wyspecjalizowanemu podmiotowi dotychczasowej grupy kapitałowej. Obecnie zarządzanie ryzykiem rynkowym prowadzone jest bezpośrednio przez pracowników Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała w portfelu inwestycyjnym prawie wyłącznie polskie skarbowe instrumenty dłużne – denominowane w polskich złotych oraz w euro.

Spółka przeprowadziła badanie ilościowe na danych finansowych za 2019 rok, w którym oceniono wymogi kapitałowe dla:

1. stopy procentowej;
2. waluty;
3. spreadu;

4. koncentracji;
5. cen akcji;
6. cen nieruchomości.

Tabela 21. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko rynkowe	14 465	16 221	1 756

Ryzyko stopy procentowej (B.1)

Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w strukturze czasowej stóp procentowych lub wahania zmienności stóp procentowych. W 2019 roku nie uległa zmianie dotychczasowa polityka lokacyjna i jest ona ukierunkowana na skarbowe dłużne papiery wartościowe. Instrumenty te są narażone na ryzyko stopy procentowej, objawiające się poprzez spadek wartości godziwej poszczególnych obligacji w przypadku wzrostu stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej w obszarze inwestycyjnym korygowane jest poprzez równoległy spadek wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Natomiast spadek stóp procentowych powoduje wzrost wartości godziwej obligacji przy równoczesnym wzroście wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Stopy procentowe w Polsce pozostają na bardzo niskim poziomie. Od 5 września 2015 roku Rada Polityki Pieniężnej (dalej jako RPP) nie zmieniła stóp procentowych. Główna stopa procentowa (referencyjna) pozostaje na poziomie 1,5%. Koszt, po jakim bank centralny udziela bankom komercyjnym pożyczek pod zastaw papierów wartościowych (stopa lombardowa) wynosi 2,5%, a stopa depozytowa ma wartość 0,5%. Stopa redyskonta weksli to w dalszym ciągu 1,75%. W grudniu 2019 roku Rada Polityki Pieniężnej utrzymała poziom stóp procentowych uzasadniając swoją decyzję:

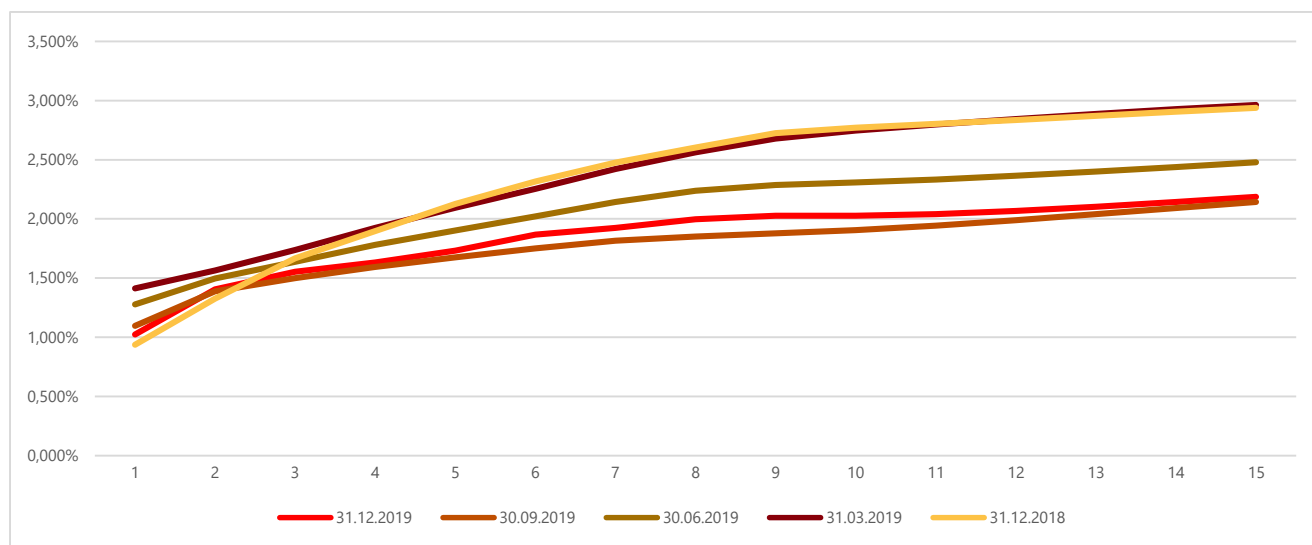
1. niskim poziomem wzrostu gospodarki światowej oraz pogarszaniem się globalnej koniunktury;
2. dekonunkturą w sektorze przemysłowym w strefie euro;
3. obniżeniem tempa wzrostu gospodarczego Chin;
4. utrzymaniem przez EBC stopy depozytowej poniżej zera oraz brakiem zmiany polityki Rezerwy Federalnej Stanów Zjednoczonych.

W dniu 17 marca 2020 roku RPP podjęła decyzję o obniżeniu stóp procentowych do poziomów:

1. stopa referencyjna – 1%;
2. stopa lombardowa – 1,5%;
3. stopa depozytowa – 0,5%;
4. stopa redyskontowa weksli – 1,05%;
5. stopa dyskonta weksli – 1,1%;

RPP podjęła także decyzję o obniżeniu stopy rezerwy obowiązkowej z 3,5% do 0,5%, a także decyzję o podwyższeniu oprocentowania środków utrzymywanych w formie rezerwy obowiązkowej z 0,5% do poziomu stopy referencyjnej NBP. Podjęte decyzje związane były z pogorszeniem się globalnej koniunktury na skutek pandemii COVID-19.

Wykres 3. Zmiana krzywej stopy wolnej od ryzyka.

W 2019 roku Spółka przeprowadziła szereg dodatkowych testów stresu obejmujących ryzyko stopy procentowej (przeprowadzone były one w połowie 2019 roku na danych na koniec 2018 roku, których wyniki zostały ujęte w badaniu ORSA). Badania te obejmowały zmianę wartości szoków oraz zmianę struktury terminowej stopy wolnej od ryzyka. Przeprowadzone testy wykorzystywały metodologię opracowaną przez KNF, EIOPA bądź wewnętrzną metodologię Grupy VIG.

Testem stresu generującym największą dla Spółki zmianę było założenie przesunięcia o 100 bp krzywej wolnej od ryzyka – test oparty o założenia Grupy VIG. Zastosowana istotnie niekorzystna wycena portfela obligacji skarbowych w przedmiotowym szoku została dodatkowo pogłębiona przez szoki na stopie procentowej – podwójnie negatywny efekt testu zmiany wyceny (wpływ na środki własne) oraz szok od zmienionej podstawy (wpływ na wymóg wypłacalności). Mimo negatywnego wpływu przedmiotowego testu, Spółka zachowała wskaźniki wypłacalności na poziomie istotnie wyższym niż określone w strategii zarządzania ryzykiem dla poziomu pożądanego. Spółka dodatkowo przeprowadziła podobne badanie na danych za 2019 rok, które potwierdziło, że posiada wystarczający bufor bezpieczeństwa.

Tabela 22. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka stopy procentowej.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko stopy procentowej	14 159	12 920	-1 239

Ryzyko spreadu (B.2.) i ryzyko koncentracji (B.3.)

Ryzyko spreadu kredytowego odzwierciedla wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w poziomie spreadów kredytowych w odniesieniu do struktury czasowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahaniami ich zmienności. Ryzyko koncentracji aktywów definiuje się jako ryzyko, na które jest narażony zakład ubezpieczeń i które wynika z braku dywersyfikacji portfela aktywów lub dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych emitentów.

Obydwa ryzyka związane są z podobnymi elementami aktywów: posiadanym portfelem euroobligacji, depozytami oraz w przypadku ryzyka koncentracji również z udziałami w podmiotach zewnętrznych. W 2019 roku ryzyko koncentracji związane było z depozytem długoterminowym ulokowanym w banku, natomiast ryzyko spreadu dotyczyło zarówno depozytu, jak i wspomnianych euroobligacji. Dla obydwu ryzyk obecnie obowiązujące przepisy

prawa nie zakładają uwzględnienia w wyliczeniu wymogu kapitałowego obligacji skarbowych denominowanych w walucie krajowej. Z uwagi na powyższe w badaniu nie podlegał wyliczeniu wymóg kapitałowy dla głównego portfela inwestycyjnego Spółki, mimo że ryzyko Skarbu Państwa jest faktyczne. Spółka w ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności przeprowadziła dodatkowy test dla ryzyka spreadu – na danych za Q3 2019 roku. W teście przyjęto wartości szoku jak dla euroobligacji. Spółka zdała przedmiotowy test.

Zarządzanie wyżej wymienionymi ryzykami jest uzależnione od zarządzania ryzykiem walutowym po stronie pasywnej bilansu. Generowane przez to ryzyko wymogi kapitałowe dotyczą wielkości portfela instrumentów finansowych denominowanych w innej walucie niż polski złoty. Obydwa rodzaje ryzyka obecnie generują nieznaczące wymogi kapitałowe w zakresie modułu ryzyka rynkowego. Ekspozycja na te ryzyka nie zmieniła się istotnie w stosunku do 2018 roku w kontekście jakościowym, miała miejsce natomiast zmiana ilościowa związana z kończeniem się okresu przejściowego związanego ze zmianą akcjonariusza, zmianą struktury portfela inwestycyjnego oraz przytoczonymi wcześniej zmianami w przepisach prawa.

Tabela 23. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka spreadu i koncentracji.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko spreadu	599	1 945	1 346
Ryzyko koncentracji	13	1 968	1 955

Ryzyko walutowe (B.4)

Ryzyko walutowe w działalności Spółki definiowane jest jako wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w poziomie lub wahania zmienności kursów wymiany walut. W związku z ekspozycją na ryzyko kursowe spowodowaną płatnościami wobec uposażonych w euro, Spółka utrzymuje w portfelu euroobligacje celem mitygacji tego ryzyka. Obecnie ma miejsce praktycznie pełne zabezpieczenie przed tym ryzykiem.

W pozostałym zakresie Spółka zapobiega temu ryzyku poprzez unikanie zawierania umów ubezpieczenia, w których suma ubezpieczenia jest wyrażona w innej walucie niż PLN oraz realizowanie roszczeń z umowy ubezpieczenia po kursie, który został ustalony w umowie ubezpieczenia.

Analizując przedmiotowe ryzyko, Spółka uwzględniła je w testach stresu dotyczących ryzyka rynkowego. Wpływ tego modułu ryzyka na uzyskane wyniki testu należy uznać za nieistotny.

Tabela 24. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka walutowego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko walutowe	259	475	216

Ryzyko cen akcji (B.5)

Ryzyko cen akcji w ramach Wypłacalności II odzwierciedla wartość aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w poziomie lub wahania zmienności rynkowych cen akcji. Spółka w zakresie ryzyka cen akcji przyjmowała dotychczas strategię unikania go. Z uwagi na zaangażowanie Spółki w grupowe projekty, ekspozycja na ryzyko w 2019 roku zwiększa się. Ryzyko to w metodologii badania kapitałowego wymogu wypłacalności podzielone jest na trzy ekspozycje:

1. ekspozycję typu 1 obejmującą akcje należące do podmiotów strategicznych;
2. ekspozycję typu 1 obejmującą akcje notowane na rynkach regulowanych, w państwach członkowskich EOG lub OECD;
3. ekspozycję typu 2 obejmującą pozostałe rynki regulowane, akcje nieemitowane, towary i inne inwestycje alternatywne. Ponadto obejmuje ona wszelkie inne aktywa nie ujęte w innych podmodułach ryzyka rynkowego.

Spółka w wymogu kapitałowym w ekspozycji typu 2 wykazuje ryzyko dla pozostałych, nieujętych w innych modułach ryzyka, składnikach aktywów np.: rzeczowe składniki aktywów – zgodnie z opinią EIOPA. Ekspozycja typu 1 ma miejsce w związku z posiadaniem udziałów w podmiotach Grupy VIG oraz nieznacznie w związku z akcjami pozyskanymi z postępowania regresowego. Spółka zgodnie z metodologią grupową przeprowadziła test stresu dla ryzyka akcji (wzrost szoku o 20%). Wyniki testu są pomijalne dla działalności Spółki.

Tabela 25. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka cen akcji.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko cen akcji	2 072	4 634	2 292

Koncentracja w ramach ryzyka rynkowego

Spółka dokonała dodatkowego przeglądu ryzyk rynkowych w kontekście identyfikacji koncentracji ryzyka rynkowego. Koncentracja ryzyka dla tego modułu ma miejsce w przypadku ryzyka koncentracji aktywów i ryzyka spreadu kredytowego. W obu przypadkach koncentracja ta nie wynika ze stosownej standardowej formuły wyliczenia wymogów kapitałowych, lecz jest związana z obligacjami Skarbu Państwa pomijanymi w tej metodologii. Wpływ zmiany przedmiotowej metodologii i uwzględnienie posiadanych dłużnych instrumentów w wymogach kapitałowych Spółki faktycznie opisuje ryzyko, na które Spółka jest narażona oraz obrazuje ekspozycję na ryzyko koncentracji.

Szczegółowy opis tego ryzyka ma miejsce w poprzedzających podrozdziałach niniejszego sprawozdania.

Strategia zarządzania ryzykiem

W 2019 roku uległy zmianie założenia Strategii zarządzania ryzykiem rynkowym w związku z dołączeniem Spółki do Grupy VIG. Obecnie Spółka ma możliwość inwestowania w szerszy zakres instrumentów finansowych. Ponadto Spółka partycypuje w strategicznych inwestycjach grupowych mających na celu wsparcie krajowych zakładów ubezpieczeń w prowadzeniu konkurencyjnej działalności podstawowej.

Metody zarządzania poszczególnymi ryzykami w tej kategorii ryzyk są następujące:

1. ryzyko stopy procentowej – odpowiednie dopasowanie struktury pasywów i aktywów (zapobieganie i redukovanie ryzyka);
2. ryzyko kursu walutowego – utrzymanie dotychczasowych zasad zarządzania w zależności od środowiska ryzyka zapobieganie, redukovanie bądź unikanie ryzyka,
3. ryzyko cen akcji – akceptacja ryzyka (w ramach udziału w przedsięwzięciach grupowych), unikanie ryzyka dla pozostałych sytuacji
4. ryzyko cen nieruchomości – akceptacja ryzyka (w ramach udziału w przedsięwzięciach grupowych), unikanie ryzyka dla pozostałych sytuacji;
5. ryzyko spreadu, ryzyko koncentracji – akceptacja ryzyka i jego monitorowanie.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W zakresie inwestycyjnym Spółka zamierza kontynuować dotychczasową politykę lokacyjną ukierunkowaną na inwestowanie w skarbowe dłużne papiery wartościowe. Spółka zamierza korygować ryzyko stopy procentowej poprzez odpowiednie dopasowanie struktury obligacji skarbowych do struktury terminowej przepływów z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Przeprowadzane analizy będą miały na uwadze również realizację umów reasekuracyjnych, które to umowy mają znaczny wpływ na wspomniane przepływy pieniężne. Badania dopasowania będą miały miejsce okresowo oraz będą prezentowane na posiedzeniach Komitetu Inwestycyjnego.

Spółka będzie korygowała wielkość portfela euroobligacji celem uwzględnienia zmiany ekspozycji, co wpłynie zarówno na wymogi kapitałowe dotyczące ryzyka kursu walutowego, jak i ryzyka spreadu oraz ryzyka koncentracji. Równocześnie Spółka zamierza dodatkowo poprzez krótkoterminowe lokaty walutowe utrzymywać odpowiednią płynność w walucie.

Podejmowane decyzje inwestycyjne zgodnie z zasadami strategii zarządzania ryzykiem będą uwzględniać równoważne trzy elementy:

1. generowane ryzyko przejawiające się wymogiem kapitałowym w ramach wynikających z przepisów prawa zasad jego wyliczenia;
2. własną ocenę ryzyka i wypłacalności obejmującą ryzyka nieujęte w tzw. formule standardowej, a mające istotne znaczenie dla działalności Spółki w tym przede wszystkim ryzyko płynności;
3. możliwość podnoszenia środków własnych z uwagi na uzyskiwanie dochodów z inwestycji równocześnie wpływającą na wskaźnik wypłacalności.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym opiera się co do zasady o wytyczne inwestycyjne ujęte w dokumencie „Investment and Risk Strategy 2019”. Spółka w tym dokumencie przedstawiła pożądaną strukturę portfela oraz opracowała limity dla pozostałych rodzajów inwestycji. Limity te uwzględniają zarówno rodzaj aktywa, udział aktywa w sumie lokat zakładu ubezpieczeń, strukturę walutową aktywów oraz koncentrację na danej branży. W zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym Spółka będzie korzystała z analiz wyspecjalizowanej jednostki Grupy VIG Asset Management AG.

Zasada ostrożnego inwestora

Z uwagi na normy prawa Spółka jest zobowiązana do prowadzenia działalności lokacyjnej w sposób zapewniający wysoki stopień bezpieczeństwa i rentowności lokat przy równoczesnym odpowiednim poziomie ich płynności. Spółka opisała szczegółowo w uregulowaniach wewnętrznych zasady oraz procedury zarządzania procesem inwestycyjnym, w tym wskazano odpowiedzialności dla poszczególnych osób i jednostek organizacyjnych, przypisano role funkcjom kluczowym oraz zdiagnozowano potencjalne miejsca konfliktów interesów. Opracowane i wdrożone zostały wytyczne inwestycyjne mające m.in. na uwadze realizację zasad ostrożnego inwestora.

Zgodnie ze wskazanymi zasadami, Spółka może lokować środki finansowe, w tym na pokrycie wymogów kapitałowych, wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe:

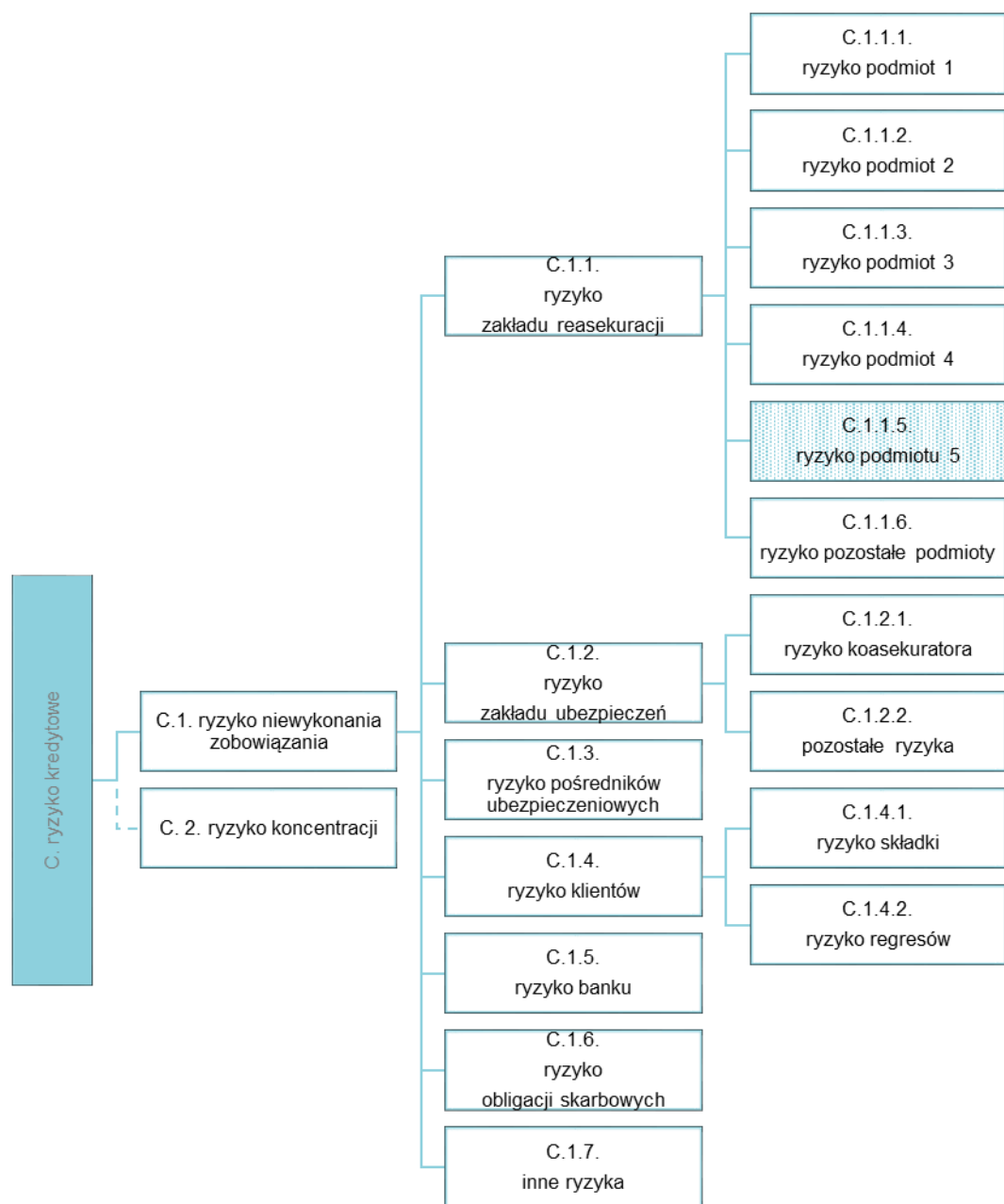
1. których ryzyko może właściwie określić, mierzyć i monitorować;
2. którymi może właściwie zarządzać, kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w zakresie ryzyka;
3. które może właściwie uwzględnić przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności.

W 2019 roku nie zmienił się w stosunku do 2018 roku istotnie portfel inwestycyjny Spółki (poza opisanym elementem przedsięwzięć grupowych). Zawiera on prawie wyłącznie polskie skarbowe dłużne papiery wartościowe.

C.3. Ryzyko kredytowe

W przypadku kapitałowego wymogu wypłacalności, ryzyko kredytowe odzwierciedla możliwe straty, które mogą się zmaterializować w ciągu kolejnych 12 miesięcy, w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników Spółki lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej. Schemat analizowanego ryzyka kredytowego rozszerzony o ryzyko koncentracji przedstawia się następująco:

Schemat 13. Struktura ryzyka kredytowego Spółki.

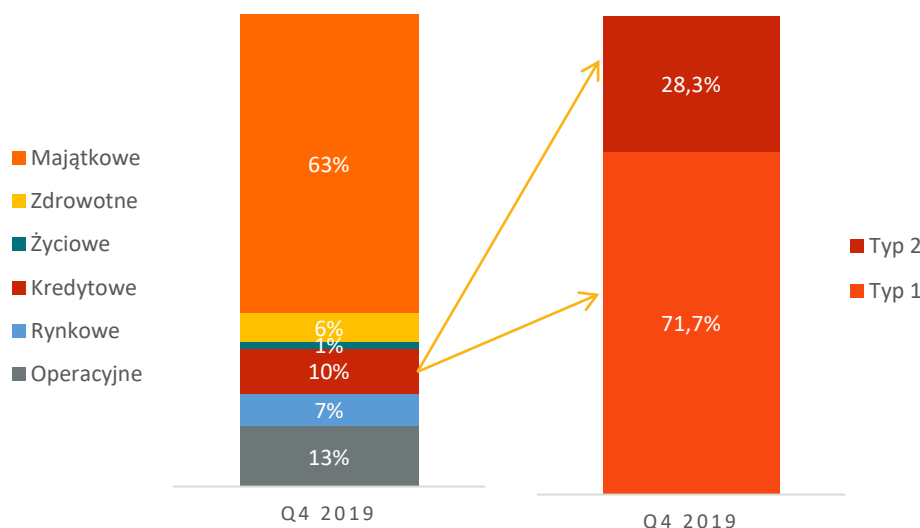
W analizowanym okresie miało miejsce dodatkowe rozszerzenie zakresu monitorowania ryzyka kredytowego o kolejnego reasekuratora⁴.

Spółka przeprowadziła kwartalne pomiary ilościowe oraz testy stresu na danych za 2018 rok oraz dodatkowo dla głównego modułu ryzyka w oparciu o dane finansowe za Q3 2019 roku oraz na koniec 2019 roku.

⁴ Zaznaczono w schemacie blokowym poprzez wypełnienie kolorem.

Tabela 26. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka kredytowego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko kredytowe	27 683	22 673	- 5 010

Ryzyko reasekuratora i (C.1.1.) ryzyko zakładu ubezpieczeń (C.1.2.)

W ocenie wyszczególniono ryzyka związane z największymi reasekuratorami współpracującymi ze Spółką. Ekspozycja dla tego ryzyka mierzona jest w oparciu o saldo zobowiązań/należności z tytułu reasekuracji, udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych oraz efekt mitygacji ryzyka. Obecnie w dalszym ciągu można wyróżnić dwa podłoża dla ekspozycji na ryzyko kredytowe. Pierwsze z nich związane jest z długoletnią współpracą w zakresie przede wszystkim portfela ubezpieczeń OC komunikacyjnego. Ryzyko to ulegnie zasadniczej zmianie w 2020 roku z uwagi na przemodelowane założenia w zakresie programu reasekuracyjnego. Drugie dotyczy bieżącego transferu ryzyka w ramach m.in. dużych ubezpieczeń korporacyjnych oraz programów reasekuracji katastroficznej. Wszystkie istotne ekspozycje związane są z partnerami reasekuracyjnymi o jakości kredytowej nie niższej niż druga i charakteryzującymi się stabilnością tej oceny.

W 2019 roku Spółka przeprowadziła testy stresu na danych za Q3 2019 roku oraz na danych za 2019 rok. Test stresu polegał na obniżeniu o jeden stopień oceny jakości kredytowej dla każdego z 5 głównych podmiotów. Spółka uzyskała pozytywne wyniki dla każdego z testów stresu. Do analizy wykorzystano założenia formuły standardowej. Poniżej przedstawiono wyniki przedmiotowego testu na danych za 2019 rok.

Tabela 27. Estymacja kapitałowych wymogów wypłacalności ryzyka kredytowego dla czterech największych ekspozycji w zakresie reasekuracji przeprowadzona na danych za IV kwartał 2018 roku.

Obniżenie jakości kredytowej o 1 dla poszczególnych ekspozycji	Zmiana współczynnika wypłacalności
Reasekurator 1	nie ma istotnej zmiany
Reasekurator 2	- 4 p.p.
Reasekurator 3	nie ma istotnej zmiany
Reasekurator 4	nie ma istotnej zmiany
Reasekurator 5	nie ma istotnej zmiany

Przeprowadzono również odwrócony test stresu dla głównego reasekuratora Spółki (spadek jakości kredytowej do poziomu 6) – Spółka jednak w dalszym ciągu zachowała nadwyżkę środków własnych ponad kapitałowy wymóg wypłacalności, przekraczając przy tym próg minimalny określony w strategii Spółki.

Spółka przeprowadziła, w oparciu o założenia Grupy VIG, test stresu polegający na obniżeniu jakości kredytowej do poziomu 6 dla wszystkich podmiotów podlegających badaniu (stan na koniec 2018 roku). W tym przypadku współczynnik wypłacalności spadł o 19 p.p.

Spółka przeprowadziła również badanie, polegające na pominięciu oceny jakości kredytowej opartej na ocenie agencji ratingowych, przy wykorzystaniu dostępnych wskaźników wypłacalności w ramach zaudytowanych raportów o wypłacalności i kondycji finansowej reasekuratorów. Zdaniem Spółki współczynnik wypłacalności lepiej odzwierciedla bezpieczeństwo finansowe zakładów reasekuracji niż oceny agencji ratingowych. Metodologia wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności została opracowana ściśle dla rynku ubezpieczeniowego i jest również, z uwagi na publiczne raporty, transparentna dla uczestników tego rynku. Należy również zwrócić uwagę na co najmniej rokroczną weryfikację badania przez biegłego rewidenta oraz kontrolę wskaźników wypłacalności w ramach sprawowanego przez organ administracji publicznej nadzoru nad rynkiem ubezpieczeniowym – dwupoziomowa weryfikacja wyników badania. Efektem zastosowania tej zmiany był wzrost współczynnika wypłacalności na danych na Q3 2019 roku.

Ryzyko pośredników ubezpieczeniowych (C.1.3.) i ryzyko klientów (C.1.4.)

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez pośredników ubezpieczeniowych nie zmieniło się w porównaniu z końcem 2018 roku. Taka sama ocena została uzyskana dla ryzyka niewykonania zobowiązania przez ubezpieczających. W przypadku obydwu rodzajów podmiotów ryzyko to jest na bieżąco monitorowane. Spółka analizuje przedmiotowe ryzyko zarówno w kontekście wartości należności w określonym indywidualnym podmiocie, jak również długości trwania należności. Spółka nie zdiagnozowała istotnej ekspozycji na podmiot dla należności przeterminowanych. W celu właściwego dokonywania analiz, utrzymano podział ryzyka klientów Spółki na ryzyko związane z nieopłaceniem składki oraz ryzyko związane ze ściągalsnością regresów. Zaproponowany podział ryzyk odzwierciedla zasady wyliczania wymogów kapitałowych dla przedmiotowego modułu ryzyka. W działalności Spółki w 2019 roku został wzmocniony proces windykacji dotyczący należności oraz przemodelowano proces związany z przeciwdziałaniem przestępczości ubezpieczeniowej, wzmacniając współpracę pomiędzy jednostką odpowiedzialną za procesy windykacyjne oraz Biurem Zarządzania Ryzykiem. Spółka mityguje przedmiotowe ryzyko poprzez działania dyscyplinujące m.in. wysyłanie przypominającej korespondencji, rozwiązywanie umów, bądź wspomniane postępowania windykacyjne. Spółka zawiadamia również prokuraturę o popełnieniu przestępstwa na jej szkodę.

W 2019 roku, mimo istotnego wzrostu portfela Spółki, wymóg kapitałowy ekspozycji typu 2 generowany przez tego rodzaju należności nie uległ istotnej zmianie względem poprzedniego roku.

Ryzyko banku (C.1.5.)

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez instytucje finansowe zostało ocenione jako bardzo małe. Spółka rozszerzyła współpracę o kolejny podmiot oraz ulokowała w nim depozyty. W przypadku banków nie uległa zmianie ocena jakości kredytowej.

Tabela 28. Ocena ryzyka kredytowego dla depozytariusza Spółki.

Bank	Ocena jakości kredytowej	Zmiana ratingu	Współczynnik wypłacalności
Bank 1	3	-	17%
Bank 2	3	-	23%

W przypadku Banku 1 również grupowa wyspecjalizowana jednostka analizująca ryzyko po stronie inwestowanych aktywów oceniła, że bank ten od 2015 roku nie zmienił swojej oceny kredytowej.

Dla ryzyka Banku 1 przeprowadzono w tożsamej metodologii jak w przypadku reasekuratorów, symulację zmiany oceny jakości kredytowej. Zmiana jakości kredytowej nie miała wpływu na Spółkę.

Tabela 29. Estymacja kapitałowych wymogów wypłacalności ryzyka kredytowego dla banku przeprowadzona na danych za IV kwartał 2017 roku.

Obniżenie jakości kredytowej o 1 dla poszczególnych ekspozycji	Zmiana SCR
Bank	nie ma istotnej zmiany

Ryzyko obligacji skarbowych (C.1.6.)

Spółka utrzymuje dotychczasową politykę inwestycyjną dążąc do zachowania odpowiedniej relacji pomiędzy pożądanym dochodem z inwestycji oraz bezpieczeństwem kredytowym. Polskie obligacje skarbowe zgodnie z metodologią Wypłacalność II nie wpływają na wymóg kapitałowy w module niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W 2019 roku nie uległa zmianie ocena kredytowa Polski wyrażona w ramach ocen agencji ratingowych.

W 2019 roku miała miejsce istotna pozytywna zmiana oceny kredytowej Polski wyrażona w CDS („Credit Default Swap”) – instrumentach pochodnych stanowiących zabezpieczenie w przypadku niewywiązania się ze spłaty zadłużenia (w tym przypadku Skarbu Państwa). Wartość ta zmieniła się z 68.8 na koniec 2018 roku do 56.0 na koniec 2019 roku.

Tabela 30. Ocena ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Nazwa emitenta	Agencja 1		Agencja 2		Agencja 3		Zmiana ratingu	
Jakość kredytowa w oparciu o zasady Wypłacalność II	2		2		2		↔ ↔ ↔	
	2		2		3		↔ ↔ ↔	
CDS	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	68.8	↑	64.7	↓	67.4	↑	56.0	↓

W ocenie grupowej wyspecjalizowanej jednostki oceniającej ryzyko po stronie aktywów finansowych, Skarb Państwa pod względem możliwości realizacji zobowiązań oceniany bardzo wysoko, wyżej niż średnia oraz mediana ocenianych Państw.

Wpływ uwzględnienia obligacji skarbowych w wymogach kapitałowych został omówiony w ramach ryzyka rynkowego. Z uwagi na skalę zaangażowania inwestycyjnego w obligacje skarbowe, ryzyko kredytowe Polski jest jednym z podstawowych ryzyk mających wpływ na funkcjonowanie Spółki. Wpływ zmiany ryzyka kredytowego Skarbu Państwa, pomimo pominięcia testów stresu w metodologii systemu Wypłacalność II, ma miejsce poprzez faktyczną wycenę ich wartości godziwej, co jest odzwierciedlone w kapitale z aktualizacji wyceny oraz wyniku finansowym Spółki. Zmiana wyceny obligacji wpływa na środki własne Spółki. Spółka kolejny rok uzyskuje bardzo dobre wyniki inwestycyjne co potwierdza prawidłowość polityki inwestycyjnej.

Wyodrębnionym modułem ryzyka kredytowego w mapie ryzyka jest ryzyko koncentracji. W działalności Spółki w 2019 roku ryzyko to miało miejsce dla transferu ryzyka poprzez reasekurację oraz dłużnych instrumentów Skarbu Państwa. W porównaniu z rokiem 2018 nie było ryzyka dla współpracującego ze Spółką banku.

Najistotniejszym ryzykiem koncentracji dla modułu ryzyka kredytowego jest ryzyko związane z posiadanym portfelem obligacji, których emitentem jest Skarb Państwa. Spółka nie przewiduje zmiany prowadzonej polityki inwestycyjnej w tym zakresie. Drugim źródłem ryzyka koncentracji jest transfer ryzyk w ramach umowy reasekuracji związanej z portfelem ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych. W tym przypadku ekspozycja zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2018 z uwagi m.in. na dywersyfikację portfela kontraktów reasekuracyjnych.

Strategia zarządzania ryzykiem

W 2019 roku nie miały miejsca istotne zmiany dotyczące przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem. Spółka utrzymuje jako minimum niezbędne do zawarcia umowy z potencjalnym reasekuratorem ocenę

jakości kredytowej co najmniej na poziomie 2, zgodnie z zasadami Wypłacalności II. Współpracujące ze Spółką banki również muszą cechować się długoterminowo odpowiednią jakością kredytową. Dla obligacji skarbowych miernikiem oceny zagrożenia uznano wartość CDS. W przypadku ubezpieczających oraz pośredników ubezpieczeniowych Spółka zamierza kontynuować dotychczasowe działania mitygujące ryzyko opisane w niniejszym podrozdziale sprawozdania.

W ocenie ryzyka oprócz dotychczasowych narzędzi Spółka wykorzystuje analizy wyspecjalizowanej grupowej jednostki odpowiadającej za analizę ryzyka reasekuratorów oraz emitentów instrumentów finansowych. Szczegółowe zasady i limity cedowanego ryzyka dla poszczególnych reasekuratorów określone są w grupowych Wytycznych Reasekuracyjnych, które zawierają m.in. listę reasekuratorów dopuszczalnych przez Grupę VIG. Zasady współpracy z danym podmiotem związane są z oceną ratingową reasekuratora oraz z limitami cesji na reasekuratora. Wykaz banków w których możliwe jest lokowanie środków ujęty jest w ramach limitów w „Investment and Risk Strategy 2019”.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

Spółka zamierza ograniczać ryzyko wobec reasekuratorów poprzez kontynuację dotychczasowego sposobu dywersyfikacji umów reasekuracji. Będzie miało miejsce wygaszenie dotychczasowej umowy reasekuracji QS dla portfela MTPL. Będzie to miało wpływ na zmianę ryzyka kredytowego – spodziewane jest w 2020 roku, zwiększenie koncentracji tego ryzyka.

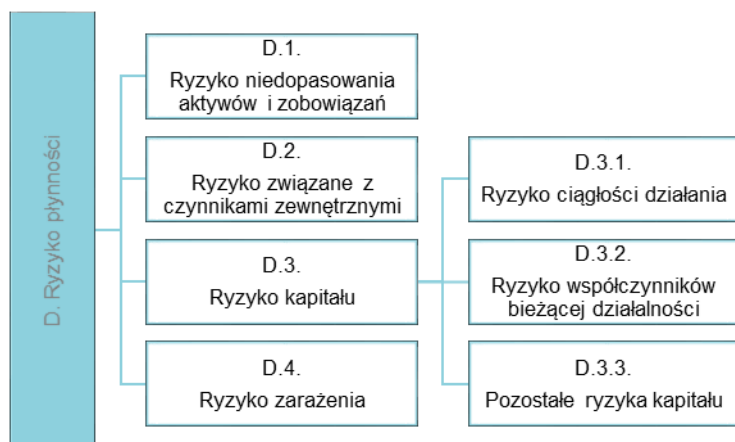
W zakresie należności od klientów i pośredników ubezpieczeniowych Spółka będzie kontynuować usprawnianie procesu windykacji, przez co będzie dążyć do dalszego ograniczenia tych należności. Przewidywane jest także dalsze zacieśnienie współpracy pomiędzy jednostką zajmującą się windykacją a jednostką odpowiedzialną za przeciwdziałanie przestępczości ubezpieczeniowej.

Mając na uwadze stosowne regulacje prawne oraz rentowność i płynność obligacji skarbowych Spółka zamierza kontynuować dotychczasową politykę inwestycyjną, potwierdzoną w „Investment and Risk Strategy 2019”.

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności definiowane jest jako potencjalny negatywny wynik, którego przyczyną jest brak dostępu do lokat i innych aktywów w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne. Ryzyko to niejednokrotnie jest wtórne do ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego. Dodatkowo w katalogu ryzyka płynności ujęto specyficzny rodzaj ryzyka jakim jest ryzyko zarażenia. W ramach modułu ryzyka płynności Spółka ujmuje także ryzyko kapitału, które to ryzyko ma wpływ na realizowanie przez Spółkę zobowiązań finansowych m.in. w przypadku procedowania scenariuszy stresowych. Ryzyko kapitału zostało podzielone na trzy podryzyka. Obecny schemat ryzyka płynności ujęty w mapie ryzyka przedstawia się następująco.

Schemat 14. Struktura ryzyka płynności Spółki.

Spółka dla przedmiotowego ryzyka, na podstawie metodologii organu nadzoru, przeprowadziła test stresu polegający na założeniu ponadnormatywnej dziennej wypłaty. Wypłata ta miała mieć wysokość pięciokrotności piątej największej łącznej dziennej najwyższej wypłaty z tytułu świadczeń w przeciągu ostatnich pięciu lat. W ramach tego testu, założono w pierwszej kolejności rozwiązanie lokat, a następnie sprzedaż obligacji Skarbu Państwa ze stratą 5%. Potencjalna uzyskana strata nie miała faktycznego, istotnego wpływu na Spółkę (wpływ pomijalny dla działalności Spółki). Spółka przeprowadziła również w 2019 roku test stresu w oparciu o dane prospektywne, który zgodnie z metodologią KNF polegał na oszacowaniu skutków powodzi podobnej do tej, która miała miejsce w 2010 roku oraz zasymulowaniu niezwłocznych wypłat odszkodowań przy uwzględnieniu potencjalnych strat związanych z koniecznością upłynnienia aktywów. Wynikiem powyższego testu był nieznaczny spadek współczynnika wypłacalności, przy czym dla testu stresu nie miała znaczenia wartość dyskonta. Wyniki testów potwierdzają właściwość przyjętych przez Spółkę zasad zarządzania tym ryzykiem. Przeprowadzona analiza równocześnie potwierdza, w przypadku Spółki, brak konieczności uwzględniania podmodułu dla ryzyka płynności w ramach wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności - przy założeniu zastosowania metodologii badania.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności Spółka wprowadziła zasady monitorowania przepływów pieniężnych dla poszczególnych okresów. Przepływy pieniężne weryfikowane są codziennie. Informacja o duracji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz aktywów stanowiących ich pokrycie prowadzona jest kwartalnie. Informacja ta jest przekazywana zarówno Zarządowi jak i Radzie Nadzorczej. W ocenie jakościowej, ryzyko płynności oceniane jest jako średnie.

W 2019 roku miały miejsce takie same makroekonomiczne przesłanki generujące to ryzyko, tj. niskie stopy procentowe – wpływ na aktywa Spółki oraz presja inflacyjna ukierunkowana na zobowiązania związana z realizacją ryzyk prawnych (rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe). Należy jednakże wskazać, że z uwagi na zmianę struktury umów reasekuracyjnych (wygaszenie jednej z umów obejmujących ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych) uległa zmianie struktura dopasowania aktywów (istotna zmiana przepływów związanych z reasekuracją) do zobowiązań (rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe). Ryzyko zarażenia związane jest z wpływem na Spółkę sytuacji finansowej jej akcjonariusza lub podmiotu powiązanego kapitałowo z akcjonariuszem. Ryzyko to może być rozpatrywane w dwóch kontekstach, tj. sytuacji finansowej grupy oraz wszelkiego rodzaju transakcji wewnątrzgrupowych, których stroną jest Spółka. W pierwszym aspekcie analizy przedmiotowego ryzyka należy wskazać na bardzo wysokie wskaźniki bezpieczeństwa Grupy VIG oraz jej wieloletnie doświadczenie na rynku finansowym. Bezpieczeństwo finansowe grupy potwierdzone jest także wysokimi ocenami agencji ratingowych. W kontekście drugim, wydaje się obecnie, że ryzyko to nie ma znaczenia.

Ostatnim ryzykiem analizowanym w tej grupie jest ryzyko kapitału. W 2019 ryzyko to było stabilne a Spółka posiadała wysokie wskaźniki bezpieczeństwa. Równocześnie Spółka spełniała wymogi określone w art. 397 KSH.

Strategia zarządzania ryzykiem

Ryzyko płynności zarządzane było w ramach zadań jednostek organizacyjnych Spółki. Przyjętą strategią zarządzania przedmiotowym ryzykiem jest jego redukcja poprzez:

1. lokowanie środków finansowych w bezpieczne instrumenty dłużne Skarbu Państwa o dużym stopniu płynności;
2. lokowanie środków finansowych w depozyty bankowe o odpowiednich terminach zapadalności zapewniających bieżące regulowanie zobowiązań;
3. utrzymywanie stałego depozytu, który stanowi zabezpieczenie finansowe w przypadku konieczności niespodziewanego regulowania zobowiązań finansowych względem klientów Spółki;
4. utrzymywanie dopasowania terminu zapadalności aktywów i odpowiadających im zobowiązań.

Zasady dopasowania dla poszczególnych rodzajów pasywów zostały określone we wspomianej „*Investment and Risk Strategy 2019*”, przy czym monitorowanie przepływów pieniężnych mające na celu m.in. zdiagnozowanie ryzyka płynności prowadzone jest codziennie, a informacja o duracji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz aktywów stanowiących ich pokrycie przeprowadzana jest kwartalnie. Analiza bieżącej płynności dokonywana jest na 6 miesięcy do przodu. Realizacja tej strategii, z uwagi na wysoką płynność ww. instrumentu finansowego umożliwia dodatkowo w sytuacjach nadzwyczajnych regulowanie zobowiązań ubezpieczeniowych.

Kwestie związane z ryzykiem kapitału zostały omówione w osobnym rozdziale.

Koncentracja w ramach ryzyka płynności

W działalności Spółki, ryzyko płynności ma z reguły charakter wtórny do pozostałych ryzyk. Jego podłożem, są przede wszystkim ryzyko rynkowe oraz ryzyko kredytowe. Wobec powyższego, koncentracja ryzyka w ramach ryzyka płynności będzie również związana z ww. modułami ryzyka. Dodatkowym aspektem częściowo modyfikującym wskazane środowisko ryzyka jest ryzyko zarażenia. W kontekście koncentracji ryzyka, wiąże się ono z monotecznym akcjonariatem Spółki. Jednakże i w tym przypadku potencjalną przyczyną może być wyłącznie materializacja ryzyka kredytowego.

Oprócz powyższego, koncentracja ryzyka w ramach ryzyka płynności obejmuje wyłącznie aspekt związany z ryzykiem kredytowym Skarbu Państwa wyrażonym bądź w ramach modułu ryzyka rynkowego (spread, koncentracja), bądź w ramach modułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W pozostałych aspektach analizowanych w 2019 roku, tj. transferu ryzyka poprzez reasekurację oraz ryzyka kredytowego banku, należy wskazać, że ryzyko koncentracji nie jest ryzykiem istotnym.

Szczegółowy opis ww. ryzyk został przedstawiony w poszczególnych dedykowanych rozdziałach niniejszego sprawozdania.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

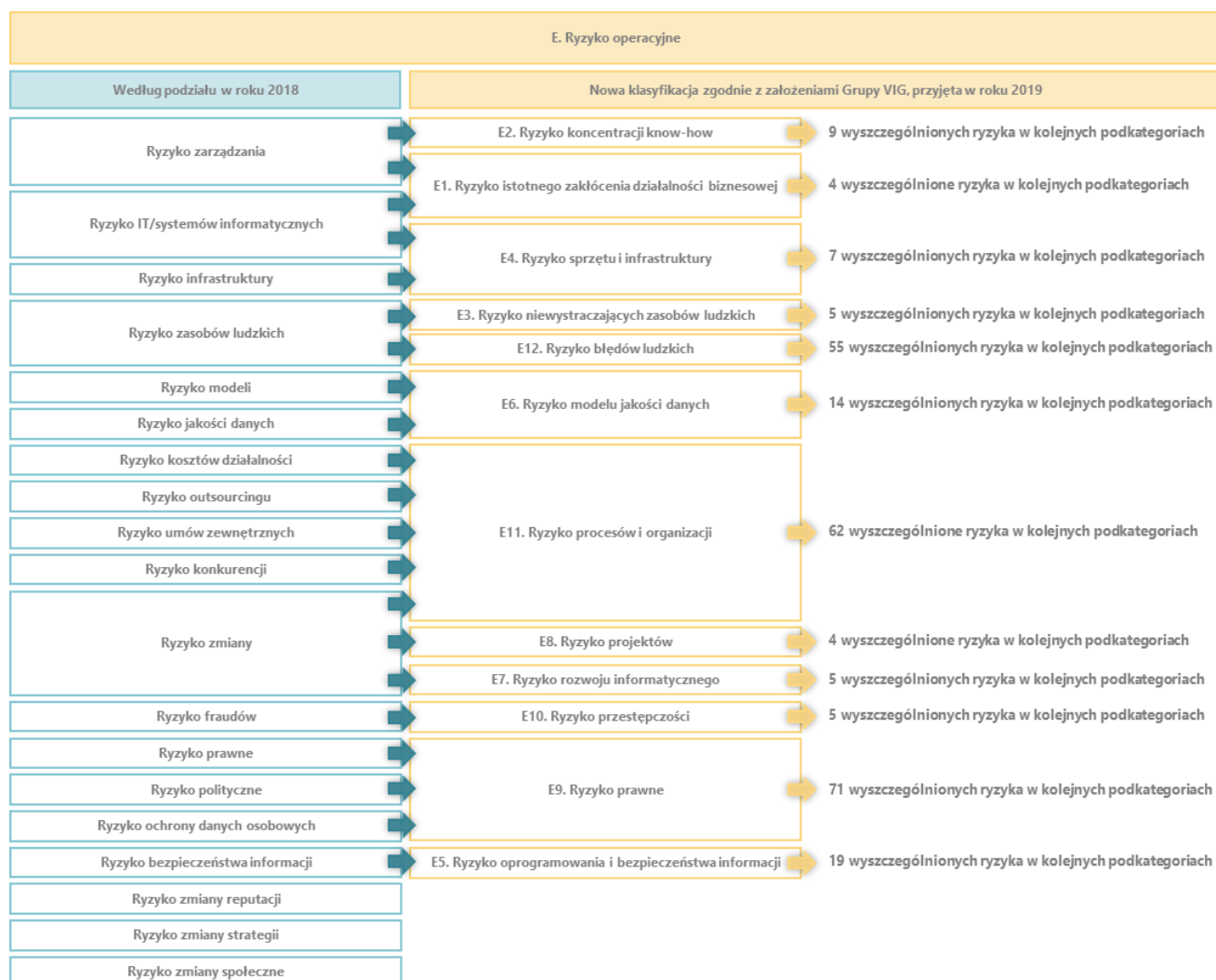
Spółka w planowanym okresie ma zapewnioną ciągłą zgodność z wymogami kapitałowymi wynikającymi z systemu Wypłacalność II. Spółka będzie kontynuowała lokowanie środków finansowych w bezpieczne instrumenty dłużne Skarbu Państwa o dużym stopniu płynności. Kontynuowana będzie również polityka krótkoterminowego zabezpieczania ryzyka płynności poprzez utrzymywanie depozytu bankowego. W dalszym ciągu będzie monitorowane ryzyko niedopasowania aktywów i zobowiązań. Dodatkowym czynnikiem mającym istotne znaczenie w 2020 a przez to w sposób szczególny analizowanym będzie nowa struktura przepływów pieniężnych związana ze zmianą struktury kontraktów reasekuracyjnych.

C.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyka o charakterze operacyjnym zostały zidentyfikowane i zaprezentowane przez Spółkę w obowiązującej mapie ryzyka. Zgodnie z zasadami systemu Wypłacalność II ryzyko to definiuje się jako ryzyko straty wynikające z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, z działań personelu lub systemów, lub ze zdarzeń

zewnętrznych. Dodatkowo, Dyrektywa Wyłączalność II wskazuje, że ryzyka operacyjne obejmują ryzyko prawne, lecz nie zawierają ryzyka wynikającego z decyzji strategicznych oraz ryzyka reputacji.

Schemat 15. Struktura ryzyka operacyjnego Spółki.

Moduł ryzyk operacyjnych zawiera wiele znacznie różniących się od siebie ryzyk. W ramach formuły standardowej wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności, pomiar ryzyka operacyjnego przeprowadzany jest w ścisłym powiązaniu z wielkością Spółki wyrażoną przez przypis składki oraz rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Tabela 31. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2018	31.12.2019	Zmiana
Ryzyko operacyjne	20 630	23 812	3 182

Na ogólną ocenę jakościową ryzyka operacyjnego składa się zestaw ocen szczegółowych podmodułów ryzyka operacyjnego, przy czym każde z nich zostało ocenione pod kątem częstości oraz dotkliwości strat związanych z danym ryzykiem. Poniżej przedstawiono zagregowany wykaz ryzyk zdiagnozowanych w działalności Spółki łącznie z przyjętą definicją ryzyka oraz oceną jakościową dla poszczególnych ryzyk.

Tabela 32. Zagregowany wykaz ryzyk zdiagnozowanych w działalności Spółki łącznie z definicją oraz oceną jakościową.

Rodzaj ryzyka	Ocena jakościowa	Definicja ryzyka
Ryzyko istotnego zakłócenia działalności biznesowej	Niskie	Ryzyko straty związane z poważnym zakłóceniem działalności biznesowej, którego nie można rozwiązać w codziennej działalności.
Ryzyko koncentracji know-how	Wysokie	Ryzyko, że ważne zadania są wykonywane przez osobę posiadającą wyłączną wiedzę lub umiejętności w swojej dziedzinie. Zależność od tych osób może pozwolić im na naginanie zasad i ignorowanie kontroli, narażając firmę na niepotrzebne ryzyko.
Ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich	Średnie	Niewystarczające zasoby ludzkie mogą mieć negatywny wpływ na procesy biznesowe, a tym samym mogą powodować wyższy poziom błędów, spadek wydajności i szkody finansowe.
Ryzyko sprzętu i infrastruktury	Niskie	Ryzyko związane ze sprzętem i infrastrukturą wynika z przestarzałych lub nieodpowiednich środków i urządzeń oraz niewystarczającej konserwacji i naprawy sprzętu i infrastruktury firmy.
Ryzyko oprogramowania i bezpieczeństwa informacji	Wysokie	Oprogramowanie IT i ryzyko związane z bezpieczeństwem wynikają z przestarzałego lub nieodpowiedniego oprogramowania oraz niewystarczającej konserwacji i wsparcia oprogramowania firmy oraz systemów bezpieczeństwa IT.
Ryzyko modelu i jakości danych	Wysokie	Ryzyko straty wynikające ze źle zaprojektowanych lub niewłaściwie wykorzystywanych modeli do podejmowania decyzji.
Ryzyko rozwoju informatycznego	Średnie	Ryzyko straty z powodu niedociągnięć, błędów i pomyłek w projektowaniu i wdrażaniu nowych rozwiązań IT.
Ryzyko projektów	Średnie	Ryzyko, że duże projekty nie przyniosą oczekiwanych rezultatów na czas, braku jakości lub przekroczenia budżetu.
Ryzyko prawne	Wysokie	Ryzyko, przed którym może stanąć firma z powodu nieprzestrzegania przepisów ustawowych i wykonawczych. Ryzyko to może skutkować karami pieniężnymi, roszczeniami o odszkodowanie lub innymi stratami finansowymi.
Ryzyko przestępczości	Średnie	Ryzyko straty finansowej związanej z przestępstwem podmiotów zewnętrznych.
Ryzyko procesów i organizacji	Wysokie	Ryzyko straty związane z nieodpowiednimi lub nieudanymi procesami wewnętrznymi.
Ryzyko błędów ludzkich	Wysokie	Błędy ludzkie są niezamierzonymi błędami lub błędnymi decyzjami pracownika w zakresie jego działalności. Mogą one powodować straty finansowe i niekorzystnie wpływać na operacje biznesowe.

Koncentracja w ramach ryzyka operacyjnego

W przypadku ryzyk operacyjnych mają miejsce poniższe źródła ryzyka koncentracji:

1. ryzyko koncentracji know-how – podłożem ryzyka jest uzależnienie poszczególnych elementów procesów od małego zespołu lub pojedynczych osób;
2. ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich – ma podobny charakter jak ryzyko koncentracji know-how dotyczy ono jednak braku wystarczających zasobów;
3. ryzyko procesów i organizacji – zawiera w sobie zarówno ryzyko outsourcingu, jak i ryzyko umów zewnętrznych. Obydwa ryzyka związane są z przekazaniem czynności podmiotom zewnętrznym. W przypadku ryzyka outsourcingu Spółka przekazuje niezależnemu podmiotowi część lub całość procesu, który dotychczas był samodzielnie przez Spółkę realizowany. Natomiast w przypadku ryzyka umów zewnętrznych ma miejsce wykonywaniem przez część zleceńbiorców prac specjalistycznych w ramach m.in. dedykowanego dla Spółki oprogramowania;
4. ryzyko oprogramowania i bezpieczeństwa informacji – podłożem koncentracji jest wykorzystywanie dedykowanych dla Spółki systemów informatycznych, które nie mogłyby być zastąpione w krótkim okresie.

Strategia zarządzania ryzykiem

Ryzyka operacyjne są zarządzane równocześnie na wiele sposobów. Zarządzając nimi, właściciele ryzyka uwzględniają odmienne środowisko, potencjalne skutki oraz możliwe sposoby mitygacji ryzyka. Mają oni także na uwadze cele Spółki, które mogą nie zostać zrealizowane w wyniku materializacji zdarzeń. Z uwagi na powyższe, ryzyka operacyjne w pierwszym rzędzie identyfikowane są w ramach opracowywania strategii Spółki oraz strategii kierunkowych dotyczących ważnych procesów lub projektów. Metody zarządzania ryzykami, są równocześnie założeniami przeciwdziałania zdarzeniom mogącym niekorzystnie wpłynąć na realizację ustalonych celów strategicznych.

Dodatkowo, poza wspomnianymi strategiami kierunkowymi obowiązuje w Spółce system zarządzania ciągłością działania, na który składają się m.in. centrum zapasowe, plany i procedury awaryjne na wypadek zdarzenia o charakterze katastroficznym dotyczące Spółki. System zarządzania ciągłością działania obejmuje ryzyka IT, zasobów ludzkich, infrastruktury oraz ryzyka związane z outsourcingiem. W 2019 roku miało miejsce zakończenie ponownej analizy BIA („*Business Impact Analysis*”) związanej z ryzykiem ciągłości działania. Na podstawie tego badania określono zarówno prawdopodobieństwo awarii poszczególnych składników infrastruktury informatycznej, wartość oczekiwanych strat oraz czynniki generujące ryzyko. Następnie zaprojektowano działania mitygujące ryzyko, między innymi podjęto decyzję o wdrożeniu nowych rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych. Wyniki analizy wpłynęły na uaktualnienie planów ciągłości działania.

W Spółce wprowadzone są mechanizmy wewnętrzne pozwalające na monitorowanie, kontrolowanie oraz mitygację efektów realizacji poszczególnych ryzyk. Proces ten prowadzony jest w ramach systemu zarządzania oparciu o Macierz Ryzyka i Kontroli „*Risk and Control Matrix*” wdrożoną przez Grupową Funkcję Ryzyka oraz o wewnętrzny proces kontroli ryzyk operacyjnych „*Internal Control System*”. W ramach systemu zarządzania ryzykiem są prowadzone działania obejmujące:

1. system kontroli funkcjonalnej;
2. kontroling kosztów;
3. proces budżetowania i planowania;
4. zarządzanie ryzykiem prawnym (compliance);
5. zapewnienie należytej jakości danych;
6. monitorowanie otoczenia konkurencyjnego Spółki;
7. monitorowanie sytuacji politycznej w kraju i poza nim;
8. dostosowywanie odpowiednich modeli, w tym aktuarialnych;
9. zarządzania bezpieczeństwem informacji, w tym konfigurowanie systemów, kontrolę oraz autoryzowanie dostępu;
10. zarządzanie ryzykiem outsourcingu i umów zewnętrznych;
11. przeciwdziałanie przestępczości ubezpieczeniowej;
12. przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz prania brudnych pieniędzy;
13. system zarządzania w tym zarządzanie projektowe, przeglądy systemu, spisanie zasad postępowania i standardy komunikacji;
14. zabezpieczanie majątku przed stratami m.in. poprzez jego ubezpieczenie;
15. zarządzanie personelem ludzkim.

Przyjęty limit tolerancji ryzyka łącznie dla ryzyk operacyjnych nie powinien być większy niż wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z zasadami Wyłączalności II w module ryzyka operacyjnego. Limity tolerancji ryzyka określone w sposób jakościowy dla poszczególnych ryzyk operacyjnych są kwartalnie monitorowane we współpracy ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi Spółki.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W przypadku ryzyka sprzętu i infrastruktury Spółka zamierza utrzymać obecny wysoki standard poprzedzony istotnymi nakładami finansowymi poniesionymi we wcześniejszych okresach. W 2020 roku w zakresie rozwoju

oprogramowania informatycznego zamierza zakończyć przejście na nową kompleksową platformę sprzedażową umożliwiającą lepsze zarządzanie zarówno sprzedażą, jak i procesem oceny ryzyka. Okres ten będzie również wzmocniony pod względem prac dotyczących kontroli bezpieczeństwa informacji w Spółce. Przewiduje się m.in. kolejny proces oceny ryzyka ochrony danych osobowych.

W 2020 roku ważnym elementem aktywności funkcji kluczowych będzie obszar modelowania ryzyka i związana z powyższym jakość danych. Spółka zamierza wziąć udział w prowadzonych w ramach Grupy VIG pracach dotyczących modelowania ryzyk ubezpieczeniowych. Aktywna analiza założeń modelu pozwoli na dalszy rozwój funkcji ryzyka w kontekście m.in. własnej oceny ryzyka i wypłacalności. Wykorzystanie zaawansowanego modelu wpłynie zapewne pozytywnie również na system zarządzania kapitałem oraz detaliczną ocenę ryzyka ubezpieczeniowego. Zarządzanie ryzykiem modeli dotyczy także poszczególnych jednostek organizacyjnych np.: Biura Reasekuracji (reasekuracja), Biuro Kontrolingu Finansowego (proces planistyczny), Biura Aktuariatu (modele aktuarialne dotyczące rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, indeksów aktuarialnych).

Ryzyko zgodności z przepisami w głównej mierze monitorowane i kontrolowane jest w ramach realizacji funkcji zgodności z przepisami, zadań biura prawnego, funkcji audytu oraz funkcji zarządzania ryzykiem. W ramach zarządzania ryzykiem prawnym, funkcja zapewnienia zgodności z przepisami prawa zobowiązana jest do identyfikowania, kwantyfikowania, oceny i monitorowania ryzyk prawnych, w kontekście: analizy działalności Spółki w zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami prawa, oceny wpływu we współpracy z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi przyszłych rozwiązań prawnych na działalność Spółki. Ponadto funkcja zgodności z przepisami m.in. ma za zadanie identyfikowanie i opiniowanie wszelkich działań lub decyzji kierownictwa mogących powodować ryzyko niezgodności, wzrost ryzyka regulacyjnego lub ryzyka utraty reputacji związanego z ryzykiem prawnym oraz doradzanie Zarządowi w sprawie przestrzegania przepisów przyjętych zgodnie z wytycznymi prawa. Funkcja zgodności z przepisami prawa bierze udział, pełniąc zadania doradcze i monitorując stan realizacji zadań, w pracach prowadzonych przez poszczególne jednostki organizacyjne odpowiedzialne w ramach osobnych projektów związanych z dostosowywaniem Spółki do bezwzględnie obowiązujących norm prawa. W 2020 główny nacisk położony będzie na dostosowanie do wymagań nowej grupy kapitałowej. W kontekście ogólnie obowiązujących przepisów prawa należy spodziewać się wzmocnienia analiz związanych z kolejną rewizją systemu Wypłacalność II.

W przypadku kolejnych dwóch ryzyk, tj. ryzyka projektowego i ryzyka organizacji procesów w 2020 roku, zarządzanie nimi będzie wspierane przez dedykowaną jednostkę organizacyjną Biuro Strategii i Zasobów Ludzkich. Ponadto odpowiednia jakość opracowywanych uregulowań wewnętrznych w tym opisu i przebiegu procesów weryfikowana jest przez wszystkie cztery funkcje kluczowe. Oznacza to, że każdy opis wewnętrznej procedury przed zatwierdzeniem jej przez Zarząd jest wnikliwie sprawdzany zarówno pod kątem ekspozycji na ryzyko jak i zgodności z przepisami prawa. W kolejnym okresie przewidywana jest weryfikacja uregulowań (niezależnie od cyklicznego standardowego przeglądu uregulowań wewnętrznych) pod kątem zgodności ich ze standardami grupy oraz ich aktualnością.

Zarządzanie ryzykiem przestępczości w 2020 roku będzie realizowane przez dwie jednostki organizacyjne. Biuro Operacyjno-Dochodzeniowe skupiające swoje działania na szkodach i produktach masowych oraz dedykowany wydział w Biurze Zarządzania Ryzykiem odpowiedzialny za przeciwdziałanie przestępczości w liniach korporacyjnych oraz nadużyciach wewnętrznych. Zaprojektowany podział kompetencji umożliwi skupienie się na źródłach przestępczości ubezpieczeniowej w tym nie pomijanie w analizach trudnych ale mogących mieć znaczny wpływ na działalność Spółki „fraudach” wewnętrznych oraz dotyczących dużych ryzyk ubezpieczanych. W przypadku natomiast produktów i szkód masowych założona jest m.in. techniczna specjalizacja oraz analiza logiczna sieci powiązań i zjawisk wpływających na próby wyłudzeń odszkodowań.

W przypadku ryzyka błędów ludzkich przewiduje się szereg działań pozwalających na uniknięcie jego materializacji. Są to:

1. Automatyzacja części procesów,
2. Kontrola funkcjonalna wewnątrz jednostek organizacyjnych,
3. Kontrola instytucjonalna funkcji zgodności z przepisami,
4. Analizy prowadzone przez Biuro Kontrolingu Finansowego, Biuro Reasekuracji, Biuro Aktuariatu czy Biuro Zarządzania Ryzykiem.
5. Audyt wewnętrzny,
6. Wprowadzanie zasady „czterech oczu”,
7. Nieuzależnianie procesów od pojedynczych osób,
8. Realizację zadań przez jednostki odpowiedzialne za przestępczość ubezpieczeniową.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Ryzyko strategii

Ryzyko strategii zostało w 2019 roku wydzielone w analizach z modułu ryzyk operacyjnych zgodnie z założeniami stosowanymi przez Grupę VIG. Ryzyko strategii oznacza nierealizowanie wyznaczonych celów określonych w planach strategicznych Spółki w określonych w strategii Spółki obszarach. Ryzyko to obejmuje zarówno błędne decyzje zarządcze, złą komunikację zarządczą jak również brak możliwości dostosowania się do zachodzących w środowisku zewnętrznym zmian. Dla realizacji strategii działalności Spółki istotne znaczenie ma zarówno otoczenie zewnętrzne, w tym jego stabilność (zarówno rynkowa, jak i prawna) oraz czynniki wewnętrzne m.in. związane ze zmianami właściciela. W 2019 roku ryzyko to oceniane było jako średnie. Przyczyną powyższego były w głównej mierze procesy związane z przejściem do Grupy VIG oraz zmiana nazwy Spółki.

Koncentracja w ramach ryzyka strategii

Nie zdiagnozowano obecnie cech ryzyka, które mogłyby być oceniane poprzez pryzmat koncentracji ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

Głównymi metodami zarządzania tym ryzykiem są zapobieganie oraz redukcja ryzyka. Zapobieganie ryzyku polega na prawidłowo zaprojektowanym i przeprowadzanym procesie wyznaczania planów strategicznych oraz finansowych Spółki, natomiast redukcja ryzyka jest wynikiem ścisłego monitorowania wykonania planów Spółki zarówno w kontekście finansowym, jak i operacyjnym oraz podejmowaniu korygujących działań wspierających lub umożliwiających wykonanie zamierzonych celów strategicznych. Monitorowanie ryzyka strategii ma miejsce poprzez:

1. bieżące działania w zakresie nadzorowania wykonania planu prowadzone przez Biura Kontrolingu Finansowego;
2. bieżące monitorowanie celów realizowanych w ramach jednostek organizacyjnych Spółki;
3. kontrolę realizacji projektów prowadzoną w ramach prac Biura Strategii i Zasobów Ludzkich.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania ryzykiem strategii.

Spółka zamierza w kolejnym okresie działalności zmniejszyć ekspozycję na ryzyko strategii. Głównymi działaniami Spółki będzie:

1. realizowanie wyznaczonych w planach celów finansowych;
2. zakończenie prowadzonych projektów mających na celu uzyskanie synergii z Grupą VIG;
3. dokończenie prac nad celami operacyjnymi wyznaczonymi na lata 2019-2020.

Przedmiotowe działania wspierane będą przez Biuro Strategii i Zasobów Ludzkich w ramach kontroli przebiegu projektów oraz przez Biuro Kontrolingu Finansowego w ramach monitorowania kosztów i innych składowych wyniku finansowego.

Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest to możliwość pogorszenia wizerunku Spółki wobec potencjalnych klientów, kontrahentów i organów administracji publicznej mogące wpłynąć na wyniki finansowe Spółki. Podłożem przedmiotowego ryzyka są czynniki zewnętrzne oraz wewnętrzne. Ryzyko reputacji niejednokrotnie jest ryzykiem wtórnym w przypadku materializacji się innych ryzyk w działalności Spółki. Ryzyko to, podobnie jak ryzyko strategii, zostało w 2019 roku wydzielone w analizach z ryzyka operacyjnego.

Ryzyko to obecnie powiązane jest z przejęciem Spółki przez grupę VIG, błędami systemów informatycznych lub procesów mających wpływ na kontakt z klientem (np.: odnowienia), wdrażaniem wytycznych i rekomendacji organu nadzoru, presją klientów związaną z ochroną danych osobowych. Ryzyko to w ocenie jakościowej – eksperckiej, oceniane jest na poziomie średnim.

Koncentracja w ramach ryzyka reputacji

W przypadku ryzyka reputacji nie zdiagnozowano również elementów koncentracji ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

Głównymi metodami zarządzania tym ryzykiem są unikanie, zapobieganie oraz redukcja ryzyka. Unikanie ryzyka to niepodjęcie przez Spółkę żadnych działań mogących wpłynąć niekorzystnie na jej reputację, w tym ryzyko zrównoważonego rozwoju. Zapobieganie ryzyku w działalności Spółki polega na odpowiednim zaprojektowaniu procesów wewnątrz Spółki, w sposób zmierzający do ograniczenia możliwości popełnienia błędów wpływających na wizerunek Spółki. Redukowanie ryzyka to przede wszystkim działania prowadzone przez Biuro Marketingu i Public Relations mające na celu ograniczenie skutków materializacji ryzyka. Ważnym aspektem zarządzania ryzykiem reputacji są także plany ciągłości działania, które poprzez zredukowanie skutków materializacji ryzyka ciągłości działania wpływają na ograniczenie ryzyka reputacji. Środkami wspomagającymi zarządzanie ryzykiem reputacji jest realizacja w praktyce zadań tzw. trzech linii obrony w tym sprawnie funkcjonujący system kontroli wewnętrznej, realizacji funkcji zarządzania ryzykiem i funkcji zgodności z przepisami.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania ryzykiem strategii.

Spółka w 2020 roku będzie dążyła do ograniczenia głównych ekspozycji związanych z ryzykiem reputacji, wspomnianych w ocenie ryzyka, celem zminimalizowania go.

W pierwszej kolejności wysiłki Spółki ukierunkowane będą na dokończenie przebudowy procesów wynikających ze zmiany właściciela Spółki w sposób wzmacniający ją pod względem finansowym i operacyjnym w tym wpływającym korzystnie na wizerunek Spółki jako godnego zaufania partnera oferującego usługi zaufania publicznego. Ponadto Zarząd Spółki zamierza prowadzić prace modernizujące i poprawiające przebieg procesów w tym w szczególności w ramach procesów podstawowych wprost związanych z obsługą klientów.

Procesami wspomagającymi minimalizowanie ryzyka reputacji będą procesy kontrolne zgodnie z założeniami tzw. trzech linii obrony w tym procesy: reklamacyjny oraz w zakresie ochrony danych osobowych.

Ryzyko zrównoważonego rozwoju

W działalności Spółki ryzyko zrównoważonego rozwoju nie ma istotnego znaczenia, pod kątem wpływu na łączny wymóg kapitałowy za ryzyko operacyjne. Ryzyko to co do zasady identyfikowane jest w poniższych obszarach:

1. ryzyk związanych ze zmianami klimatu i środowiska przyrodniczego;
2. ryzyk związanych z społeczną odpowiedzialnością biznesu;
3. ryzyk związanych z niedyskryminacją i ochroną godności ludzkiej;
4. ryzyka związane z ochroną praw pracowniczych w tym ochrony sygnalistów;
5. ryzyk związanych z procesami pokojowymi, przeciwdziałaniu terroryzmowi oraz niedozwolonym rodzajom uzbrojenia.

Spółka na zlecenie organu nadzoru przeprowadziła test stresu na danych planistycznych dotyczących wpływu braku reasekuracji w przypadku zaangażowania zakładu ubezpieczeń w „brudne” gałęzie przemysłowe, np.: węgiel brunatny. Wynikiem testu był nieznaczny spadek współczynnika wypłacalności.

Koncentracja w ramach ryzyka zrównoważonego rozwoju

W działalności Spółki nie ma miejsca koncentracja tego ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

Spółka zarządza przedmiotowymi ryzykami zgodnie z zasadami określonymi w Grupie VIG, stosując przede wszystkim jako metodę zarządzania unikanie ryzyka. Spółka dąży do zachowania bardzo wysokich standardów w zakresie omawianych kwestii oraz ma na uwadze promowanie rozwoju świadomości swoich pracowników, podmiotów współpracujących oraz klientów.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania ryzykiem strategii.

W planowanym okresie Spółka zamierza unikać w dalszym ciągu ryzyk dotyczących zrównoważonego rozwoju oraz ściśle wypełniać zasady Grupy VIG dotyczące tego obszaru.

Procesami wspierającymi powyższe założenia będą procesy kontrolne a w szczególności procesy drugiej i trzeciej linii obrony np.: realizacja funkcji zgodności z przepisami, w tym zarządzanie procesem „whistleblower” oraz procesem AML/ATF. Ponadto, w strategii inwestycyjnej Grupy VIG określone zostały rodzaje inwestycji, które nie powinny znaleźć się w portfelu Spółki, właśnie ze względu na ryzyko zrównoważonego rozwoju. Ważnym elementem systemu zarządzania ryzykiem zrównoważonego rozwoju jest położenie przez Zarząd Spółki w 2019 roku nacisku na rozwój jednostki odpowiedzialnej za przeciwdziałanie nadużyciom/fraudom m.in. w obszarze spraw pracowniczych.

W zakresie oferowanych usług ubezpieczeniowych Spółka tak jak dotychczas zamierza kontynuować specjalizowanie się w oferowanie usług ubezpieczeniowych m.in. w branży związanej z odnawialnymi źródłami energii.

Pandemia choroby COVID-19 wywołanej przez wirus SARS-CoV-2 (tzw. „koronawirus”)

W związku z ogłoszeniem dnia 11 marca 2020 roku przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) pandemii choroby COVID-19 wywołanej przez wirus SARS-CoV-2 (tzw. „koronawirus”) oraz ogłoszeniem w Polsce stanu zagrożenia epidemiologicznego i pojawianiem się kolejnych decyzji rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Zarząd Spółki dokonał analizy wpływu ww. sytuacji na bieżącą działalność Spółki oraz jej zdolność do kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości obejmującej okres nie krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego. Analiza wpływu pandemii na działalność operacyjną Spółki obejmowała m.in.:

1. ocenę sytuacji płynnościowej;
2. ocenę stabilności finansowania;
3. wypłacalność;
4. potencjalną utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
5. planowanie ciągłości działalności Spółki oraz jej kontrahentów;
6. wpływ na przychody i koszty spółki z uwzględnieniem struktury produktowej i oferowanych ryzyk.

Oprócz ww. analizy, zgodnie z wewnętrzną polityką ciągłości działania Spółki, dnia 9 marca 2020 powołany został komitet kryzysowy. Posiedzenia komitetu odbywają się regularnie, a zadania ustalane przez Zarząd są realizowane terminowo bez istotnych problemów. Spółka z sukcesem wprowadziła system pracy zdalnej w ramach kluczowych procesów dla dużej grupy pracowników. Działania procesu BCP („Business Continuity Planning”) zapewniły poprawne działanie, m.in. takich procesów jak obsługa klienta lub wypłata i obsługa świadczeń.

Według najlepszej wiedzy Zarządu, na bazie przeprowadzonej analizy, na dzień podpisania niniejszego sprawozdania, nie ma zagrożenia kontynuacji działalności Spółki w okresie 12 miesięcy od dnia bilansowego oraz nie ma zagrożenia wypłacalności Spółki.

C.7. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące profilu ryzyka Spółki zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

Dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych

Stosownie do art. 288 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Spółka ujawnia dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych.

W 2019 roku do Spółki wpłynęło 31 wniosków dotyczących postępowań pozasądowych.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku 21 postępowań pozasądowych było w toku.

D. Wycena do celów wypłacalności

Podstawowymi dokumentami regulującymi wycenę do celów wypłacalności są uchwalone przez Zarząd:

1. Zasady (polityka) rachunkowości w Wypłacalności II;
2. Zasady zarządzania aktywami;
3. Regulamin tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Hierarchia wyceny

Spółka dokonuje wyceny aktywów i zobowiązań⁵, przy założeniu kontynuacji działalności, kierując się hierarchią wyceny, uwzględniając te cechy składnika aktywów lub zobowiązań, które uczestnicy rynku wzięliby pod uwagę przy wycenie tego składnika w dniu wyceny.

Hierarchia wyceny stosowana w Spółce jest zgodna z art. 10 Rozporządzenia delegowanego:

1. podstawową metodą wyceny aktywów i zobowiązań stosowaną przez Spółkę jest wycena według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań;
2. gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań jest niemożliwe, Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice;
3. gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe, Spółka wycenia aktywa i zobowiązania stosując alternatywne metody wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej).

Kryteria oceny aktywnego rynku

Spółka uznaje, że aktywnym rynkiem może być Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Treasury Bond Spot, Catalyst, NewConnect, Frankfurt Stock Exchange, Luxemburg Stock Exchange oraz rynek międzybankowy, a w przypadku gdy dany instrument finansowy nie jest notowany na powyższych rynkach również Giełda Papierów Wartościowych z największą kapitalizacją wśród rynków, na których występuje obrót danym instrumentem finansowym.

Spółka uznaje, że rynek dla danego instrumentu finansowego jest aktywny, jeżeli:

1. w miesiącu poprzedzającym miesiąc wyceny wystąpiła przynajmniej jedna transakcja;
2. w miesiącu wyceny czas do wykupu jest mniejszy niż 6 miesięcy.

Weryfikacja aktywności rynków odbywa się w cyklach miesięcznych.

Odpowiednie ceny są importowane przez Spółkę z terminala Bloomberg lub są przedstawiane Spółce (w cyklach miesięcznych) przez VIG Asset Risk Management.

W przypadku braku notowań na Bloomberg oraz braku aktywnego rynku, do wyceny instrumentów finansowych stosuje się następujące metody wyceny:

1. notowana cena rynkowa na aktywnych rynkach podobnych aktywów;
2. alternatywne metody wyceny.

⁵ Na potrzeby niniejszego rozdziału zobowiązania oznaczają zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

D.1. Aktywa

Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2019 roku Spółka nie dokonała zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny aktywów.

Spółka wycenia aktywa, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, kierując się hierarchią wyceny opisaną na początku niniejszego rozdziału.

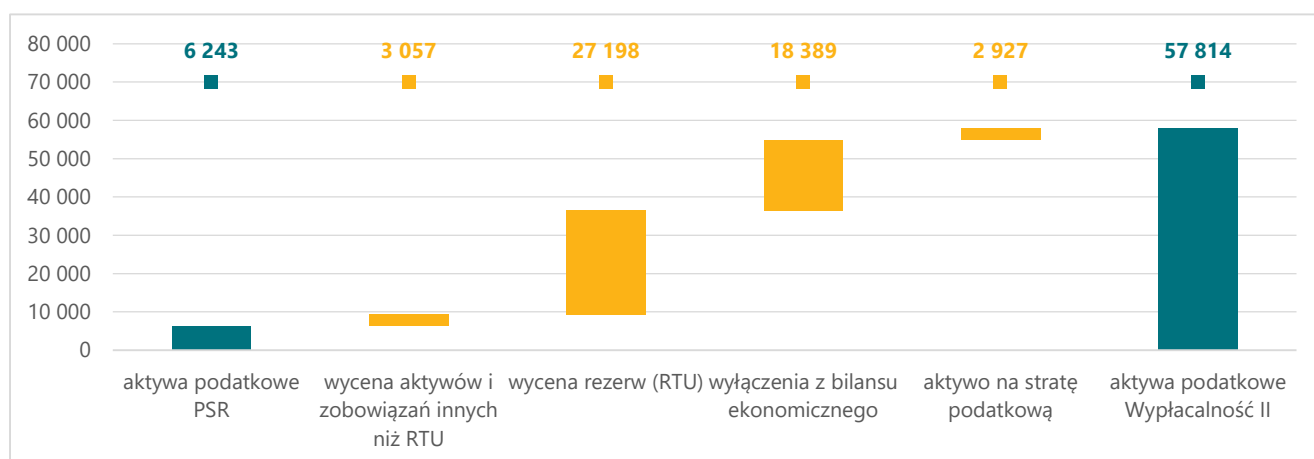
W dalszej części sprawozdania umieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji aktywów występujących w bilansie ekonomicznym (pominięto opis sposobu wyceny dla pozycji uznanych przez Spółkę za nieistotne).

Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4. oraz w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wykres 4. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w statutowym sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2019 roku.

W latach 2019 oraz 2018 Spółka nie wykazała w bilansie ekonomicznym dodatniej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Tabela 33. Wartość bilansowa według Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku – aktywa.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2018	31.12.2019
Wartość firmy		
Aktywowane koszty akwizycji		
Wartości niematerialne i prawne	0	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	89.721	57.814
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	4.815	22.888
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	821.484	924.758
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	0	7.976
Akcje i udziały	12	2
Akcje i udziały – notowane	12	2
Akcje i udziały – nienotowane	0	0
Dłużne papiery wartościowe	807.812	879.153
Obligacje państwowe	807.812	879.153
Obligacje korporacyjne	0	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
Instrumenty pochodne	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	13.660	37.627
Pozostałe lokaty	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0
Pożyczki pod zastaw polis	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	0	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji	408.645	469.997
Depozyty u cedentów	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	32.325	38.461
Należności z tytułu reasekuracji biernej	158	44.015
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	2.219	3.058
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	0	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których odpłatności wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	0	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1.463	1.420
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	6.963	2.809
Aktywa ogółem	1.367.793	1.565.220

Tabela 34. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2019 roku – aktywa.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wyplacalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica	Oznaczenie istotnych różnic
Wartość firmy		0	0	
Aktywowane koszty akwizycji		80.882	-80.882	A
Wartości niematerialne i prawne	0	11.684	-11.684	B
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	57.814	6.243	51.571	C
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0	0	
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	22.888	2.987	19.901	D
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	924.758	930.412	-5.654	
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	0	0	0	
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	7.976	13.425	-5.449	E
Akcje i udziały	2	2	0	
Akcje i udziały – notowane	2	2	0	
Akcje i udziały – nienotowane	0	0	0	
Dłużne papiery wartościowe	879.153	879.208	-55	
Obligacje państwowe	879.153	879.208	-55	
Obligacje korporacyjne	0	0	0	
Strukturyzowane papiery wartościowe	0	0	0	
Zabezpieczone papiery wartościowe	0	0	0	
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0	0	
Instrumenty pochodne	0	0	0	
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	37.627	37.756	-129	
Pozostałe lokaty	0	21	-21	
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0	
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0	0	
Pożyczki pod zastaw polis	0	0	0	
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	0	0	0	
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	0	0	0	
Kwoty należne z umów reasekuracji	469.997	538.659	-68.662	F
Depozyty u cedentów	0	0	0	
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	38.461	106.674	-68.213	G
Należności z tytułu reasekuracji biernej	44.015	44.146	-131	
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	3.058	3.149	-91	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	0	0	0	
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	0	0	0	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	1.420	1.420	0	
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	2.809	4.247	-1.438	H
Aktywa ogółem	1.565.220	1.730.503	-165.283	

Tabela 35. Różnice pomiędzy statutowym sprawozdaniem finansowym a Wyłączalnością II na dzień 31 grudnia 2019 roku – aktywa.

Litera	Pozycja	Różnica	Komentarz
A	Aktywowane koszty akwizycji	-80 882	Aktywowane koszty akwizycji nie są prezentowane jako odrębna pozycja w bilansie ekonomicznym, natomiast są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania.
B	Wartości niematerialne i prawne	-11 684	Spółka wyłączyła z bilansu ekonomicznego wszystkie wartości niematerialne i prawne, ponieważ żaden ze składników tych aktywów nie może zostać wydzielony w celu jego zbycia na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych aktywów.
C	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	51 571	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona na wykresie 4. niniejszego sprawozdania.
D	Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	19 901	Spółka rozpoznała w bilansie ekonomicznym prawo do korzystania ze składników aktywów w kwocie 18 764 tys. zł (wynajem nieruchomości i leasing samochodów osobowych). Przeszacowanie w kwocie 1 137 tys. zł wynika z wyceny do wartości godziwej.
E	Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	-5 449	Przeszacowanie w kwocie 5 449 tys. zł wynika z wyceny do wartości godziwej.
F	Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań	-68 662	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona w rozdziale D.2 niniejszego sprawozdania.
G	Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	-68 213	Zgodnie z zasadami Wyłączalności II Spółka wykazała w bilansie ekonomicznym te należności, których termin płatności minął. Przyszłe składki z tytułu umów ubezpieczeniowych w kwocie 74 490 tys. zł zostały uwzględnione przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania. Dyskonto należności długoterminowych wyniosło 119 tys. zł. Przeszacowanie w kwocie 6 396 tys. zł wynika z wyceny do wartości godziwej.
H	Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	-1 438	Spółka wyłączyła z bilansu ekonomicznego kwotę 4 247 tys. zł, która dotyczyła rozliczeń międzyokresowych. W pozycji zostały zaprezentowane świadczenia wypłacone z tytułu reasekuracji biernej oraz pewne odzyski i regresy – łączna kwota korekt wyniosła 2 809 tys. zł

Tabela 36. Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie aktywów do celów Wyłączalności II.

	Alternatywne metody wyceny
Aktywowane koszty akwizycji	
Aktywowane koszty akwizycji nie są prezentowane jako odrębna pozycja w bilansie ekonomicznym, natomiast są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania.	X
Wartości niematerialne i prawne	
Spółka wycenia wartości niematerialne i prawne w wartości zero, ponieważ żaden ze składników wartości niematerialnych i prawnych nie może zostać wydzielony w celu jego zbycia na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych aktywów.	X
Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
Spółka ujmuje i wycenia odroczone podatki dochodowe w odniesieniu do wszystkich aktywów i zobowiązań, w tym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Spółka ustala wartość aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i pasywów ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego i ich wartością podatkową. Dla straty podatkowej, możliwej do odliczenia w przyszłości, Spółka ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, jednak tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodu podlegającego opodatkowaniu i będą wykorzystane aktywa z tytułu podatku odroczonego. Przy rozliczenia straty podatkowej uwzględnia się wszelkie wymogi prawne lub regulacyjne dotyczące terminów przeniesienia na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlegają dyskontowaniu i kompensacie i są prezentowane odpowiednio w aktywach i pasywach bilansu ekonomicznego.	X

	Alternatywne metody wyceny
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny Powołując się na zasadę proporcjonalności, o której mowa w art. 29 ust. 3 i 4 Dyrektywy Wypłacalność II, Spółka stosuje uproszczone podejście dotyczące ustalenia wartości godziwej nieruchomości, maszyn i wyposażenia wykorzystywanego na użytek własny (dalej jako środki trwałe). Zlecenie wyceny wszystkich środków trwałych niezależnemu podmiotowi (rzeczoznawcy) wygenerowałoby dla Spółki koszty, które byłyby nieproporcjonalne do całkowitych wydatków administracyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe oraz z powodu braku aktywnego rynku dla tego typu aktywów, Spółka dokonuje wyceny środków trwałych stosując ostrożnościowe podejście kosztowe będące jedną z alternatywnych metod wyceny. Natomiast prawo do korzystania ze składników aktywów jest wyceniane za pomocą podejścia kosztowego – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe Spółka dokonuje wyceny udziałów w jednostkach powiązanych, w tym udziałów kapitałowych stosując skorygowaną metodę praw własności, zgodnie z art. 13 Rozporządzenia delegowanego.	X
Obligacje państwowe Zgodnie z hierarchią wyceny, obligacje państwowe są wyceniane w wartości godziwej po cenie ustalonej na aktywnym rynku, na którym następuje publiczny obrót instrumentami finansowymi, zaś informacje o tej cenie są ogólnie dostępne. Spółka uznaje, że aktywnym rynkiem może być Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Treasury Bond Spot, Catalyst, NewConnect, Frankfurt Stock Exchange, Luxemburg Stock Exchange oraz rynek międzybankowy, a w przypadku gdy dany instrument finansowy nie jest notowany na powyższych rynkach również Giełda Papierów Wartościowych z największą kapitalizacją wśród rynków, na których występuje obrót danym instrumentem finansowym. Odpowiednie ceny są importowane przez Spółkę z terminala Bloomberg lub są przedstawiane Spółce (w cyklach miesięcznych) przez VIG Asset Risk Management. W przypadku braku notowań na Bloomberg oraz braku aktywnego rynku, do wyceny instrumentów finansowych stosuje się następujące metody wyceny: notowana cena rynkowa na aktywnych rynkach podobnych aktywów lub alternatywne metody wyceny (dotyczy jedynie wyceny 30-letnich obligacji państwowych). Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała obligacje Skarbu Państwa denominowane w walucie obcej – euro. Wartość godziwa tych obligacji wyniosła 8 577 tys. euro. Do przeliczenia ich wartości na walutę krajową Spółka wykorzystwała kurs walutowy NBP z dnia 31 grudnia 2019 roku: 4,2585. Wartość godziwa obligacji denominowanych w obcej walucie, zaprezentowana w bilansie ekonomicznym, wyniosła 36 525 tys. zł.	✓
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych Spółka dokonuje wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wycen, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują przeterminowane należności od ubezpieczających, innych ubezpieczycieli i pośredników ubezpieczeniowych oraz inne należności związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte we wpływach pieniężnych wykorzystywanych w kalkulacji najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także należności z tytułu reasekuracji czynnej. Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Należności z tytułu reasekuracji biernej Należności z tytułu reasekuracji biernej obejmują przeterminowane należności od reasekuratorów z tytułu reasekuracji biernej, niestanowiące kwot należnych z umów reasekuracji. Natomiast nieprzeterminowane należności z tytułu reasekuracji biernej stanowią element kwot należnych z umów reasekuracji, za wyjątkiem nieprzeterminowanych należności od reasekuratorów wynikających z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, które zgodnie z art. 41 ust. 3 Rozporządzenia delegowanego są prezentowane w pozycji pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach). Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej) Spółka dokonuje wyceny pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓

	Alternatywne metody wyceny
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są wyceniane według wartości nominalnej powiększonej o zarachowane odsetki. Ze względu na wysoki stopień płynności tych aktywów oraz ich ulokowanie w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności kredytowej powyższa wycena jest racjonalnym przybliżeniem wartości godziwej. Z pozycji środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyłączana jest wartość dotycząca środków zgromadzonych na rachunku bankowym ZFŚS. Na dzień 31 grudnia 2019 Spółka posiadała środki pieniężne na rachunkach walutowych – euro, funty brytyjskie, dolary amerykańskie. Do przeliczenia ich wartości na walutę krajową Spółka wykorzystwała kursy walutowe NBP z dnia 31 grudnia 2019 roku.	X
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach) Jako pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach) Spółka klasyfikuje rozliczenia międzyokresowe, które służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów lub otrzymanych przychodów. Na potrzeby Wyłącalności II wartość godziwa wyżej wymienionych aktywów wynosi zero. W pozycji pozostałe aktywa Spółka prezentuje także nieprzeterminowane należności od reasekuratorów wynikające z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, a także pewne odzyski i regresy. Metoda wycena powyższych należności jest zbieżna z podejściem, stosowanym do wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej oraz należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych. Oba podejścia zostały zamieszczone w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Spółka tworzy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, przeznaczone na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

1. jest równa bieżącej kwocie, którą Spółka zapłaciłby przy natychmiastowym przeniesieniu zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji na inny zakład ubezpieczeń lub inny zakład reasekuracji;
2. jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, które są obliczane oddzielnie;
3. ustala się w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny – obliczenia dokonywane są zgodnie z danymi dostępnymi na rynkach finansowych oraz ogólnodostępnymi danymi na temat ryzyk aktuarialnych;

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przez Spółkę nie mają zastosowania przepisy wymienione w art. 296 ust. 2 pkt d) - g) Rozporządzenia delegowanego.

Wartość najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w podziale na linie biznesowe została przedstawiona w załączniku nr 4 – S.12.01.02 oraz w załączniku nr 5 – S.17.01.02.

Najlepsze oszacowanie

Najlepsze oszacowanie odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej przyszłych przepływów pieniężnych przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie (oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych), przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Oszacowanie wartości rezerw zakładu ubezpieczeń jest problemem predykcyjnym, który (jak każdy problem predykcyjny) posiada kilka nieuniknionych źródeł błędów:

1. błąd parametru (opisujący niepewność parametru ze względu na fakt, że posiadane dane są tylko realizacją zmiennej losowej, są przez to niejako „wycinkiem” rzeczywistości);
2. błąd procesowy, wynikający z faktu, że rzeczywista wartość przyszłych wypłat będzie jedynie realizacją zmiennej losowej (nawet jeśli parametry rozkładu tej zmiennej są znane).

Oprócz tego istnieją również inne źródła błędów, takie jak niepewność odnośnie wybranego modelu oraz możliwa zmiana zachowania klientów odnośnie roszczeń w przyszłości; prognoza tej zmiany jest trudna (a niejednokrotnie niemożliwa).

Obliczenia najlepszego oszacowania są dokonywane w oparciu o aktualne i wiarygodne informacje, realistyczne założenia oraz przeprowadzane są przy zastosowaniu powszechnie znanych metod aktuarialnych opartych na trójkątach szkodowych (zarówno trójkąty oparte na płatnościach szkód, jak i na szkodach zgłoszonych: płatności + rezerwy), takich jak: chain-ladder, Cape-Cod, Bornhuetter-Ferguson. W przypadku linii biznesowych, gdzie niemożliwe jest utworzenie wiarygodnych trójkątów szkodowych stosowane są metody uproszczone.

Prognozy przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w całym okresie ich trwania.

W skład rezerwy szkodowej wchodzi wszystkie przyszłe przepływy pieniężne związane ze zdarzeniami, które zaszły do dnia bilansowego.

W skład rezerwy składki wchodzi wszystkie przepływy pieniężne (z umów zawartych do dnia bilansowego) związane ze zdarzeniami, które zajdą po dniu bilansowym. Nominalna wartość odszkodowań i świadczeń z tych umów oraz koszty ich obsługi podlegają oszacowaniu zgodnie z założeniami planu finansowego przyjętymi przez Zarząd. W skład przyszłych płatności, które zaliczane są do rezerwy składkowej, wchodzi również wszystkie przyszłe składki od ubezpieczonych oraz prowizje agencyjne od tych składek. Rozkład tych płatności jest określony przez odpowiednie zapisy umów z ubezpieczonymi oraz umów agencyjnych.

Najlepsze oszacowanie kalkulowane jest w kwocie brutto, czyli bez uwzględnienia kwot, które mogą być odzyskane zgodnie z zapisami zawartych umów reasekuracyjnych. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych szacowany jest odrębnie.

Tabela 37. Wartość bilansowa według Wyłącalności II na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku – kwoty należne z umów reasekuracji.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2018	31.12.2019
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	408.645	469.997
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	256.337	302.944
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	256.285	302.900
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	52	44
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	152.308	167.053
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	152.308	167.053
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0

Tabela 38. Wartość bilansowa według Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2018	31.12.2019
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	672.233	796.805
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	646.089	773.003
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	622.466	742.090
Margines ryzyka	23.623	30.913
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	26.144	23.802
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	24.586	21.967
Margines ryzyka	1.558	1.835
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	176.947	201.659
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0
Margines ryzyka	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	176.947	201.659
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	175.476	197.824
Margines ryzyka	1471	3.835
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0
Margines ryzyka	0	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe		

Tabela 39. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2019 roku – kwoty należne z umów reasekuracji.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wyplacalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	469.997	538.659	68.662
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	302.944	352.547	49.603
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	302.900	352.391	49.491
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	44	156	112
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	167.053	186.112	19.059
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	0	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	167.053	186.112	19.059
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0

Tabela 40. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2019 roku – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wyplacalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	796.805	988.062	191.257
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	773.003	944.098	171.095
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	742.090		
Margines ryzyka	30.913		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	23.802	43.964	20.162
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	21.967		
Margines ryzyka	1.835		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	201.659	227.205	25.546
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	0		
Margines ryzyka	0		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	201.659	227.205	25.546
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	197.824		
Margines ryzyka	3835		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	0		
Margines ryzyka	0		
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe		0	

Tabela 41. Najlepsze oszacowanie kwot należnych z umów reasekuracji na dzień 31 grudnia 2019 roku – linie biznesowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Najlepsze oszacowanie	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	302.944	302.944
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	44	44
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	0	0
Ubezpieczenia pracownicze	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	266.436	266.436
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	63	63
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	0	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	20.954	20.954
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	3.089	3.089
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	6.191	6.191
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	4.621	4.621
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	1.546	1.546
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	0	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	167.053	167.053
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0
Pozostałe ubezpieczenia na życie	0	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	167.053	167.053
Reasekuracja czynna	0	0
Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	0	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	0	0

Tabela 42. Najlepsze oszacowanie i margines ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 2019 roku – linie biznesowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	Wartość bilansowa wg Wyłączalność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	764.057	32.748	796.805
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	21.967	1.835	23.802
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	0	0	0
Ubezpieczenia pracownicze	0	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	497.196	14.903	512.099
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	52.726	2.108	54.834
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	2.645	241	2.886
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	111.212	7.474	118.686
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	55.196	5.318	60.514
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	13.374	620	13.994
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	705	75	780
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	5.315	17	5.332
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	3.721	157	3.878
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	197.824	3.835	201.659
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0	0
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0
Pozostałe ubezpieczenia na życie	0	0	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	197.824	3.835	201.659
Reasekuracja czynna	0	0	0
Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	0	0	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	0	0	0
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	0	0	0

Margines ryzyka

Margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej Spółka zażądałaby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

Przy obliczaniu marginesu ryzyka nie wprowadzono żadnych zmian w porównaniu do ubiegłego roku.

Margines ryzyka został wyliczony przy drugim poziomie uproszczeń (aproksymacja indywidualnych ryzyk lub podryzyk w obrębie niektórych lub wszystkich modułów lub podmodułów dla kalkulacji przyszłych wymogów kapitałowych).

Tabela 43. Poziomy uproszczenia dla poszczególnych wymogów kapitałowych użytych do kalkulacji marginesu ryzyka.

Moduł / podmoduł ryzyka	Metodologia	Uwagi
ryzyko rynkowe	nie dotyczy	
ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	aproksymacja	
w tym: typ_1	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerw na udziale reasekuratora jako współczynnik proporcjonalności
w tym: typ_2	pełna kalkulacja	
ryzyko ubezpieczeń życiowych	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy szkodowej jak współczynnik proporcjonalności
ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych	częściowa aproksymacja	
w tym: wyliczane technikami dla ubezpieczeń majątkowych	częściowa aproksymacja	
w tym: ryzyko składki I rezerw	pełna kalkulacja	
w tym: ryzyko rezygnacji z umów	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
w tym: wyliczane technikami dla ubezpieczeń życiowych	nie dotyczy	
w tym: ryzyko katastroficzne	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
ryzyko ubezpieczeń majątkowych	częściowa aproksymacja	
w tym: ryzyko składki i rezerw	pełna kalkulacja	
w tym: ryzyko katastroficzne	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
w tym: ryzyko rezygnacji z umów	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
ryzyko operacyjne	pełna kalkulacja	

Uwagi dotyczące użytych aproksymacji:

1. Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta: SCR typ_1 wyliczany jest zgodnie z formułą standardową, gdzie LGD („Loss Given Default”) jest głównym czynnikiem decydującym o poziomie SCR. LGD składa się z sumy najlepszego oszacowania rezerw na udziale reasekuratora oraz efektu mitygacji ryzyka. Idąc dalej, efekt mitygacji skorelowany jest z najlepszym oszacowaniem na udziale reasekuratora z jednym wyjątkiem: efekt mitygacji ryzyka jest silnie skorelowany z ryzykiem katastroficznym. Dlatego też te dwa czynniki: najlepsze oszacowanie rezerw na udziale reasekuratora oraz efekt mitygacji są wzięte pod uwagę przy aproksymacji SCR niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Biorąc pod uwagę oczekiwaną

konsumpcję czasu (poziom skomplikowania) konieczną do przeprowadzenia pełnej kalkulacji obu czynników (najlepsze oszacowanie oraz efekt mitygacji) oraz fakt ich silnego skorelowania z wartością SCR_typ_1 (ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta), dokonano aproksymacji.

2. Ryzyko ubezpieczeń życiowych: SCR jest wyliczany zgodnie z formułą standardową, gdzie najlepsze oszacowanie rezerwy szkodowej jest głównym czynnikiem decydującym o poziomie SCR. Biorąc to pod uwagę oraz fakt, że SCR (ryzyko ubezpieczeń życiowych) ma bardzo mały wpływ na wielkość łącznej wartości SCR, aproksymacja (przy użyciu najlepszego oszacowania rezerwy szkodowej jako współczynnika proporcjonalności) została zastosowana.
3. Ryzyko rezygnacji z umów (ubezpieczenia zdrowotne oraz majątkowe): SCR jest wyliczany zgodnie z formułą standardową, według której czynnikiem decydującym o poziomie SCR jest wielkość portfela. Biorąc ten fakt pod uwagę, aproksymacja (przy użyciu najlepszego oszacowania rezerwy składki jako współczynnika proporcjonalności) została zastosowana.
4. Ryzyko katastroficzne (ubezpieczenia zdrowotne oraz majątkowe): SCR jest wyliczany zgodnie z formułą standardową, według której czynnikiem decydującym o poziomie SCR jest wielkość portfela. Biorąc ten fakt pod uwagę, aproksymacja (przy użyciu najlepszego oszacowania rezerwy składki jako współczynnika proporcjonalności) została zastosowana.

Różnice pomiędzy wyceną do celów wypłacalności a wyceną na potrzeby statutowych sprawozdań finansowych

Pomiędzy wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w statutowym sprawozdaniu finansowym i bilansie ekonomicznym występują poniższe różnice:

1. Użycie stopy wolnej od ryzyka do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (wycena na potrzeby statutowych sprawozdań finansowych dokonywana jest w wartości nominalnej za wyjątkiem rent wynikających z ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej).
2. Rezerwa składki do celów wypłacalności to wszystkie przyszłe przepływy wynikające z zawartych umów ubezpieczenia (szkody, koszty, składki, itd.), podczas gdy wycena do celów statutowych sprawozdań finansowych oznacza aktywację (odroczenie) w czasie uzyskanego przypisu.
3. Ograniczenie dla wyceny regresów do celów statutowych sprawozdań finansowych wynikające z Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.
4. Brak rezerwy na wyrównanie szkodowości dla celów wypłacalności.

Wymienione powyżej różnice dotyczą wszystkich, bez wyjątku, linii biznesowych.

D.3. Inne zobowiązania

Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2019 roku Spółka nie dokonała zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny zobowiązań poza następującymi zmianami: w 2018 roku opłaty i podatki zostały zaprezentowane w pozycji pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej), natomiast w 2019 roku zostały ujęte jako zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych aktywa (niewykazane w innych pozycjach) – zmiana miała jedynie charakter prezentacyjny i nie miałyby wpływu na ubiegłoroczne wymogi kapitałowe.

Spółka wycenia zobowiązania, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, kierując się hierarchią wyceny opisaną na początku niniejszego rozdziału. Przy wycenie zobowiązań nie przeprowadza się korekt w celu uwzględnienia zdolności kredytowej Spółki.

W dalszej części sprawozdania umieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji zobowiązań występujących w bilansie ekonomicznym (pominięto opis sposobu wyceny dla pozycji uznanych przez Spółkę za nieistotne).

Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4. i D.4 niniejszego sprawozdania.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wykres 5. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w statutowym sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2019 roku.

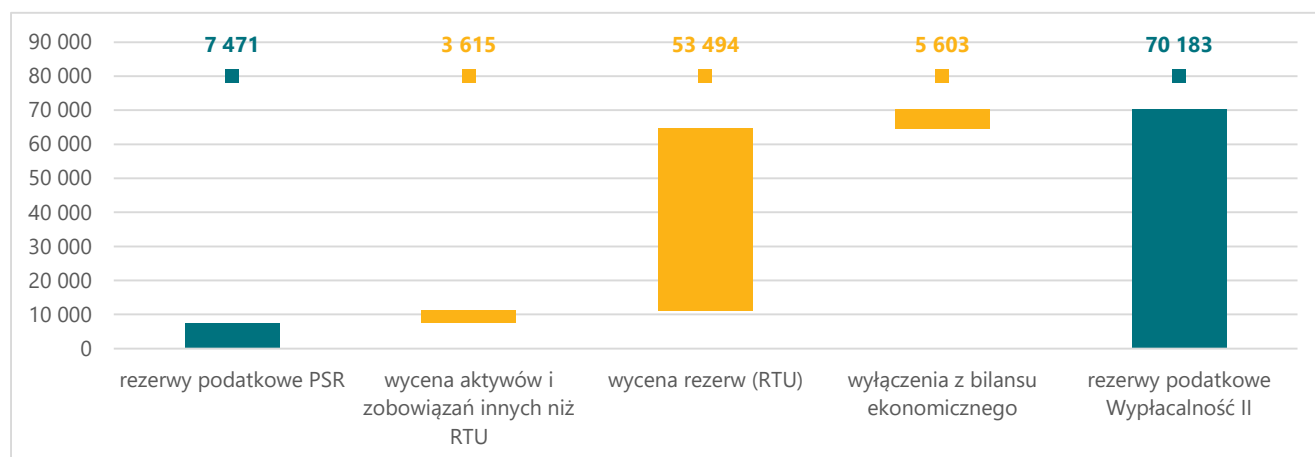

Tabela 44. Wartość bilansowa według Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku – zobowiązania.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2018	31.12.2019
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	849.180	998.464
Zobowiązania warunkowe	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	11.880	13.397
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	172	183
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	89.721	70.183
Instrumenty pochodne	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	23.145
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	4.437	5.367
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	157.744	162.468
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	10.391	15.029
Zobowiązania podporządkowane	52.948	50.608
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	0	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	52.948	50.608
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	13.288	15.092
Pozostałe zobowiązania ogółem	1.189.761	1.353.936

Tabela 45. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2019 roku – zobowiązania.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wyłączalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica	Oznaczenie istotnych różnic
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	998.464	1.215.267	-216.803	A
Zobowiązania warunkowe	0	0	0	
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	13.397	13.428	-31	
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	183	183	0	
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0	0	0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	70.183	7.471	62.712	B
Instrumenty pochodne	0	0	0	
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	0	
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	23.145	4.486	18.659	C
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	5.367	57.469	-52.102	F
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	162.468	189.275	-26.807	E
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	15.029	15.066	-37	
Zobowiązania podporządkowane	50.608	50.000	608	
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	0	0	0	
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	50.608	50.000	608	F
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	15.092	29.474	-14.382	G
Pozostałe zobowiązania ogółem	1.353.936	1.582.119	-228.183	

Tabela 46. Różnice pomiędzy statutowym sprawozdaniem finansowym a Wyłączalnością II na dzień 31 grudnia 2019 roku – zobowiązania.

Litera	Pozycja	Różnica	Komentarz
A	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	-216 803	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona w rozdziale D.2 niniejszego sprawozdania.
B	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	62 712	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona na wykresie 5. niniejszego sprawozdania.
C	Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	18 659	Spółka rozpoznała w bilansie ekonomicznym zobowiązanie z tytułu leasingu (przyszłe opłaty za wynajem powierzchni biurowych oraz za korzystanie z samochodów osobowych) w kwocie 18 659 tys. zł.
D	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	-52 102	Spółka wykazała w bilansie ekonomicznym te zobowiązania, których termin płatności minął. Prowizje dla pośredników ubezpieczeniowych od przyszłych składek w kwocie 52 038 tys. zł zostały uwzględnione przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania. Dyskonto zobowiązań długoterminowych wyniosło 64 tys. zł.
E	Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	-26 807	Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej zostały pomniejszone o wartość rozrachunków reasekuracyjnych związanych z przyszłymi składkami, która wyniosła 26 725 tys. zł. Dyskonto zobowiązań długoterminowych wyniosło 82 tys. zł.
F	Zobowiązania podporządkowane	608	Spółka wyceniła zobowiązania podporządkowane przy wykorzystaniu aktualnych stóp procentowych opublikowanych przez EIOPA.
G	Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	-14 382	Zobowiązania stanowiące udział reasekuratorów w odroczonej kosztach akwizycji są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania – kwota 26 613 tys. zł. Spółka wyłączyła z bilansu ekonomicznego kwotę 2 650 tys. zł i kwotę 226 tys. zł, które dotyczyły odpowiednio rozliczeń międzyokresowych i funduszy specjalnych. W tej pozycji Spółka ujawniła rozrachunki dotyczące niezalokowanego inkasa składki oraz zwroty składek w łącznej kwocie 14 017 tys. zł. Dodatkowo Spółka ujawniła w tej pozycji udział reasekuratorów, dotyczący pewnych odzysków i regresów w kwocie 1 090 tys. zł.

Tabela 47. Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie zobowiązań do celów Wyłączalności II.

	Alternatywne metody wyceny
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	
Spółka tworzy pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe) na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. W pozycji pozostałych rezerw prezentowana jest: rezerwa na niewykorzystane urlopy, rezerwa na wynagrodzenia, rezerwa na sprawy sądowe oraz rezerwa na inne poniesione, zarachowane, znane koszty dotyczące okresu sprawozdawczego. Spółka dokonuje wyceny pozostałych rezerw stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	
Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
Opis dotyczący wyceny rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego został zamieszczony łącznie z opisem dotyczącym wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w rozdziale D.1 niniejszego sprawozdania, w tabeli 36.	X
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	
Spółka prezentuje w tej pozycji zobowiązanie z tytułu leasingu (przyszłe opłaty za wynajem powierzchni biurowych oraz za korzystanie z samochodów osobowych), które jest wyceniane przy zastosowaniu podejścia dochodowego, będącego jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓

	Alternatywne metody wyceny
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują kwoty przeterminowane należne ubezpieczającym, zakładom ubezpieczeń i pośrednikom ubezpieczeniowym oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej. Spółka dokonuje wyceny powyższych zobowiązań stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej obejmują przeterminowane kwoty należne reasekuratorom z tytułu reasekuracji biernej, niestanowiące kwot należnych z umów reasekuracji. Natomiast nieprzeterminowane zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej stanowią element kwot należnych z umów reasekuracji. Spółka dokonuje wyceny powyższych zobowiązań stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	
Spółka dokonuje wyceny pozostałych zobowiązań (handlowych, innych niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ powyższe zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Zobowiązania podporządkowane	
Spółka dokonuje wyceny zobowiązań podporządkowanych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	
Jako pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) Spółka klasyfikuje rozliczenia międzyokresowe, które służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów lub otrzymanych przychodów. Na potrzeby Wypłacalności II wartość godziwa wyżej wymienionych zobowiązań wynosi zero. Zobowiązania stanowiące udział reasekuratorów w odroczonej kosztach akwizycji są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania. Wyłączeniu podlegają również zobowiązania dotyczące funduszy specjalnych (ZFŚS, fundusz prewencyjny). W tej pozycji Spółka ujawniła rozrachunki dotyczące niezalokowanego inkasa składki oraz zwroty składek. Metoda wyceny rozrachunków dotyczących niezalokowanego inkasa składki oraz zwrotów składek jest zbieżna z podejściem stosowanym do wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, które zostało zamieszczone w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓

D.4. Alternatywne metody wyceny

Uzasadnienie zastosowania alternatywnych metod wyceny

Na potrzeby Wypłacalności II Spółka prezentuje aktywa i zobowiązania w wartości godziwej, kierując się hierarchią wyceny. Jeżeli Spółka nie może zastosować do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, to zastosowanie mają alternatywne metody wyceny.

Alternatywne metody wyceny, wykorzystywane przez Spółkę, są spójne z co najmniej jednym z następujących podejść:

1. Podejście rynkowe, które zakłada wykorzystywanie cen i innych odpowiednich danych z transakcji rynkowych obejmujących identyczne lub podobne aktywa bądź zobowiązania, lub identyczną bądź podobną grupę aktywów i zobowiązań. Metody wyceny spójne z podejściem rynkowym obejmują wycenę macierzową.
2. Podejście dochodowe, dające pojedynczą wartość bieżącą poprzez dyskontowanie przyszłych kwot takich jak przepływy pieniężne, przychody lub koszty. Wartość godziwa powinna odzwierciedlać obecne oczekiwania rynkowe dotyczące tych przyszłych kwot. Metody wyceny spójne z podejściem dochodowym obejmują metody wartości bieżącej, modele wyceny opcji oraz metodę wielookresowych nadwyżek dochodów.
3. Podejście kosztowe lub podejście bieżącego kosztu odtworzenia odzwierciedlające kwotę, która byłaby obecnie wymagana w celu zastąpienia funkcji danego składnika aktywów. Z perspektywy uczestnika rynku

będącego sprzedającym, cena, która byłaby otrzymana w zamian za ten składnik aktywów, opiera się na koszcie, który musiałby ponieść uczestnik rynku będący kupującym, aby nabyć składnik aktywów lub wytworzyć jego zamiennik o porównywalnej jakości, skorygowany o jego aktualne zużycie.

Tabela 48. Alternatywne metody wyceny – aktywa.

<p>Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny</p> <p>Z powodu braku aktywnego rynku Spółka dokonuje wyceny środków trwałych stosując ostrożnościowe podejście kosztowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny. Spółka wykorzystuje następujące metody kalkulacji w zależności od rodzaju środka trwałego. Wartość godziwa sprzętu IT jest ustalana w oparciu o informacje dotyczące sprzedaży sprzętu poleasingowego. Środki trwałe, inne niż sprzęt IT, wycenia się w wartości netto, wykazanej w statutowym sprawozdaniu finansowym. W ocenie Spółki, zastosowane uproszczenie nie ma istotnego wpływu na wyniki (w tym na poziom środków własnych, kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego) oraz na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tej informacji (w tym organu nadzoru). Dodatkowo Spółka prezentuje w tej pozycji prawo do korzystania ze składników aktywów. Według „MSSF 16 Leasing”, w dacie rozpoczęcia leasingu, leasingobiorca ujmuje w księgach rachunkowych prawo do korzystania ze składnika aktywów – do wyceny tego aktywa będzie wykorzystywany model kosztowy, według którego na dzień bilansowy prawo do korzystania ze składnika aktywów będzie wyceniane w wartości początkowej pomniejszonej o łączne odpisy amortyzacyjne oraz łączne straty z tytułu utraty wartości.</p>
<p>Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych</p> <p>Spółka dokonuje wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Powyższe depozyty wycenia się w wartości nominalnej wraz ze skapitalizowanymi odsetkami. Natomiast depozyty, których termin zapadalności przekracza 6 miesięcy podlegają dodatkowo dyskontowaniu stopą wolną od ryzyka⁶ (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p>
<p>Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych</p> <p>Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych należności jest ustalana z zachowaniem zasady ostrożności przy uwzględnieniu analizy historycznej ściągalności. Dodatkowo należności długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p>
<p>Należności z tytułu reasekuracji biernej</p> <p>Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych należności jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności), skorygowanej o odpisy aktualizujące, które uwzględniają stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności. Dodatkowo należności długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny). Należności z tytułu reasekuracji biernej obejmowane są indywidualnym odpisem aktualizującym. Zgodnie z art. 41 ust. 3 Rozporządzenia delegowanego należności od reasekuratorów wynikające z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, zostały rozpoznane jako pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach).</p>
<p>Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)</p> <p>Spółka dokonuje wyceny pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych należności jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności), skorygowanej o odpisy aktualizujące, które uwzględniają stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności. Pozostałe należności obejmowane są indywidualnym odpisem aktualizującym. Dodatkowo należności długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny). Z tej pozycji wyłączana jest wartość dotycząca rozrachunków powiązanych z ZFŚS.</p>
<p>Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)</p> <p>Metoda wyceny nieprzeterminowanych należności od reasekuratorów, wynikających z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, jest zbieżna z podejściem stosowanym do wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej. Zgodnie z art. 28 pkt g) Rozporządzenia delegowanego płatności z tytułu odzysków i regresów, w zakresie w jakim nie kwalifikują się jako osobne aktywa, zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości (dalej jak MSR) przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, powinny zostać ujęte w prognozie przepływów pieniężnych wykorzystywanych w kalkulacji najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Jeżeli natomiast płatności z tytułu odzysków i regresów spełniają definicję aktywa zgodnie z MSR i kwalifikują się jako osobne aktywa, to powinny zostać zaprezentowane w aktywach bilansu ekonomicznego. Spółka uznaje, że definicję aktywa, zgodnie z MSR, spełniają te odzyski i regresy, w przypadku których zostały zawarte ugody, a spłata należności jest regularna i zgodna z zawartą ugodą.</p>

⁶ Spółka korzysta ze stóp procentowych wolnych od ryzyka, publikowanych (w cyklach miesięcznych) przez EIOPA. Wspomniane stopy są również wykorzystywane do dyskontowania pozostałych aktywów i zobowiązań.

Tabela 49. Alternatywne metody wyceny – zobowiązania.

Zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	<p>Spółka dokonuje wyceny pozostałych rezerw (innych niż techniczno-ubezpieczeniowe) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku.</p> <p>Rezerwa na niewykorzystane urlopy – wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy ustala się stosując metodę zobowiązań w oparciu o różnicę pomiędzy faktycznym stanem wykorzystania urlopu przez pracowników, a stanem jaki istniałby, gdyby urlopy były wykorzystywane proporcjonalnie do upływu czasu w okresie, za który te urlopy przysługują pracownikom zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dodatkowo część rezerwy dotyczącą urlopów z lat wcześniejszych niż rok ubiegły jest poddawana dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p> <p>Rezerwa na wynagrodzenia – rezerwa na wynagrodzenia wraz z narzutami (ZUS lub inne obciążenia) składa się z dwóch elementów i jej wartość jest ustalana w oparciu o poniższe metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezerwa na wynagrodzenia, odprawy i odszkodowania dla zwolnionych pracowników tworzona jest dla pracowników, którzy do dnia bilansowego, tożsamego z końcem kwartału, otrzymali wypowiedzenia a wypłaty wynikające ze stażu pracy, umów o pracę, przepisów prawa pracy, będą realizowane w kolejnym roku kalendarzowym – wysokość tego świadczenia jest ustalana indywidualnie na każdego pracownika; - rezerwa na wynagrodzenia zmienne, tworzona jest dla pracowników, którzy uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia zmiennego, w oparciu o regulaminy premiowania uchwalone dla poszczególnych jednostek organizacyjnych. <p>Rezerwa na sprawy sądowe – Spółka dokonuje analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi i na tej podstawie podejmuje decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach. Spółka opiera swój szacunek dotyczący wysokości tworzonych rezerw o opinie prawników, dotyczące poszczególnych spraw spornych.</p>
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	<p>Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Na mocy przepisów prawa pracownicy są uprawnieni do otrzymania odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia w momencie przejścia odpowiednio na emeryturę lub na rentę z tytułu niezdolności do pracy. Wartość godziwa rezerwy wyznaczana jest metodami aktuarialnymi, zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze. Rezerwa jest kalkulowana dla każdego pracownika osobno.</p>
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	<p>Spółka prezentuje w tej pozycji zobowiązanie z tytułu leasingu. Według „MSSF 16 Leasing” w dacie rozpoczęcia leasingu, leasingobiorca ujmuje w księgach rachunkowych zobowiązanie z tytułu leasingu – do wyceny tego pasywa będzie wykorzystywany model dochodowy, według którego na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu leasingu będzie wyceniane w wartości bieżącej zdyskontowanych opłat leasingowych pomniejszonych o dokonane płatności.</p>
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	<p>Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych zobowiązań jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności). Dodatkowo zobowiązania długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p>
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	<p>Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych zobowiązań jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności). Dodatkowo zobowiązania długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p>
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	<p>Spółka dokonuje wyceny pozostałych zobowiązań (handlowych, innych niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych zobowiązań jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności). Dodatkowo zobowiązania długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p>

Zobowiązania podporządkowane	Spółka dokonuje wyceny zobowiązań podporządkowanych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa zobowiązań podporządkowanych jest ustalana w wartości przyszłych zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopa dyskonta jest sumą stopy procentowej wolnej od ryzyka i marży, która jest różnicą oprocentowania pożyczki i 10-letniej stopy procentowej wolnej od ryzyka z miesiąca udzielania pożyczki.
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	Metoda wyceny rozrachunków dotyczących niezalokowanego inkasa składki oraz zwrotów składek jest zbieżna z podejściem stosowanym do wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych. Uwzględniając zapisy art. 28 pkt g) Rozporządzenia delegowanego Spółka rozpoznaje udział reasekuratorów w odzyskach i regresach, w przypadku tych odzysków i regresów, dla których zostały zawarte umowy, a spłata należności jest regularna i zgodna z zawartą umową.

Ocena niepewności wyceny przy użyciu alternatywnych metod wyceny

W przypadku aktywów i zobowiązań, dla których wycena nie opiera się na cenach rynkowych notowanych na aktywnych rynkach, Spółka przynajmniej raz do roku (na koniec roku obrotowego) przeprowadza i dokumentuje ocenę niepewności wyceny aktywów i zobowiązań przy użyciu alternatywnych metod wyceny.

W celu oceny niepewności wyceny przy użyciu alternatywnych metod wyceny Spółka wprowadziła następującą skalę:

1. ocena 1 – niski stopień niepewności;
2. ocena 2 – średni stopień niepewności;
3. ocena 3 – wysoki stopień niepewności.

Adekwatność wyceny przy użyciu alternatywnych metod wyceny

Przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny możliwe jest uzyskanie adekwatnych wartości godziwych spełniających wymogi Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzenia delegowanego w zakresie wyceny aktywów i zobowiązań.

W przypadku aktywów i zobowiązań, dla których wycena nie opiera się na cenach rynkowych notowanych na aktywnych rynkach, Spółka przynajmniej raz do roku (na koniec roku obrotowego) przeprowadza i dokumentuje analizę wskazującą zasadność zastosowania alternatywnych metod wyceny.

W przypadku oceny negatywnej sporządzana jest stosowna pisemna informacja oraz ponownie uruchamiany jest proces wyceny wskazanego składnika bilansu ekonomicznego. O powyższym informowany jest Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Finansowy.

Tabela 50. Ocena niepewności i adekwatności wyceny aktywów przy użyciu alternatywnych metod wyceny, zastosowanych z powodu braku aktywnego rynku dla poszczególnych aktywów.

Pozycja	Źródło niepewności	Analiza niepewności	Ocena
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	Występuje niepewność wyceny środków trwałych w zakresie zmienności cen, oceny stopnia zużycia i utraty wartości.	W przypadku wyceny sprzętu IT Spółka wykorzystuje ceny z dostępnych serwisów, co w znacznym stopniu minimalizuje ryzyko przeszacowania ich wartości.	1
Obligacje państwowe	Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących obligacji państwowych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut. Dodatkowo brak płynności części instrumentów finansowych wynika ze strony podaży rynku – jest istotne zainteresowanie instrumentem finansowym, jednakże nie jest on dostępny.	Z uwagi na podaży charakter ryzyka dla części instrumentów finansowych i brak ofert na rynku, należy przyjąć, że ma miejsce nieznaczne niedoszacowanie wartości godziwej dla obligacji państwowych o bardzo długim horyzoncie inwestycyjnym (20-30 letnich). Jednakże, z uwagi na zasadę ostrożności, Spółka przyjęła do wyceny dane z ogólnodostępnego serwisu.	1
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	Źródłem niepewności jest dostępność aktywa w krótkim okresie.	Poziom niepewności wyceny jest oceniany jako bardzo niski, ze względu na zapadalność lokat w krótkim terminie (głównie depozyty overnight) oraz na niskie oprocentowanie lokat bankowych.	1
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy, założeniami w zakresie ustalania odpisów aktualizujących, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta. Dodatkowo niepewność dotyczy przewidywanych kosztów windykacji i przychodów z odzyskiwania należności. Powyższe niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.	Spółka dokonuje cyklicznych przeglądów założeń dotyczących ustalania wartości odpisów aktualizujących należności. Spółka współpracuje z podmiotami o bardzo wysokiej jakości kredytowej (zwłaszcza w działalności reasekuracyjnej), która jest potwierdzona w ramach ratingu oraz systemu Wyłączalność II – nadzór organów państwowych. Różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą uwzględnia w głównej mierze efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1
Należności z tytułu reasekuracji biernej			1
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)			1

Tabela 51. Ocena niepewności i adekwatności wyceny zobowiązań przy użyciu alternatywnych metod wyceny, zastosowanych z powodu braku aktywnego rynku dla poszczególnych zobowiązań.

Pozycja	Źródło niepewności	Analiza niepewności	Ocena
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy: liczbami niewykorzystanych dni urlopu oraz poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą się zmienić. Brak informacji na temat ostatecznej realizacji poszczególnych parametrów będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii powoduje, że istnieje niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia zmienne. Stosowane zasady ustalania wysokości rezerw na sprawy sporne w znacznym stopniu pozwalają na zniwelowanie niepewności wyceny tych rezerw.	Różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą uwzględnia jedynie efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	Niepewność wyceny rezerwy emerytalnej wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy: prawdopodobieństwem dotrwania pracownika do momentu otrzymania świadczenia oraz wartością zdyskontowanego świadczenia (przy użyciu założonej stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń).	Z uwagi na młody zespół pracowników Spółki, wartość rezerwy emerytalnej jest niematerialna. Całkowite pominięcie zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników nie miałoby negatywnego wpływu na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tej informacji, w tym organu nadzoru. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	Zmienność otoczenia rynkowego wartości zobowiązań ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistych kwot, za jakie na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.	Różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą uwzględnia jedynie efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej			1
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)			1
Zobowiązania podporządkowane	Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących zobowiązań (pożyczek) podporządkowanych w zakresie zmienności stóp procentowych.	Różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą uwzględnia jedynie efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1

D.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące wyceny do celów wypłacalności zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

E. Zarządzanie kapitałem

Podstawowym dokumentem regulującym zarządzanie kapitałem Spółki jest Polityka zarządzania kapitałem.

W ramach gospodarki kapitałowej Spółka koncentruje się na dążeniu do zachowania wypłacalności i ciągłej zdolności wywiązywania się ze wszystkich zobowiązań, poprzez utrzymywanie takiego poziomu środków własnych⁷, który umożliwi Spółce przyjęcie na siebie nieoczekiwanej, dużej szkody w określonym horyzoncie czasu i zapewni terminową wypłatę odszkodowań i świadczeń dla osób uprawnionych.

Adekwatność kapitałowa Spółki jest zapewniona poprzez:

1. posiadanie kapitałów odpowiednich do ponoszonego przez Spółkę ryzyka, w szczególności poprzez realizację wymogów w zakresie pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego oraz kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi;
2. realizację wymogu określonego w art. 397 KSH, tj. strata Spółki nie przewyższa sumy kapitałów zapasowego i rezerwowego oraz jednej trzeciej kapitału zakładowego.

W ramach Strategii Zarządzania Ryzykiem Spółka ustaliła wspólnie z akcjonariuszem, że minimalnym akceptowalnym poziomem ryzyka jest osiągnięcie pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi na poziomie 125%.

Założenia dotyczące przyszłego zapotrzebowania na kapitał są opracowywane w ramach procesu planistycznego, w horyzoncie trzech lat. W planie kapitałowym na lata 2020-2022 Rada Nadzorcza przyjęła, na wniosek Zarządu, że współczynnik pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi będzie się zwiększał i do końca 2022 roku osiągnie poziom 180%. Będzie to równoznaczne z dojściem do progów określonych przez Grupę VIG w VIG Group Polisy Risk Strategy z dnia 6 lutego 2019 r., w której pożądany poziom ryzyka został określony na poziomie 170%-230%.

W związku ze zmianami właścicielskimi dotyczącymi Spółki nastąpiło również przejęcie przez podmiot z Grupy VIG zobowiązań podporządkowanych zawartych przez Grupę Gothaer. Zarząd Spółki jednocześnie w oparciu o obecne uwarunkowania rynku finansowego renegotjował warunki przedmiotowych umów.

Utrzymywanie wspomnianych wskaźników pokrycia wiąże się ze stosowaniem trzech równoległych działań zarządczych:

1. optymalizacją zarządzania ryzykiem (m.in. poprzez transfer ryzyka w ramach programu reasekuracji);
2. utrzymywaniem zobowiązań podporządkowanych na odpowiednim poziomie;
3. podnoszeniem kapitałów własnych.

Współczynniki wypłacalności są monitorowane w cyklach kwartalnych w ramach bieżących zadań jednostek organizacyjnych. Natomiast uzyskane wyniki są przedstawiane Radzie Nadzorczej przez Zarząd.

W Spółce są wyznaczone osoby i jednostki organizacyjne odpowiedzialne za wyliczanie, raportowanie i monitorowanie współczynników zapewniających adekwatność kapitałową. Zostały również przygotowane zasady raportowania w przypadku ewentualnego spadku współczynników wypłacalności poniżej ustalonych minimalnych poziomów.

⁷ Środki własne Spółki są równe podstawowym środkom własnym, ponieważ Spółka nie posiada uzupełniających środków własnych.

E.1. Środki własne

Klasyfikacja środków własnych

Zgodnie z art. 245 i art. 246 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, środki własne są przyporządkowane do jednej z trzech kategorii, w zależności od jakości składników kapitału, i odnoszą się do kwoty dostępnych środków własnych przed zastosowaniem ograniczeń ze względu na kategorię.

Tabela 52. Porównanie dostępnych środków własnych Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Element środków własnych (w tys. zł)	31.12.2018	Wycena na potrzeby Wypłacalność II	31.12.2019
Środki własne kategorii 1	178.032	33.252	211.284
Kapitał zakładowy	110.382	0	110.382
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, związana z kapitałem zakładowym	80.514	0	80.514
Rezerwa uzgodnieniowa	-12.864	33.252	20.388
Środki własne kategorii 2	52.948	-2.340	50.608
Zobowiązania podporządkowane	52.948	-2.340	50.608
Środki własne kategorii 3	0	0	0
Dodatnia wartość aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0
Środki własne	230.980	30.912	261.892

Dodatkowe informacje dotyczące środków własnych zostały zaprezentowane w załączniku nr 8 – S.23.01.01.

Kategoria 1

Uwzględniając zapisy art. 69 Rozporządzenia delegowanego Spółka zaklasyfikowała do kategorii 1 opłacony kapitał zakładowy i powiązaną z nim nadwyżkę ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji oraz rezerwę uzgodnieniową.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał zakładowy Spółki wykazany w statutowym sprawozdaniu finansowym, składał się z 55 191 438 nieuprzywilejowanych akcji imiennych o łącznej wartości nominalnej 110 382 tys. zł (bez zmian w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku).

W wyniku różnic pomiędzy cenami nominalnymi i emisyjnymi poszczególnych serii akcji, na dzień 31 grudnia 2019 roku, nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, związana z kapitałem zakładowym, wyniosła 80 514 tys. zł (bez zmian w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Zgodnie z art. 70 Rozporządzenia delegowanego rezerwa uzgodnieniowa jest równa nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami (wynikającej z bilansu ekonomicznego), pomniejszonej o pozycje kapitału zaprezentowane w statutowym sprawozdaniu finansowym (opłacony kapitał zakładowy i powiązaną z nim nadwyżkę ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji). Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość rezerwy uzgodnieniowej wyniosła 20 388 tys. zł (-12 864 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Schemat 16. Rezerwa uzgodnieniowa na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Kategoria 2

Uwzględniając zapisy art. 72 Rozporządzenia delegowanego Spółka zaklasyfikowała do kategorii 2 zobowiązania podporządkowane, wycenione zgodnie z art. 75 Dyrektywy Wyłączalność II.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka posiadała trzy zobowiązania podporządkowane wobec Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group. Łączna wartość nominalna zobowiązań podporządkowanych wyniosła 50 000 tys. zł, natomiast ich wartość godziwa wyniosła 50 608 tys. zł (52 948 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Tabela 53. Analiza zobowiązań podporządkowanych na dzień 31 grudnia 2019 roku.

	Zobowiązanie podporządkowane 1	Zobowiązanie podporządkowane 2	Zobowiązanie podporządkowane 3
Nominał (tys. zł)	13 500	21 500	15 000
Data otrzymania	29 grudnia 2015	13 września 2016	21 listopada 2016
Data wymagalności	29 grudnia 2025	13 września 2026	21 listopada 2026
Oprocentowanie	8,14%	8,33%	8,23%

Analiza zapisów art. 73 ust. 1 Rozporządzenia delegowanego:	Zobowiązanie podporządkowane 1	Zobowiązanie podporządkowane 2	Zobowiązanie podporządkowane 3
niższy stopień uprzywilejowania	✓	✓	✓
brak cech, które mogą spowodować niewypłacalność Spółki	✓	✓	✓
pierwotny termin wymagalności wynosi co najmniej 10 lat	✓	✓	✓
splata lub wykup są opcjonalne i zależą od uprzedniego uzyskania zgody organu nadzoru	✓	✓	✓
ograniczone bodźce do spłaty lub wykupu	✓	✓	✓
zawieszenie spłaty lub wykupu w przypadku, gdyby zachodziła niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	✓	✓	✓
wstrzymanie wypłat jeżeli zachodzi niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	✓	✓	✓
określenie warunków wypłaty kiedy zachodzi niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	✓	✓	✓
zobowiązanie podporządkowane jest wolne od obciążeń	✓	✓	✓
zobowiązanie podporządkowane wykazuje cechy z art. 71 dla pozycji z art. 69 lit. b), ale przekracza limit z art. 82 ust. 3.	✓	✓	✓

Kategoria 3

Uwzględniając zapisy art. 76 Rozporządzenia delegowanego Spółka nie rozpoznała środków własnych kategorii 3, ponieważ Spółka nie osiągnęła dodatniej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Dopuszczalność i limity środków własnych

Zgodnie z art. 82 Rozporządzenia delegowanego, Spółka monitoruje poziom poszczególnych kategorii dostępnych środków własnych, wykorzystując limity ilościowe, które określono jako procent:

1. kapitałowego wymogu wypłacalności:
 - 1.1. kategoria 1 – co najmniej 50% kapitałowego wymogu wypłacalności;
 - 1.2. kategoria 3 – mniej niż 15% kapitałowego wymogu wypłacalności;
 - 1.3. kategoria 2 i 3 łącznie – nie więcej niż 50% kapitałowego wymogu wypłacalności;
2. minimalnego wymogu kapitałowego:
 - 2.1. kategoria 1 – co najmniej 80% minimalnego wymogu kapitałowego;
 - 2.2. kategoria 2 – nie więcej niż 20% minimalnego wymogu kapitałowego.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku żadne z powyższych ograniczeń, dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności, nie zostało przekroczone, dlatego Spółka mogła dopuścić na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wszystkie dostępne środki własne w 261 881 tys. zł.

Analogiczna sytuacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2018 roku, kiedy Spółka mogła dopuścić na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wszystkie dostępne środki własne w kwocie 230 980 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku minimalny wymóg kapitałowy został w całości pokryty dopuszczonymi środkami własnymi kategorii 1 (nieograniczonej). Jednak zgodnie z powyższymi ograniczeniami wartość środków własnych dopuszczonych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego 225 962 tys. zł i była mniejsza od wartości środków własnych dostępnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego.

Analogiczna sytuacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2018 roku, kiedy Spółka mogła dopuścić na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego część dostępnych środków własnych w kwocie 190 769 tys. zł.

Tabela 54. Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie SCR i MCR na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie SCR i MCR (w tys. zł)	Ogółem	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie SCR	261.892	211.284	50.608	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	261.892	211.284	50.608	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	261.892	211.284	50.608	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	225.985	211.284	14.701	
SCR	163.339			
MCR	73.503			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	160%			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	307%			

Kapitał własny ze statutowego sprawozdania finansowego a nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami

Na potrzeby Wypłacalności II Spółka wprowadza do bilansu ekonomicznego korekty, które mają na celu zaprezentowanie wartości godziwej aktywów i zobowiązań (w tym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych).

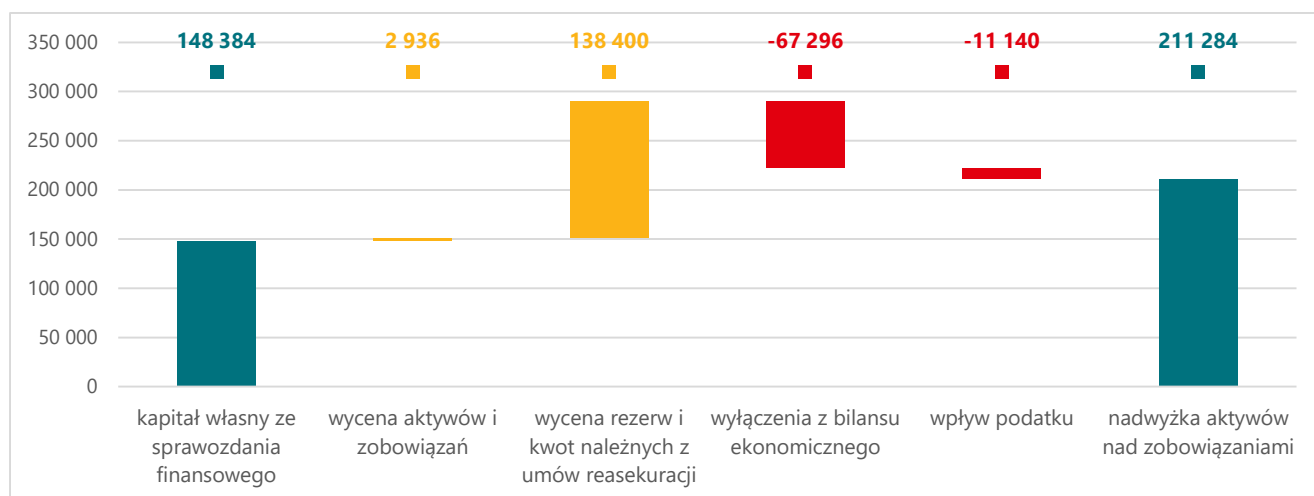
Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitał własny ze statutowego sprawozdania finansowego wyniósł 148 384 tys. zł (115 866 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Na potrzeby Wypłacalności II Spółka dokonała:

1. wyceny aktywów i zobowiązań (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) do wartości godziwej;
2. obliczenia najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, a także najlepszego oszacowania kwot należnych z umów reasekuracji;
3. wyłączenia wybranych pozycji z bilansu ekonomicznego;
4. ujęcia wpływu podatkowego będącego pochodną powyższych punktów.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami wyniosła 211 284 tys. zł (178 032 tys. zł na dzień 31 grudnia 2018 roku).

Wykres 6. Kapitał własny ze statutowego sprawozdania finansowego a nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami na dzień 31 grudnia 2019.

Uzupełniające środki własne

W latach 2019 oraz 2018, Spółka nie posiadała uzupełniających środków własnych.

Przepisy przejściowe

W latach 2019 oraz 2018 Spółka nie posiadała środków własnych, które podlegały przepisom przejściowym, o których mowa w art. 308b ust. 9 i art. 308b ust. 10 Dyrektywy Wypłacalność II.

Mechanizm pokrywania straty

Spółka nie posiada podstawowych środków własnych, określonych w art. 69 lit. a) ppkt (iii), (v) oraz art. 69 lit. b) Rozporządzenia delegowanego, dlatego dla Spółki nie mają zastosowania przepisy określone w art. 71 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia delegowanego.

Odroczone podatki dochodowe

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Spółka wykazała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 57 814 tys. zł oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 70 183 tys. zł. Dla porównania na dzień 31 grudnia 2018 roku powyższe kwoty wynosiły odpowiednio 66 823 tys. zł oraz 74 000 tys. zł.

W latach 2019 oraz 2018 Spółka nie wykazała w bilansie ekonomicznym dodatniej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Szczegółowa analiza zmian wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została zamieszczona na wykresie 4. niniejszego sprawozdania, natomiast szczegółowa analiza zmian wartości rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego została zamieszczona na wykresie 5. niniejszego sprawozdania.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Dyrektywa Wypłacalność II definiuje dwa osobne poziomy wypłacalności dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji:

1. kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR), który odpowiada wysokości środków własnych pozwalającej zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji przetrwać nawet w bardzo niekorzystnych warunkach i po poniesieniu znacznych strat, a tym samym daje klientom istotną gwarancję realizacji zobowiązań ubezpieczeniowych;

2. minimalny wymóg kapitałowy (MCR), który odpowiada wysokości środków własnych, poniżej której dalsze prowadzenia działalności przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji naraża jego klientów na nieakceptowalny poziom ryzyka.

W celu zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa Spółki, konieczne jest zapewnienie nieprzerwanego spełniania powyższych wymogów kapitałowych.

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)

Do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka wykorzystuje formułę standardową, w której rozpoznaje wszystkie moduły ryzyka wynikające z Dyrektywy Wypłacalność II. W kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka nie stosuje uproszczeń, ani parametrów specyficznych.

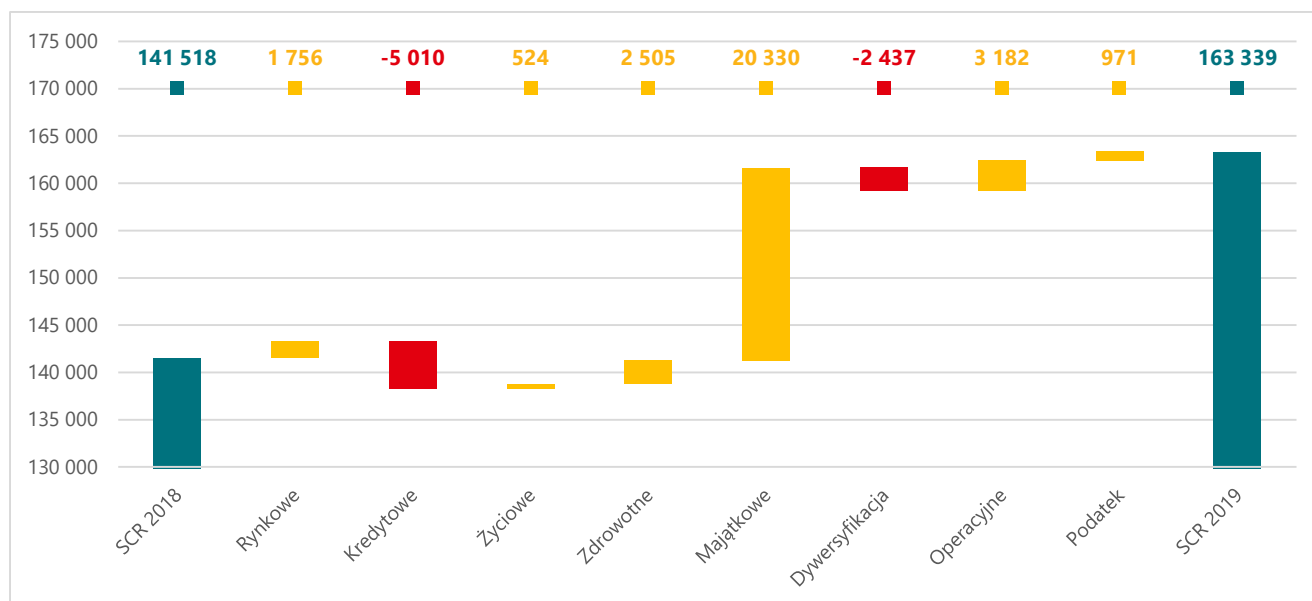
W okresie sprawozdawczym Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności. Na dzień 31 grudnia 2019 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 163 339 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 261 892 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 160%. Na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 141 518 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 230 980 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 163%.

Dane wykorzystane przez Spółkę do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności zostały zaprezentowane w załączniku nr 9 – S.25.01.21.

Tabela 55. Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2018	31.12.2019
Ryzyko rynkowe	14.465	16.221
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	27.683	22.673
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	2.903	3.427
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	11.768	14.273
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	128.686	149.016
Dywersyfikacja	-34.833	-37.270
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0	0
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	150.672	168.340
Korekta w wyniku agregacji funduszy wyodrębnionych	0	0
Ryzyko operacyjne	20.630	23.812
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0	0
Zdolność odroczonej podatności do pokrywania strat	-29.784	-28.813
Wymóg kapitałowy zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	0	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	141.518	163.339
Ustanowione wymogi kapitałowe	0	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	141.518	163.339

Wykres 7. Zmiana kapitałowego wymogu wypłacalności: 31 grudnia 2018 w porównaniu do 31 grudnia 2019.

Opis dotyczący planowanych zmian ryzyk wchodzących w skład kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie planowania biznesowego został zaprezentowany w rozdziale C. Profil ryzyka niniejszego sprawozdania.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)

Minimalny wymóg kapitałowy definiuje poziom, poniżej którego nie powinna spaść wysokość środków własnych zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.

Spółka wyznacza minimalny wymóg kapitałowy za pomocą wzoru, uwzględniającego wartość najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych pomniejszoną o kwoty należne z tytułu reasekuracji oraz w oparciu o składki przypisane netto, w rozbiu na poszczególne linie biznesowe. Minimalny wymóg kapitałowy jest ograniczony z dołu i z góry przez odpowiedni procent kapitałowego wymogu wypłacalności, tak aby możliwe było narastające stopniowanie działań nadzorczych, oraz aby wyliczenia były łatwo sprawdzalne.

Dane do wyliczenia minimalnego wymogu kapitałowego pochodzą z systemów informatycznych Spółki i podlegają kontrolom wewnętrznym. Zapewnienie odpowiedniej jakości danych zostało uregulowane poprzez określenie ról i odpowiedzialności poszczególnych biur merytorycznych w procesie sprawozdawczym dotyczącym Wypłacalności II.

W okresie sprawozdawczym Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności. Na dzień 31 grudnia 2019 roku minimalny wymóg kapitałowy wyniósł 73 503 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 225 985 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 308%. Na dzień 31 grudnia 2018 roku minimalny wymóg kapitałowy wyniósł 63 683 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 190 769 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 300%.

Dane wykorzystane przez Spółkę do kalkulacji minimalnego wymogu kapitałowego zostały zaprezentowane w załączniku nr 10 – S.28.01.01.

Tabela 56. Minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2018 roku i na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2018	31.12.2019
Liniowy minimalny wymóg kapitałowy	68.743	105.424
Kapitałowy wymóg wypłacalności	141.518	163.339
Górny próg minimalnego wymogu kapitałowego	63.683	73.503
Dolny próg minimalnego wymogu kapitałowego	35.380	40.835
Łączny minimalny wymóg kapitałowy	63.683	73.503
Nieprzekraczalny dolny próg minimalnego wymogu kapitałowego	16.026	15.768
Minimalny wymóg kapitałowy	63.683	73.503

Opis dotyczący planowanych zmian ryzyk wchodzących w skład kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie planowania biznesowego został zaprezentowany w rozdziale C. Profil ryzyka niniejszego sprawozdania.

Zdolność odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat

W ramach wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka przeprowadziła analizy, na podstawie których podjęła decyzję o zastosowaniu korekty z tytułu zdolności odroczonej podatków do pokrywania strat, o której mowa w art. 103 Dyrektywy Wypłacalność II oraz obliczanej zgodnie z sekcją 9 Rozporządzenia delegowanego.

W Spółce w ramach możliwości zastosowania ww. korekty przeprowadzono poniższe obliczenia oraz wzięto pod uwagę szereg elementów:

1. Przeprowadzono analizę bilansu ekonomicznego pod kątem różnicy pomiędzy rezerwą podatkową a aktywami podatkowymi.

Wykorzystanie dostępnej nadwyżki DTL po przejściu na MVBS

DTL	70.2 M PLN
DTA	57.8 M PLN
różnica	12,4 M PLN

Przedstawiona różnica wykazuje możliwość wykorzystania korekty podatkowej albowiem rezerwa z tytułu odroczonej podatków jest wyższa niż aktywo podatkowe.

2. Dokonano analizy odwracalności zdarzeń szokowych i ich wpływu na sytuację podatkową.

Analiza odwracalności szoków w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności

Składnik majątku	Zastosowana korekta
Regresy prawie pewne	90% wartości szoku
Nieruchomości	wartość szoku
Obligacje skarbowe	wartość szoku
Należności	20% wartości szoku
Aktywa ujęte w szoku spreadu i koncentracji	wartość szoku
Pozostałe składniki aktywów	wartość szoku
Wartość podatkowa odwrócenia szoków	2.6 M PLN

3. Opracowano bilans ekonomiczny po zajściu szoków określonych w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności, oraz zaprojektowano wpływ szoków na jedną z czterech sytuacji podatkowych, tj. wzrostu aktywów podatkowych, spadku aktywów podatkowych, wzrostu rezerwy podatkowej oraz spadku rezerwy podatkowej.

Analiza bilansu ekonomicznego po zajściu szoku w kontekście odroczonego podatku

DTA wzrost	14,6 M PLN
DTA spadek	16,0 M PLN
Saldo	- 1,4 M PLN
DTL wzrost	7,0 M PLN
DTL spadek	44,9 M PLN
Saldo	37,9 M PLN
Wynik łączny	36,5 M PLN

Analizując możliwość wykorzystania korekty podatkowej należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, że istotna część rezerwy z tytułu odroczonego podatku ujęta w bilansie ekonomicznym wynika wyłącznie z efektu zmiany wartości rezerw w metodologii wyceny „Wypłacalność II” w stosunku do wyceny PSR. Wzrost DTL w MVBS będzie zatem zbilansowany spadkiem DTL po szoku. Z uwagi na powyższe, komentując uzyskany wynik, należy mieć na uwadze, że znaczny spadek rezerw z tytułu odroczonego podatku jednoznacznie wskazuje na możliwość wykorzystania korekty z tytułu podatków odroczonych w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności.

4. Dokonano analizy danych historycznych pod względem wyniku technicznego, wyniku finansowego oraz wyniku podatkowego i przeprowadzono analizę planu finansowego pod względem możliwości wykorzystania podatków odroczonych, wyniku finansowego oraz technicznego dotyczącego spodziewanych zysków z planowanej działalności Spółki.

Analiza przyszłych wyników finansowych Spółki w perspektywie okresu umożliwiającego wykorzystanie podatków odroczonych zaprezentowana jako wartość podatków

Wynik inwestycyjny	30,8 M PLN
Wynik z nowego biznesu	12,6 M PLN
Różnica pomiędzy wynikiem finansowym a podatkowym	16,0 M PLN
Łącznie	59,4 M PLN
Kolejny 3 letni okres przy zastosowaniu przesunięcia strat	
Wynik inwestycyjny	14,3 M PLN
Wynik z nowego biznesu	5,7 M PLN
Różnica wynikająca pomiędzy wynikiem finansowym a podatkowym	8,0 M PLN
Łącznie	28,0 M PLN
Wynik łączny	87,3 M PLN

Porównując wyniki finansowe i podatkowe Spółki w 2019r. uznać należy, że przyjęte w planie założenia są ostrożne i konserwatywne. Spółka w pełni zrealizowała plan na 2019 rok. W okresie tym rozliczyła wszystkie możliwe do rozliczenia aktywa podatkowe. Wskazuje to, że ma pełną możliwość rozliczania strat również w przyszłości.

5. Zasymulowano wpływ działań zarządczych na potencjalną zdolność do wykorzystania korekty podatkowej.

Działania Zarządcze wspomagające doprowadzenie do prawidłowych stosunków finansowych po zajęciu szoków określonych w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności

1. Zmiana zasad rachunkowości	zależne od Zarządu
2. Zmiana roku podatkowego	zależne od Zarządu
3. Podniesienie cen	zależne od Zarządu w uwarunkowaniu rynkowym
4. Obniżenie kosztów	zależne od Zarządu
5. Zmiana struktury środków własnych	uwarunkowania prawne
6. Dokapitalizowania oraz zmiana struktury aktywów	zależne od Akcjonariusza Spółki
7. Realizacja umów ubezpieczenia	zależne od Zarządu
Łącznie	40.2 M PLN
Kolejny 3 letni okres przy zastosowaniu przesunięcia strat	17.0 M PLN
Wynik łączny zaprezentowany jako wartość podatków	57.1 M PLN

Zarząd Spółki mając na uwadze ww. analizy liczbowe stoi na stanowisku, że ma miejsce hipotetyczna możliwość wykorzystanie w 100% korekty podatkowej obliczonej wzorem $(BSCR + OP) \times 19\%$. Z ostrożności jednak przyjęto, że nie wszystkie straty mogą mieć charakter podatkowy oraz że mogą mieć miejsce nieprzewidziane zdarzenia utrudniające lub uniemożliwiające realizację ww. planów. Z uwagi na powyższe, realizując podejście ostrożnościowe do kapitałowego wymogu wypłacalności, nałożone zostały dodatkowe obostrzenia co do wartości ww. korekty zgodnie z poniższymi założeniami.

6. Skorygowano wyniki korekty podatkowej w związku z ryzykiem nieposiadania podstaw prawnych do skorzystania z odroczonego podatku lub niezrealizowaniem zaplanowanego scenariusza rozliczenia korekty podatkowej.

Wartość zastosowanej korekty w wyliczeniu wymogu wypłacalności

Maksymalna korekta analizowana	36.5 M PLN
Korekta związana z ryzykami operacyjnymi	- 4.5 M PLN
Korekta związana z pozostałymi ryzykami	- 3.2 M PLN
Zastosowana korekta	28.8 M PLN

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Na dzień 31 grudnia 2019 roku oraz na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka nie posiadała ekspozycji, wobec których konieczne byłoby zastosowanie ryzyka cen akcji opartego na duracji.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

W latach 2019 oraz 2018 do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka wykorzystywała formułę standardową, w której rozpoznawała wszystkie moduły ryzyka, wynikające z Dyrektywy Wypłacalność II. W kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka nie stosowała uproszczeń, ani parametrów specyficznych.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W latach 2019 oraz 2018 Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności (Spółka posiadała dopuszczone środki własne na poziomach przewyższających wymogi kapitałowe).

E.6. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące zarządzania kapitałem zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

Pozycje bilansowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Aktywa	C0010	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	57 814
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	22 888
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	924 758
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	7 976
Akcje i udziały	R0100	2
Akcje i udziały – notowane	R0110	2
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	879 153
Obligacje państwowe	R0140	879 153
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	0
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	37 627
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	469 997
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	302 944
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	302 900
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	44
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	167 053
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	167 053
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	38 461
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	44 015
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	3 058
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	1 420
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	2 809
Aktywa ogółem	R0500	1 565 220

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	796 805
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	773 003
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	742 090
Margines ryzyka	R0550	30 913
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	23 802
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	21 967
Margines ryzyka	R0590	1 835
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	201 659
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	201 659
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	197 824
Margines ryzyka	R0680	3 835
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	13 397
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	183
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	70 183
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	23 145
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	5 367
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	162 468
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	15 029
Zobowiązania podporządkowane	R0850	50 608
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	50 608
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	15 092
Zobowiązania ogółem	R0900	1 353 936
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	211 284

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna)												Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracowników	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe	
Aktywa		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200
Składki przypisane																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	62 689	0	0	392 533	109 205	4 257	137 950	55 588	14 527	6 041	19 582	5 338					807 710
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	753	0	11 689	2 239	0	0	0	1 786					16 467
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	321	0	0	40 086	512	61	18 141	5 723	7 581	0	10 980	1 267	0	0	0	0	84 672
Netto	R0200	62 368	0	0	352 447	109 446	4 196	131 497	52 104	6 945	6 041	8 603	5 858	0	0	0	0	739 505
Składki zarobione																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	61 615	0	0	379 933	102 670	3 772	126 579	54 098	10 136	5 638	18 259	5 333					768 033
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	753	0	10 261	2 282	0	0	0	1 397					14 693
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	320	0	0	137 413	512	61	18 939	6 229	5 486	0	10 172	1 741	0	0	0	0	180 873
Netto	R0300	61 295	0	0	242 520	102 911	3 710	117 899	50 152	4 650	5 638	8 086	4 990	0	0	0	0	601 853
Odszkodowania i świadczenia																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	17 658	0	0	235 327	59 302	1 921	79 780	31 385	20 500	63	4 742	2 161					452 839
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	27	793	0	6 094	848	0	0	0	27					7 789
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	-7	0	0	105 948	13	-33	18 683	1 163	10 966	-10	4 583	1 445	0	0	0	0	142 751
Netto	R0400	17 665	0	0	129 406	60 082	1 953	67 191	31 071	9 534	73	159	743	0	0	0	0	317 877
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430													0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R0550	24 117	0	0	77 659	36 191	1 851	56 590	23 208	4 495	5 643	6 058	2 164	0	0	0	0	237 976
Pozostałe koszty	R1200																	21 588
Koszty ogółem	R1300																	259 564

Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300

Składki przypisane

Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Składki zarobione

Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Odszkodowania i świadczenia

Brutto	R1610	0	0	0	0	0	15 361	0	0	15 361
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1700	0	0	0	0	0	15 361	0	0	15 361

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych		R1620								
Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0			
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	0			
Pozostałe koszty	R2500									
Koszty ogółem	R2600									

Składki, odszkodowanie i świadczenia oraz koszty wg kraju

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) - Zobowiązania związane z ubezpieczeniami innymi niż na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
R0010								
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140

Składki przypisane

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	807 710						807 710
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	16 467						16 467
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	84 672						84 672
Netto	R0200	739 505						739 505

Składki zarobione

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	768 033						768 033
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	14 693						14 693
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	180 873						180 873
Netto	R0300	601 853						601 853

Odszkodowania i świadczenia

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	452 839						452 839
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	7 789						7 789
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	142 751						142 751
Netto	R0400	317 877						317 877

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	0						0
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0						0
Netto	R0500	0						0
Koszty poniesione	R0550	237 976						237 976
Pozostałe koszty	R1200							21 588
Koszty ogółem	R1300							259 564

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) - Zobowiązania związane z ubezpieczeniami na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R1400								
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280

Składki przypisane

Brutto	R1410	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0						0
Netto	R1500	0						0

Składki zarobione

Brutto	R1510	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0						0
Netto	R1600	0						0

Odszkodowania i świadczenia

Brutto	R1610	15 361						15 361
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0						0
Netto	R1700	15 361						15 361

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

Brutto	R1710	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0						0
Netto	R1800	0						0
Koszty poniesione	R1900	0						0
Pozostałe koszty	R2500							0
Koszty ogółem	R2600							0

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080			C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																
Najlepsze oszacowanie																
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0		0	0		0	0	197 824	0	197 824	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0		0	0		0	0	167 053	0	167 053	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	0		0	0		0	0	30 771	0	30 771	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0100	0	0			0			3 835	0	3 835	0		0	0	0
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0			0			0	0	0	0		0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0			0			0	0	0	0		0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	0	0			0			201 659	0	201 659	0		0	0	0

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna						Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna					Reasekuracja czynna nieproporcjonalna					Ogółem zobowią- zania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpiecze- nia na życie
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utruty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzial- ności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicz- nych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transpor- towe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzial- ności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja niepropor- cjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja niepropor- cjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja niepropor- cjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transporto- wych	Reasekuracja niepropor- cjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																		
Najlepsze oszacowanie																		
Rezerwy składek																		
Brutto	R0060	7 244	0	0	122 012	35 746	710	30 712	10 029	22 141	101	4 022	936	0	0	0	0	233 653
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	44	0	0	10 832	0	0	430	592	9 984	0	3 465	19	0	0	0	0	25 366
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy składek netto	R0150	7 200	0	0	111 181	35 746	710	30 283	9 437	12 157	101	557	916	0	0	0	0	208 288
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia																		
Brutto	R0160	14 724	0	0	375 183	16 980	1 935	80 500	45 167	-8 766	604	1 292	2 786	0	0	0	0	530 405
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	0	0	0	255 603	63	0	20 524	2 497	-3 793	0	1 156	1 527	0	0	0	0	277 577
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	14 724	0	0	119 580	16 917	1 935	59 975	42 670	-4 973	604	136	1 259	0	0	0	0	252 827
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	21 967	0	0	497 196	52 726	2 645	111 212	55 196	13 374	705	5 315	3 721	0	0	0	0	764 057
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	21 924	0	0	230 760	52 663	2 645	90 258	52 107	7 184	705	693	2 175	0	0	0	0	461 114
Margines ryzyka	R0280	1 835	0	0	14 903	2 108	241	7 474	5 318	620	75	17	157	0	0	0	0	32 748
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieceniowych																		
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – ogółem																		
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – Ogółem	R0320	23 802	0	0	512 098	54 835	2 886	118 687	60 513	13 994	780	5 332	3 878	0	0	0	0	796 805
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	44	0	0	266 436	63	0	20 954	3 089	6 191	0	4 621	1 546	0	0	0	0	302 944
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	23 758	0	0	245 663	54 771	2 886	97 732	57 425	7 803	780	710	2 332	0	0	0	0	493 860

Załącznik nr 6 - S.19.01.21
Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych
Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie

Rok szkody / rok zawarcia umowy Z0010 1- rok zajścia szkody

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)

(wartość bezwzględna)

Rok		Rok zmiany											W bieżącym roku		Suma lat (skumulowana)	
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +				
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110				
Wcześniejsze lata	R0100											11 070	R0100	11 070	11 070	
	N-9	R0160	176 117	76 785	16 371	5 723	5 272	5 115	3 319	2 015	1 435	699	R0160	699	292 851	
	N-8	R0170	144 747	58 870	8 968	6 532	4 328	4 023	3 424	1 245	108		R0170	108	232 245	
	N-7	R0180	155 000	61 083	9 594	7 919	6 493	4 758	6 466	1 800			R0180	1 800	253 113	
	N-6	R0190	156 689	62 511	8 361	6 571	2 684	3 868	2 801				R0190	2 801	243 485	
	N-5	R0200	178 862	69 658	10 872	9 181	5 029	6 798					R0200	6 798	280 400	
	N-4	R0210	213 001	82 369	17 735	10 029	5 131						R0210	5 131	328 265	
	N-3	R0220	224 003	89 678	17 931	10 097							R0220	10 097	341 709	
	N-2	R0230	183 380	70 033	13 754								R0230	13 754	267 167	
	N-1	R0240	160 028	68 372									R0240	68 372	228 400	
N	R0250	202 032											R0250	202 032	202 032	
Ogółem													R0260	322 662	2 680 737	

Niedzyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowanie i świadczenia brutto

(wartość bezwzględna)

		Rok zmiany											Koniec roku (dane zdys- kontowane)	
Rok		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +		
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300		C0360
Wcześniejsze lata	R0100											64 153	R0100	57 156
	N-9	R0160						14 345	11 948	12 321	12 800		R0160	11 322
	N-8	R0170					16 548	13 172	12 017	12 864			R0170	11 414
	N-7	R0180				21 923	15 933	12 404	11 797				R0180	10 426
	N-6	R0190			32 532	20 348	17 917	11 663					R0190	10 306
	N-5	R0200		52 564	40 598	34 241	25 030						R0200	22 507
	N-4	R0210	84 192	60 994	48 450	45 723							R0210	42 889
	N-3	R0220	194 460	79 290	43 746	26 825							R0220	24 375
	N-2	R0230	186 719	79 670	57 352								R0230	51 951
	N-1	R0240	171 830	76 235									R0240	68 939
N	R0250	236 187											R0250	219 120
Ogółem													R0260	530 405

Załącznik nr 7 - S.22.01.21
Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych

		Kwota wraz ze środkami w zakresie gwarancji długoterminowych i środkami przejściowymi	Wpływ środka przejściowego dotyczącego rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	Wpływ środka przejściowego dotyczącego stóp procentowych	Wpływ korekty z tytułu zmiany przyjętej jako zero	Wpływ korekty dopasowującej przyjętej jako zero
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0010	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne	R0020	0	0	0	0	0
Dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	R0050	0	0	0	0	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0090	0	0	0	0	0
Dopuszczone środki własne na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	R0100	0	0	0	0	0
Minimalny wymóg kapitałowy	R0110	0	0	0	0	0

Środki własne

		Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	110 382	110 382		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	80 514	80 514		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	20 388	20 388			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	50 608		0	50 608	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyplacalność II	R0220	0				
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	261 892	211 284	0	50 608	0
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie SCR	R0500	261 892	211 284	0	50 608	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	261 892	211 284	0	50 608	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	261 892	211 284	0	50 608	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	225 985	211 284	0	14 701	
SCR	R0580	163 339				
MCR	R0600	73 503				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	160%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	307%				

C0060

Rezerwa uzgodnieniowa

Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	211 284
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	190 896
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	20 388

Oczekiwane zyski

Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	11 948
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	11 948

Kapitałowy wymóg wypłacalności - dla podmiotów stosujących formułę standardową

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0080	C0090
Ryzyko rynkowe	R0010	16 221		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	22 673		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	3 427	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	14 273	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	149 016	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-37 270		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	168 340		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	23 812
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-28 813
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	163 339
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	163 339
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

	C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590 tak

	LAC DT
Obliczanie korekty z tytułu zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	
LAC DT	R0640 -28 813
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650 -28 813
LAC DT uzasadniona odniesieniem do możliwego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660 0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, bieżący rok	R0670 0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem na wcześniejsze okresy, przyszłe lata	R0680 0
Maksymalny LAC DT	R0690 -28 813

Minimalny wymóg kapitałowy - działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

MCR _{NI} Wynik		C0010
	R0010	104 778

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))		Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030	
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	21 924	62 368	
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0	0	
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	230 760	352 447	
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	52 663	109 446	
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	2 645	4 196	
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	90 258	131 497	
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	52 107	52 104	
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	7 184	6 945	
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	705	6 041	
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	693	8 603	
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	2 175	5 858	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0	
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0	

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

MCR _{NI} Wynik		C0040
	R0200	646

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych)		Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0		
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0		
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	30 771		
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250			0

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	105 424
SCR	R0310	163 339
Górny próg MCR	R0320	73 503
Dolny próg MCR	R0330	40 835
Łączny MCR	R0340	73 503
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	15 768
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	73 503

WIENER TU S.A. Vienna Insurance Group

ul. Wołoska 22 A
02-675 Warszawa
tel.: 22 469 60 00 - 01
fax: 22 469 69 70
e-mail: kontakt@wiener.pl